

Møte torsdag den 15. desember 2011 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 36):

1. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3) (Innst. 14 S (2011–2012), jf. Prop. 1 S (2011–2012))
2. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 131 S (2011–2012), jf. Prop. 19 S (2011–2012) unntatt kap. 821, 822, 3821, 3822)
3. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2011 under Kunnskapsdepartementet (Innst. 130 S (2011–2012), jf. Prop. 24 S (2011–2012), kap. 231)
4. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak (Innst. 129 S (2011–2012), jf. Dokument 8:168 S (2010–2011))
5. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2011 under Kulturdepartementet (Innst. 132 S (2011–2012), jf. Prop. 22 S (2011–2012), unntatt kap. 310)
6. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Håbrekke, Knut Arild Hareide, Dagrun Eriksen og Rigmor Andersen Eide om profesjonalisering og utvikling av kor- og vokalmusikken i Norge (Innst. 135 S (2011–2012), jf. Dokument 8:2 S (2011–2012))
7. Innstilling fra finanskomiteen om fullmakt til å ta opp statslån o.a. (Innst. 122 S (2011–2012), jf. Prop. 33 S (2011–2012))
8. Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012 vedrørende rammeområde 20 Garanti-instituttet for eksportkreditt, rammeområde 21 Finansadministrasjon mv., enkelte tema under Finansdepartementet, enkelte garantier under Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet, statsbudsjettets 90-poster, kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland mv. (Innst. 5 S (2011–2012), jf. Prop. 1 S (2011–2012))
9. Stortingets vedtak til lov om endringer i straffeloven, straffeprosessloven, straffegjennomføringsloven, konfliktrådsloven m.fl. (barn og straff) (Lovvedtak 24 (2011–2012), jf. Innst. 83 L (2011–2012) og Prop. 135 L (2010–2011))
10. Stortingets vedtak til lov om endringer i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.)

- (Lovvedtak 25 (2011–2012), jf. Innst. 57 L (2011–2012) og Prop. 148 L (2010–2011))
11. Stortingets vedtak til lov om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven) (Lovvedtak 26 (2011–2012), jf. Innst. 97 L (2011–2012) og Prop. 9 L (2011–2012))
12. Stortingets vedtak til lov om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesloven) (Lovvedtak 27 (2011–2012), jf. Innst. 89 L (2011–2012))
13. Stortingets vedtak til lov om endringer i matrikkellova og tinglysningsloven mv. (Lovvedtak 28 (2011–2012), jf. Innst. 92 L (2011–2012) og Prop. 118 L (2010–2011))
14. Stortingets vedtak til lov om endringer i svalbardmiljøloven (Lovvedtak 29 (2011–2012), jf. Innst. 75 L (2011–2012) og Prop. 147 L (2010–2011))
15. Stortingets vedtak til lov om endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre) (Lovvedtak 30 (2011–2012), jf. Innst. 80 L (2011–2012) og Prop. 130 L (2010–2011))
16. Stortingets vedtak til lov om endringer i kontantstøtteleven (Lovvedtak 31 (2011–2012), jf. Innst. 103 L (2011–2012) og Prop. 8 L (2011–2012))
17. Stortingets vedtak til lov om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek (Lovvedtak 32 (2011–2012), jf. Innst. 102 L (2011–2012) og Prop. 6 L (2011–2012))
18. Referat

Minnetale over tidligere stortingsrepresentant Erik Gjems-Onstad

Presidenten: Ærede medrepresentanter!

Tidligere stortingsrepresentant Erik Gjems-Onstad døde 18. november – 89 år gammel.

Erik Gjems-Onstad var født i Oslo 22. februar 1922. Under annen verdenskrig gjorde han tjeneste i Kompani Linge fra 1941 til 1945. Han hadde lederoppgaver i Hjemmestyrkene, og med utrettelig energi deltok han i og ledet flere aksjoner mot okkupasjonsmakten. Han utmerket seg ved sin særskilte evne til å motivere andre til innsats.

Etter krigen var han aktiv i Heimevernet. Gjems-Onstad ble hedret med bl.a. Krigskorset med sverd for fremragende innsats under utførelse av militære oppdrag. Han har også mottatt britiske dekorasjoner, og ble utnevnt til Honorary Member of the order of the British Empire.

Erik Gjems-Onstad ble cand.jur. i 1948. Han drev egen advokatpraksis i en årrekke, ble høyesterettsadvokat i 1957 og var fast forsvarer i Asker og Bærum herredsrett fra 1977 til 1992. Han var bl.a. også juridisk konsulent i Den norske Creditbank og direktør i A/S Vaterland. I tillegg hadde han en rekke administrative verv.

Gjems-Onstad hadde også en rekke tillitsverv i organisasjonslivet, særlig innen idretten, der han gjorde en

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

1694 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

fremragende innsats. Blant mye annet var han med i Norges Olympiske Komité, han var styremedlem i Norges Idrettsforbund, formann i Norges Gangforbund og i Norges Cykleforbund. Han var initiativtaker til Styrkeprøven Trondheim–Oslo, et løp han selv syklet over 15 ganger.

Erik Gjems-Onstads første politiske verv var i Høyre. Han var medstifter og viseformann i Anders Langes Parti til sterk nedsettelse av skatter, avgifter og offentlige inngrep i perioden 1973–1976. Gjems-Onstad markerte seg i samfunnsdebatten med klare og noen ganger kontroversielle meninger.

Gjems-Onstad var stortingsrepresentant fra 1973 til 1977, innvalgt fra Akershus for Anders Langes Parti. Han var parlamentarisk leder for Anders Langes Parti fra 1975 til høsten 1976, da han skilte lag med partiet. Gjems-Onstad var medlem av finanskomiteen.

Vi minnes Erik Gjems-Onstad for hans virke i Stortinget og lyser fred over hans minne.

Representantene påhørte stående presidentens minnetale.

Presidenten: Representanten Vigdis Giltun, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Det foreligger fem permisjonssøknader:

– fra representantene Else-May Botten, Svein Roald Hansen, Morten Høglund og Harald T. Nesvik om permisjon i dagene 15. og 16. desember – alle for å delta i WTOs 8. ministerkonferanse i Genève

– fra Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Heikki Holmås fra og med 15. desember og inntil videre

Disse søknadene foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Første vararepresentant for Oslo, Mari Lund Arnem, befinner seg for tiden i utlandet og er av den grunn forhindret fra å møte i Stortinget 15. og 16. desember under representanten Heikki Holmås' permisjon.

Følgende vararepresentanter foreslås innkalt for å møte i permisjonstiden:

For Akershus fylke: Tone Liljeroth

For Møre og Romsdal fylke: Eva Vinje Aurdal og Jon Georg Dale

For Oslo: Morten Drægni

For Østfold fylke: Stein Erik Lauvås

– Det anses vedtatt.

Tone Liljeroth, Eva Vinje Aurdal, Jon Georg Dale, Morten Drægni og Stein Erik Lauvås er til stede og vil ta sete.

Representanten Erna Solberg vil framsette et representantforslag.

Erna Solberg (H) [10:05:07]: På vegne av stortingsrepresentantene Jan Tore Sanner, Trond Helleland, André Oktay Dal, Frank Bakke-Jensen og meg selv har jeg den ære å fremme forslag om forsterket innsats mot hat og ekstremisme.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling vil presidenten informere om at dagens møte – om nødvendig – fortsetter utover kl. 16 til dagens kart er ferdigbehandlet.

Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 1–5 behandles under ett – og anser det som vedtatt.

Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at debatten deles i to, slik at man først behandler budsjettkapitlene under rammeområde 2 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet samt Dokument 8:168 S for 2010–2011 om å innføre løpende barnehageopptak, og deretter rammeområde 3 under Kulturdepartementet.

– Det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [10:06:16]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3) (Innst. 14 S (2011–2012), jf. Prop. 1 S (2011–2012))

Sak nr. 2 [10:06:30]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 131 S (2011–2012), jf. Prop. 19 S (2011–2012) unntatt kap. 821, 822, 3821, 3822)

Sak nr. 3 [10:06:47]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2011 under Kunnskapsdepartementet (Innst. 130 S (2011–2012), jf. Prop. 24 S (2011–2012), kap. 231)

Sak nr. 4 [10:07:00]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak (Innst. 129 S (2011–2012), jf. Dokument 8:168 S (2010–2011))

Sak nr. 5 [10:07:15]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2011 under Kulturdepartementet

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1695 5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

(Innst. 132 S (2011–2012), jf. Prop. 22 S (2011–2012), unntatt kap. 310)

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at hver av de to debattene blir begrenset til 1 time og 10 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 25 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Venstre 5 minutter og medlemmer av regjeringen 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra hovedtalerne fra hver partigruppe og inntil seks replikker med svar etter medlemmer av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Gunn Karin Gjøl (A) [10:08:31]: (komiteens leder): Daglig leser vi i media om den økonomiske krisen i Europa. Flere søreuropeiske land er i praksis på konkursens rand. Massearbeidsledighet og sosiale problemer i Hellas skal løses med massive oppsigelser av offentlig ansatte, og enda flere personer tvinges ut i ledighet og sosial nød.

Dette står i sterk kontrast til den hverdagen vi i Norge opplever. Folk flest er i arbeid, lønningsposen vokser, og vi fortsetter å bygge ut velferden, og vår budsjettdebatt står i sterk kontrast til den situasjonen våre kolleger i andre europeiske land er i. Der de må gjøre dramatiske kutt i skole og helse, er vi i den privilegerte situasjon at vi kan fortsette å bygge ut velferden for folket vårt.

I Aftenposten lørdag den 3. desember kunne vi lese følgende overskrift: «Kvinner kan hjelpe Europa opp av den økonomiske hengemyra.» Avisen fastslo videre at de landene i Europa som sliter tyngst, også er de som har den laveste andelen kvinner i arbeid. Ja, det er nettopp det Arbeiderpartiet og regjeringen har hevdet lenge, at Norge ikke er blitt et rikt land bare fordi vi har olje, men fordi norske kvinner er i arbeid. Det er hender og hoder som bygger landet. Derfor har vi til forskjell fra mange andre europeiske land satset på høy yrkesdeltakelse blant kvinner. Likestilling er en av bærebjelkene i den norske modellen. Hele vårt samfunn er bygget på at alle skal bidra etter evne og motta etter behov. Alle betyr ganske enkelt alle, ikke halvparten, som tilfellet er i Italia, Polen og Spania.

Barnehager, foreldrepermisjon, regulert arbeidstid og rettigheter gjennom likestillingslovgivningen har gitt oss verdens høyeste yrkesdeltakelse blant kvinner, samtidig som norske kvinner føder flest barn i Europa. Begge deler er avgjørende for velstanden. Det er bedre at hele folket arbeider og betaler skatt, enn at bare halvparten gjør det. Dessuten er det maktpåliggende at vi får mange unger som kan fortsette å bygge landet. Nettopp derfor er det så viktig at norske kvinner ikke blir tvunget til å velge enten barn eller arbeid.

Likestillingspolitikken er en av de viktigste grunnene til at Norge går så det griner, og det er ingen enkel retorikk oppfunnet av norske statsfeminister.

OECD konstaterte i 2007 at likestilling styrker et lands økonomi på lang sikt. Internasjonal forskning viser også at likestilling i utdanningssektoren, arbeidslivet og økonomien styrker BNI, konkurransekraften og innovasjonsevnen.

Høyresiden ønsker også å slå seg på brystet på grunn av det vi har oppnådd, men hver gang vi snakker om virkemidlene som er nødvendige for å oppnå disse resultatene, karakteriseres dette som sosialistisk tvangstrøye og statlig innblanding i enkeltmenneskets frihet. Det er bare å gi stikkord som likestillingslov, fedrekvote og regulert arbeidstid.

På to områder innenfor familiepolitikken har det skjedd store endringer til fordel for familien og likestillingen under den rød-grønne regjeringen. Etter over 40 års kamp har vi fått full barnehagedekning, og etter en lang pause siden 1993 har vi fått en ny offensiv for en likestilt foreldrepermisjon. Menn med deltidsarbeidende koner kan nå ta ut full fedrekvote, og mange tusen menn har med dette fått rett til pappapermisjon. Under det rød-grønne styret har fedrekvoten blitt utvidet fra fem til tolv uker. Selv om høyresiden ikke ønsker dette, ønsker faktisk norske fedre den nye rettigheten. Færre enn én av ti fedre tar ut mindre permisjon enn fedrekvoten, og stadig flere tar ut mer.

Barnehager har vært det sterke satsingsområdet for den rød-grønne regjeringen. Vi bruker 14 mrd. kr mer på barnehager i dag enn for seks år siden. 54 000 flere unger er i barnehage. Vi har fått en lovfestet rett til plass, og prisen på en barnehageplass har gått kraftig ned.

Barnetilsynsundersøkelsen som Statistisk sentralbyrå publiserte den 1. november, viser at de fleste foreldre ønsker at ungene skal gå i barnehage, mens de foreldrene som ikke søker barnehageplass, sjelden oppgir økonomi som grunn for sitt valg. Med makspris er vi i ferd med å komme ned på et nivå som gjør at de fleste foreldre opplever at det ikke er økonomi som hindrer dem i å ha ungene i barnehage. Kombinasjonen av makspris og forskriften som pålegger kommunene å gi gradert foreldrebetaling, gjør at barnehager er tilgjengelig for så godt som alle.

Det er åpenbart dette Høyre ikke har skjønt, som vil fjerne maksprisen og gi noen kroner ekstra til kommunene for å få et mer finmasket system, med gradert foreldrebetaling. Konsekvensen vil bli en kraftig økning i barnehageprisen for den store majoriteten av foreldre og høyst sannsynlig mindre bruk av barnehage.

I årets budsjett foretar vi de endringene i kontantstøtten som vi lovet i Soria Moria II. Der sier vi at vi skal fjerne kontantstøtten for toåringer og styrke den for ettåringer. Arbeiderpartiet mener denne endringen har blitt en veldig god løsning. Vi øker støtten for de minste ungene til 5 000 kr og gir foreldrene litt ekstra penger i en overgangsperiode på tur over til barnehage. Dessuten er det også et lite håndslag til de foreldrene som må vente noen måneder før de får barnehageplass til sine små.

Den store majoriteten av toåringer går allerede i barnehage, og andelen som mottar kontantstøtte, har gått bety-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1696 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

delig ned hvert eneste år. Men det vi ser, er at en del av de ungene som har aller mest behov for å være i barnehage, er ikke der. Dette dreier seg om barn som har behov for den språkstimulansen de kan få i barnehagen, og toårsalderen er i så måte en veldig viktig fase. Det gjelder etnisk norske barn fra ressursvake familier og barn fra innvandrerfamilier. Andelen kontantstøttebarn med ikke-vestlig bakgrunn er betydelig høyere enn andelen ellers i befolkningen, og dette gapet har økt betydelig siden 1999. I tillegg er det fire offentlige utvalg som har anbefalt avvikling og utfasing av kontantstøtten. Felles for alle fire utvalgene er at de mener en kontantstøtten bidrar til å holde kvinner utenfor arbeidslivet og barn utenfor barnehage, og at dette særlig gjelder innvandrere.

Hvert år øker antallet unger som får hjelp fra barnevernet. Jeg mener at det ikke skyldes at oppvekstvilkårene for unger i Norge er blitt stadig dårligere og dårligere. Jeg tror heller det skyldes at vi har fått et mer kompetent barnevern og at foreldrenes tillit til barnevernet har økt betydelig. De fleste bekymringsmeldinger vi får, kommer fra foreldrene sjøl, og de ber om hjelp fra barnevernet.

Regjeringen foretar nå et barnevernsløft. Når vi skal hjelpe de ungene som søker hjelp i barnevernet, må vi ha nok folk. For tredje år på rad foreslår regjeringen økning i antall ansatte i det kommunale barnevernet. I 2011 fikk vi på plass 400 nye stillinger i det kommunale barnevernet. Denne satsingen blir ført videre neste år, og i tillegg trapper vi opp med 70 nye stillinger i 2012.

Som en følge av at stadig flere barn får hjelp av barnevernet, øker antall saker som kommer til fylkesnemndene. Lang ventetid i fylkesnemndene har gjort at mange barn må vente lenge før de får avklart hvem som skal være deres omsorgspersoner, og hvor de skal bo. Det er ikke en akseptabel situasjon. Derfor fikk nemndene en økning på 10 mill. kr i 2011 og ytterligere 2,35 mill. kr i budsjettet for 2012 som vi behandler i dag.

Barnevernsbarna har ingen sterke pressgrupper i ryggen, men de er den gruppen i den norske befolkningen som er mest sårbar, og som det er viktigst å sørge for får hjelp. Derfor vil regjeringen og regjeringspartiene i Stortinget fortsette å tale barnevernsbarnas sak og sørge for at det blir nok folk i kommunene til å hjelpe disse ungene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [10:17:35]: Norge har en av de beste foreldrepermisjonene i verden, og regjeringen har nå også utvidet fedrekvoten her til lands.

Det mange foreldre opplever, er at det er et tungvindt system i Nav, med lang ventetid og at det er komplisert å få tatt ut disse ukene. Når man ringer til Nav, er det noen som får beskjed om at når det gjelder pappapermisjon og fedrekvote, svarer man på det bare annenhver dag.

1. juni i år kunne man lese at Nav kunne spare opp til 600 årsverk dersom foreldre fikk styre permisjonsdagene sine selv på nettet. Undertegnede og medlem av familiekomiteen Lene Vågslid engasjerte seg i den saken, og skrev brev til Lysbakken med spørsmål om han ville gjøre noe med dette. Svaret var at på det nåværende tidspunkt fant

ikke statsråd Lysbakken at det var noen prioritert oppgave å jobbe med dette. Mitt spørsmål til representanten Gjul er: Er dette noe som komitélederen fra Arbeiderpartiet vil jobbe med?

Gunn Karin Gjul (A) [10:18:40]: Jeg synes representanten Horne reiser et veldig viktig spørsmål.

Vi har i lovverket en veldig fleksibel foreldrepermisjonsordning. Skal det være mulig for foreldre å kunne veksle på foreldrepermisjonen, må vi også sørge for at forvaltningen er fleksibel. Vi vet at Nav har hatt store utfordringer i forbindelse med den omstillingen de har vært igjennom. De sliter med et gammelt datasystem som gjør det ekstra vanskelig for dem.

Jeg er derfor glad for at Lysbakken og regjeringen har signalisert at de nå jobber med å få forenklet systemet for foreldrepermisjon gjennom Nav, og at man også fra regjeringas side jobber for å få på plass et datasystem for ikke minst å kunne forenkle foreldrepermisjonsordningen på en god måte. Jeg tror både Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet er enige om at her har vi en vei å gå for å sørge for at vi får en enklere praktisering av foreldrepermisjonsordningen gjennom hjelpeapparatet enn vi har i dag.

Øyvind Håbrekke (KrF) [10:19:54]: Barnelovgivningen vår er grunnleggende fordi den legger rammene for trygghet og omsorg for de aller minste og mest sårbare i samfunnet. I dag ser vi både i samfunnsdebatten og av ulike forslag som kommer på bordet, at de forholdene på en måte er i endring gjennom at det debatteres ganske grunnleggende endringer i forholdet mellom foreldre og barn og måten det reguleres på, enten det er surrogati, det er eggdonasjon, eller det er andre saker.

Mitt spørsmål til familiekomiteens leder er: Ser representanten at det er behov for en mer helhetlig debatt om foreldre-barn-relasjonen, og hvordan vi gjennom barnelovgivningen legger rammene for trygg oppvekst og omsorg for barna?

Gunn Karin Gjul (A) [10:20:54]: Etter å ha sett forslaget som Kristelig Folkeparti fremmet i går om modernisering av barneloven, er jeg sterkt i tvil om Arbeiderpartiet vil være med på den måten å såkalt modernisere barneloven på. Det betyr i praksis at vi skal få færre familieførere enn vi har i dag, at det er færre foreldre som skal få muligheten til å få barn, og at vi skal tilbake til en gammel tid da det bare var en familiestruktur med biologisk mor, biologisk far og barna, som skulle eksistere. Det tar vi sterk avstand fra.

Vi synes at det har vært en fantastisk flott utvikling i det norske samfunnet, med enslige foreldre som blir akseptert, med ulike familiestrukturer, med lesbiske foreldre. Vi ser at flere og flere av disse familiestrukturene er akseptert. Barn i lesbiske forhold blir ikke lenger mobbet, og den utviklingen ønsker vi skal få fortsette. Vi ønsker ikke å snevre inn, slik at barn som lever i slike familiestrukturer, blir sett på som annerledes.

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1697

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:22:04]: Private barnevernstiltak står for omtrent halvparten av det totale barnevernstilbudet. De har vært avgjørende for det samlede barnevernstilbudet som er blitt gitt til barn gjennom mange, mange år. De har gjennomgående høy kvalitet, de koster mindre enn tiltak levert av det offentlige, og de har ledig kapasitet nå som behovet er veldig stort.

Mens mange barn står i kø, får ikke de private oppdrag. Samtidig forsvinner verdifull kompetanse ut av barnevernet, og det samlede tilbudet blir dårligere. Situasjonen er alvorlig for de barna som trenger et godt tilbud nå.

Mitt spørsmål til representanten Gjøl er om det er viktigere for Arbeiderpartiet at driftsformen er statlig eller ideell, enn at tiltaket møter barnas behov.

Gunn Karin Gjøl (A) [10:23:03]: For Arbeiderpartiet vil det være én ting som er det aller viktigste når vi skal gi et godt omsorgstilbud til ungene, og det er barns beste. Det var faktisk under Bondevik II-regjeringen at det ble besluttet at man skulle få en overgang fra barnevernsinstitusjoner til mer bruk av fosterhjem nettopp fordi all internasjonal forskning viser at barn har bedre av å vokse opp i familieforhold enn å vokse opp på institusjon. Det vi ser av utviklingen i Norge i dag, er at vi har hatt en liten overgang fra bruken av institusjonsplasser til fosterhjemsplasser. Det har nettopp vært fordi vi hele tiden har hatt ett mål for øye, og det er at det er barns beste som til enhver tid skal legges til grunn for hvilket omsorgstilbud vi gir ungene.

Jeg blir ganske forundret når jeg ser Høyres forslag i statsbudsjettet, for der ser det ut som om det viktigste er de private barnevernsinstitusjonene og ikke ungene, for der flytter man altså millionvis av kroner over til private barnevernsinstitusjoner uten å tenke på hva som er til fordel for ungene.

Presidenten: Replikordskifte er dermed omme.

Solveig Horne (FrP) [10:24:31]: Familiepolitikken til Fremskrittspartiet er tuftet på valgfrihet, fleksibilitet og likeverd. Det er derfor helt avgjørende at vi som samfunn og lovgivende makt gjør det vi kan for å legge til rette for de beste rammevilkårene for våre barn og deres familier. Dette er en intensjon som jeg vet at alle i denne salen er enig i. Likevel er det slik at det eksisterer noen utfordringer som vi alle er nødt til å ta inn over oss, og som vi alle har forskjellige innfallsvinkler til og løsninger på.

For Fremskrittspartiet er familien et naturlig, verdifullt og grunnleggende element som utgjør viktige rammer for barns oppvekst og framtid. Fremskrittspartiet anser familien for å være en svært viktig tradisjons- og kulturbærer, og mener familiens stilling i det norske samfunnet skal styrkes framfor at det offentlige i stadig større grad ønsker å ta avgjørelser for familien. Dette er nok de store hovedskillepunktene i norsk politikk i dag, vil jeg si.

Vi politikere må tilstrebe oss på å gjøre hverdagen enklere og mer fleksibel for familien og ikke legge hindringer i veien for ulikheter og ulike løsninger. For Fremskrittspartiet er holdningen at utgangspunktet og forutsetningen

for ethvert familieforhold at det bygger på frivillighet og valgfrihet, og så må vi innrette løsningene våre etter det.

Det er ikke lenge til jul, og vi går vel alle snart inn i en julemodus. Det er en travel og fin tid, en høytid som virkelig symboliserer familieverdier. Selv om de aller fleste her i Norge har det godt, vet vi at det er mange – altfor mange – som gruer seg til de nærmeste ukene. Fattigdom blant barn og småbarnsfamilier har økt de siste årene til tross for regjeringens og Kristin Halvorsens løfte om at det skulle være et av satsingsområdene til denne regjeringen.

Det er skuffende at regjeringen ikke tar de signalene på alvor og ignorerer barnetrygdens betydning i fattigdomsbekjempelsen. Fremdeles skyver regjeringen dette foran seg, og hver gang de blir møtt med den problemstillingen, får vi beskjed om at en skal se på andre løsninger.

Statsråd Lysbakken sa 1. desember i interpellasjonsdebatt at han ønsket en debatt om fattigdom blant barn. Om det var en invitt til opposisjonen til å starte den, eller et forsøk på å si at han ikke har støtte i regjeringen til å fremme tiltak, gjenstår å se. Fremskrittspartiet er i hvert fall villig til å starte denne debatten.

I år hadde jeg likevel håpet at regjeringen i budsjettet hadde tatt et grep når det gjelder barnetrygden for småbarnsfamiliene – et grep som hadde hjulpet veldig mange, spesielt i disse tider. Realiteten er at fra 2012 foreslår regjeringen igjen å svekke barnetrygden. Fremskrittspartiet har vært veldig tydelig på at verdien av barnetrygden ikke skal svekkes ytterligere, og vi foreslår igjen i år at barnetrygden skal indeksreguleres, noe som ikke er blitt gjort på mange år.

Det har vært mange debatter her på huset og i media de siste årene om barnehager. Barnehagene har fått mange utfordringer dette året, og Fremskrittspartiet er bekymret for den utviklingen som vi ser både i de kommunale og i de private barnehagene. Det som vi advarte mot i denne salen i fjor, har vist seg å bli rett, altså bekymringen når det gjelder omleggingen av finansieringen til barnehagene.

En leser nå at private barnehager vurderer å legge ned, at de har vanskeligheter med å få de pengene de har krav på fra kommunene, og at mange kommunale barnehager må redusere sine budsjetter, og det går til slutt ut over barna. Dette er alvorlige signaler som det er viktig at statsråden tar med seg og følger opp.

Det er en fjellvettregel som sier at det er ingen skam å snu. Den burde statsråd Halvorsen tatt med seg når det gjelder finansieringen av barnehagene. Full likebehandling av barnehager kommer ikke på plass før det er 100 pst. likebehandling. Selv om vi i dag har forskjellig regnskapsføring i kommunale og private barnehager, slår det svært uheldig ut, og for Fremskrittspartiet har det vært en viktig del å få på plass. Vi har ikke råd til å miste de private barnehagene. De er viktige faktorer for å lykkes i barnehagepolitikken.

Vi har også i dag til behandling et forslag om løpende barnehageopptak. Som alle er klar over, gjelder den lovfestede retten til barnehageplass – som trådte i kraft i 2009 – for alle barn som er født innen 31. august, fra august det året de fyller ett år. Likevel ser en at det er veldig store utfordringer knyttet til den rettigheten slik som det er

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1698 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

i dag. Den rettigheten medfører at barn født etter 31. august ikke har krav på barnehageplass før de er nærmere to år.

Fremskrittspartiet mener at en må få på plass et løpende barnehageopptak, slik at regelverket er til for barna og familiene, og at en kan søke om barnehageplass til barnet hele året. Foreldre etterspør større fleksibilitet i systemet, slik at de kan tilpasse barnehagestart til familielivet. Full barnehagedekning får en først når alle de familiene som trenger og ønsker barnehageplass, får plass.

Regjeringen skryter i sitt budsjett av at de har oppnådd full barnehagedekning. Men det er ikke rett å skryte av at en har full barnehagedekning når vi vet at barn som er født etter 31. august, ikke har rett til barnehageplass.

Denne uken har Stortinget også behandlet endringer i kontantstøtten. Fremskrittspartiet skal gi honnør og er positive til at en nå øker det beløpet for de minste barna. Men vi støtter ikke regjeringens forslag om å kutte kontantstøtten for toåring. Med dette forslaget svekker regjeringen igjen valgfriheten for småbarnsfamiliene. Fremskrittspartiet mener det er et gode at foreldre som ønsker å tilbringe tid med sine barn de første leveårene, gis muligheter til dette. Familiene må i mye større grad kunne tilpasse og organisere hverdagen sin ut fra den enkelte families behov. Dette blir dessverre ikke tilfellet når man fjerner kontantstøtten for toåring neste år. Med dette gjør regjeringen mulighetene mye vanskeligere.

Jeg må likevel si at jeg øyner et lite håp, og vi setter vår lit til lokalpolitikere som nå i flere kommuner innfører lokal kontantstøtte for dem som ønsker å benytte seg av det. Det er bare synd at det ikke er flere småbarnsfamilier som får det godet.

Som jeg sa tidligere, går vi inn i en tid som er vanskelig for en del personer. Vi vet at mange barn gruer seg til julen. Barnevernet har hatt en stor økning det siste året, og vi har mange uløste saker innen barnevernet. Nå er i hvert fall Fremskrittspartiet utålmodig etter å få løst en del av disse sakene.

Selv om det kommunale barnevernet har fått tilført penger, noe som regjeringen skal få litt skryt for, vet vi at utfordringene er så store at en ytterligere må styrke det kommunale barnevernet. Det er viktig at vi også ser på årsaken til den store økningen i barnevernet. Det har vært altfor mange medieoppslag de senere årene som samlet sett har gitt inntrykk av at vi har et barnevern i krise. Vi har sett et økende statlig byråkrati, og vi har fått en utvikling som går i helt feil retning. Det er viktig at alle parter som arbeider med barn som trenger hjelp, sammen sikrer et best mulig tilbud til barn. Derfor må den utviklingen som vi dessverre har sett nå, endres så fort som mulig.

Barnevernet har stor makt. Ofte får en telefoner fra fortvilte besteforeldre og foreldre, fra tanter og onkler som lurer på om avgjørelsen som barnevernet har gjort, strider mot det som Stortinget har sagt om nær familie. Fremskrittspartiet mener at hvis den utvidede familien kan finne gode og trygge og gode løsninger for barnet selv, skal det tungtveiende grunner fra barnevernets side til å gripe inn i familiens forhold. En skal ikke glemme at barn også har rettigheter, og at en må være villig til å se på hvordan retts-

sikkerheten for barn innen barnevernet kan styrkes, uten at en skal gå helt i skyttergraven.

La oss håpe, som også komitélederen sa, at 2012 vil være et barns år. Når ikke barnevernsbarna har en stor støttegruppe i ryggen, så la da denne komiteen og Stortinget ha fokus på barn som er under barnevernets omsorg, slik at hverdagens dere blir bedre. Vi må alle huske på at barna er vår felles framtid, og det er svært viktig at alle skal ha rett til en trygg oppvekst. Vi må derfor stille krav til hvordan barnevernet fungerer, og sikre nok ressurser til å komme med hjelpetiltak på et tidlig tidspunkt, med en solid oppfølging av foreldre som helt eller delvis mister retten til daglig omsorg for sine barn.

Jeg har lest rapporten fra Barnevernpanelet opptil flere ganger. Mitt ønske er at denne rapporten blir en viktig del av proposisjonen som en gang blir lagt fram for Stortinget. Her er det mange viktige og gode innspill som en må kunne ta med seg.

Det går ikke an å ha ordet i debatten i dag uten å nevne tilsynsordningen i barnevernet. Når direktøren i Barne-, og likestillings- og integreringsdepartementet sier at dette har vært en kjent problemstilling i ti år, ja da lurer jeg på hvorfor en virkelig ikke har tatt tak i dette før. De siste ukers medieoppslag om slike saker er skremmende og helt uakseptable. Av og til lurer jeg på hvorfor vi står i denne sal og vedtar lover, når disse ikke blir fulgt opp. I dag fremmer opposisjonen et forslag om at vi må igjen se på tilsynsordningen og få den på plass. Derfor hadde jeg håpet at regjeringspartiene, med de signalene de har sendt ut de siste ukene, kunne vært med og støttet det forslaget fra opposisjonen.

Komiteen har hatt mange debatter om familiepolitikk dette året. Viktige skillelinjer kommer fram, og vi har forskjellige løsninger på utfordringer som familien står overfor. Fremskrittspartiets budsjett for familien vil sikre en bedre hverdag, både økonomisk og i forhold til valgfriheten. Vi har tiltro til at familien selv skal klare å gjøre de rette valgene, og Fremskrittspartiet er partiet for småbarnsfamiliene.

Med dette vil jeg ta opp de forslagene i innstillingen som Fremskrittspartiet har alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Solveig Horne har tatt opp de forslagene som hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Gunn Karin Gjul (A) [10:34:50]: Jeg hører at representanten snakker om at Fremskrittspartiet er partiet for småbarnsforeldre. Da er det naturlig å henlede oppmerksomheten på det Dokument nr. 8-forslaget om løpende barnehageopptak som vi behandler i dag. Det er slik at det er naturlig å håndtere dette ved å bevilge penger til det i budsjettet. Men det er altså ikke lagt inn noen penger til løpende barnehageopptak fra noen av partiene.

I det samme budsjettet er det sendt spørsmål til regjeringen om hva dette koster. Man har fått svar fra Finansdepartementet at ett opptak ekstra i året koster over 1 mrd. kr. Likevel klarer altså ikke Fremskrittspartiet å legge inn penger til det. Jeg må bare konstatere at jeg ikke synes

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1699

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Fremskrittspartiet har noen troverdighet når de springer rundt og lover løpende barnehageopptak. Jeg vil rett og slett spørre representanten: Hvordan tør Fremskrittspartiet snakke høyt om løpende opptak, når de legger inn null kroner til løpende barnehageopptak?

Solveig Horne (FrP) [10:35:53]: Jeg vil gjerne takke representanten Gjul for et veldig godt spørsmål. Jeg er glad for at hun tar opp dette spørsmålet, som er en viktig problemstilling for veldig mange småbarnsfamilier i landet. De etterlyser fleksibilitet og mulighet til å ha flere opptak i året. For Fremskrittspartiet har dette vært veldig viktig, og derfor har vi fremmet dette Dokument nr. 8-forslaget. Men så får vi beskjed fra regjeringen om at det er veldig vanskelig å si hvilken sum det er snakk om, at det kan være et milliardbeløp. Fremskrittspartiet har fremmet forslaget for å få det på plass og få en sak tilbakesendt til Stortinget, slik at vi kan vurdere om dette er mulig.

Vi har ikke lagt inn en sum for dette i budsjettet – det er helt korrekt. Men likevel har Fremskrittspartiet gått lenger enn det regjeringspartiene har gjort. Vi har i hvert fall fremmet en sak for å få dette på dagsordenen. Det har ikke regjeringspartiene gjort.

Gina Knutson Barstad (SV) [10:36:56]: Representanten Horne begynte innlegget sitt med å si at Fremskrittspartiets familiepolitikk er tuftet på valgfrihet, fleksibilitet og likeverd. Fremskrittspartiets alternative budsjett heter jo «Dine valg avgjør».

Men det finnes én gruppe som Fremskrittspartiet ikke unner valgfrihet. Det er den gruppen som er forelsket i en av samme kjønn. Jeg spurte om dette i fjor, og jeg kommer til å fortsette å spørre om hvorfor Fremskrittspartiet, som til vanlig fremmer at individer selv skal ta egne valg, ikke vil at disse menneskene skal ha valgfrihet til å gifte seg med hvem de vil.

Solveig Horne (FrP) [10:37:38]: Jeg vil takke representanten Gina Knutson Barstad for det samme spørsmålet som jeg fikk i fjor, og jeg skal prøve å huske hva jeg svarte i fjor, men likevel skal du få et svar.

Fremskrittspartiet likestiller homofile og lesbiske og mener at folk må få lov til å innrette seg sånn som de vil. Likevel har Fremskrittspartiet i sitt partiprogram vært veldig klar på at vi framholder ekteskap mellom heterofile som det vi mener er det rette. Om folk som er lesbiske eller homofile, ønsker å være samboere, er de velkomne til å være det. Allikevel har Fremskrittspartiet i programmet sitt at det er ekteskapet mellom heterofile personer som vi anerkjenner som et ekteskap. Det står vi på så lenge det programmet som ligger nå, virker – fram til 2013.

Øyvind Håbrekke (KrF) [10:38:42]: Det er særlig to poster som fanger min interesse når jeg ser Fremskrittspartiets disposisjoner i det budsjettet vi diskuterer. Det er det som heter Likestillings- og diskrimineringsombudet, og det er Tiltak for lesbiske og homofile. På begge disse postene foreslår Fremskrittspartiet betydelige kutt. Man mener da at alle personer på en måte skal være på like fot,

og at en særbehandling derfor er urimelig. Man skriver at:

«det er feil å opprette selektive tiltak for friske og arbeidsføre voksne mennesker kun på basis av deres seksuelle legning».

Da blir mitt spørsmål både når det gjelder kvinner, og når det gjelder lesbiske og homofile: Er det ikke sånn at hvis vi har med oss en historisk arv av forskjellsbehandling og diskriminering, har vi et ansvar som samfunn for å bidra gjennom offentlige tiltak til å rette opp og bekjempe den diskrimineringen som vi fortsatt har med oss?

Solveig Horne (FrP) [10:39:47]: Det er litt spesielt at Kristelig Folkeparti tar en sånn replikk på Fremskrittspartiet, når vi vet at de fremmet et forslag i går som på en måte er stikk motsatt av det som de stiller spørsmål om til Fremskrittspartiet her.

Fremskrittspartiet, som jeg sa til foregående taler, likestiller homofile og lesbiske. Men vi skal ikke ha noen egne ordninger for dem, for vi mener at å lage egne ordninger – ha egne ombud osv. – vil virke diskriminerende.

Fremskrittspartiet mener at vi i dag har et lovverk, vi har instanser, som kan ivareta den diskrimineringen som de da blir utsatt for. Fremskrittspartiet tar sterkt avstand fra enhver form for diskriminering, om det gjelder rase, religion eller kjønn. Likevel mener vi at det trenger ikke å være spesielle tiltak som skal fokusere på den gruppen.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:41:11]: For Høyre er familien samfunnets viktigste fellesskap og arena for trygghet, tilhørighet og utvikling. Familien skal sikres valgfrihet og mulighet til å ta ansvar for seg selv og sine nærmeste. Hver eneste familie skal respekteres for sin unikhet.

Hensynet til barnets beste er Høyres utgangspunkt for barne- og familiepolitikken. Alle barn har krav på trygghet og god omsorg. Barndommen er med på å forme oss som mennesker og samfunnsborgere. Barn er sårbare mennesker og har behov for å bli ivaretatt av gode og trygge voksne. Høyre vil fremheve det personlige ansvaret hver enkelt av oss har for å varsle om barn som på ulike måter lider. Ofte hører vi krav om at kommunene og staten må på banen for å sørge for at alle barn skal ha det bra.

Men kommunene og staten kan aldri erstatte nettverket, naboene og lokalmiljøet rundt barnet. Det er de som kan oppdage først, de som kan hjelpe først; det er menneskene rundt barnet som kan være med og redde det. Derfor sier vi i Høyre: Vi må ikke glemme det personlige ansvaret hver og én av oss har. Alle, som voksenpersoner, må si fra når vi mistenker at noen ting er galt.

De aller fleste barn går i barnehage, og når vi etter hvert får full barnehagedekning, må vi også sette mer ressurser inn på å styrke kvalitetsarbeidet i barnehagen. Mange barn har en fantastisk barnehage å gå til hver eneste dag, takket være lokal innsats og barnehagefolk som utvikler nye metoder, og jobber systematisk med kvalitet for å gi barna en god barnehagehverdag.

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.
2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1700 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011
5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Problemet er at regjeringens kvalitetsarbeid i barnehagene har tatt en lang pause siden stortingsmeldingen. Kvalitet i barnehagen ble lagt frem for snart to år siden. Utdanningsdirektoratet skal først begynne arbeidet med mange av tiltakene neste år, og en for lang pause i arbeidet med kvalitet i barnehagene er ikke bra. Derfor er Høyre opptatt av å starte det arbeidet så raskt som mulig.

Vi vet at det er de som jobber i barnehagen, som avgjør kvaliteten på tilbudet. Det er en stor utfordring å sikre tilstrekkelig og kompetent bemanning i barnehagen. Ifølge Utdanningsforbundet kan antallet dispensasjoner i løpet av 2012 bli nærmere 7 000. Det er et uakseptabelt høyt tall.

Høyre er opptatt av å gjøre det mer attraktivt både å begynne og å gjenoppta å arbeide i barnehagen. Derfor setter vi av 100 mill. kr mer til kvalitetsarbeid i barnehagen enn det regjeringen gjør i årets budsjett. Vi er også glade for at regjeringen tar opp våre forslag fra i fjor, om å intensivere arbeidet med å rekruttere flere til førskolelærerutdanningen.

Høyre mener at alle foreldre som ønsker et barnehagetilbud for ungene sine, skal få det. Det er sånn at de med lavest inntekt relativt sett betaler mer for barnehagen sin enn før maksprisen ble innført. Høyre foreslår derfor å heve maksprisen noe og bruke 150 mill. kr til å styrke ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling. Det er målrettet velferdspolitik.

For Høyre handler kontantstøtten om foreldres rett og frihet til å velge omsorg for sine barn, og hva som er til det beste for hvert enkelt barn. Vi må derfor gjøre det mulig for flere å bruke mer tid hjemme sammen med barna i deres aller første leveår. Derfor går Høyre imot regjeringens forslag til kutt i kontantstøtteordningen. Høyre er bekymret for at dette er et første skritt mot en fjerning av hele kontantstøtteordningen.

Høyre ønsker et mest mulig likestilt foreldreskap. Vi ønsker å gjøre endringer i foreldrepermisjonen som likestiller mor og far som omsorgspersoner, og som sikrer familiene fleksibilitet, ved f.eks. å kunne fordele permisjonen fritt mellom seg. Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger, den er viktig å ivareta. Med Høyres forslag sikrer vi at alle barn får en trygg og god start på livet, og at ikke barn mister den verdifulle tiden sammen med foreldrene sine.

Igjen er det avdekket store mangler ved barnevernet, det siste nå med tanke på tilsyn og overgrep mot barn i barnevernets omsorg. Det er skremmende å lese historiene som kommer frem. Jeg er glad for at vi har en presse som engasjerer seg og løfter frem de viktige historiene, og ikke minst gjør det mulig å få tall og statistikk på bordet som gir oss informasjon om hvordan situasjonen i barnevernet er. For disse ungene er det ingen som går i fakkeltog, de er overlatt til seg selv, også når staten, som har tatt ansvaret for dem, svikter. Barns rettssikkerhet må tas på alvor, og det må settes inn tiltak for å styrke barns rettssikkerhet.

Et godt barnevern er et barnevern med stort mangfold av tiltak og tilbud av høy kvalitet. Alle barn som underlegges barnevernets omsorg, har krav på et godt tilpasset tilbud. Bruken av private barnevernstiltak er høy og stabil

i Norge. De private bidrar med viktige tilbud som sikrer barn skreddersøm. Høyre vil derfor sikre de private aktørene, sånn at de fortsatt er med og gir et viktig og godt supplement til det totale barnevernstilbudet. Vi setter derfor av 150 mill. kr mer enn regjeringen til innkjøp av private barnevernstjenester.

For tredje år på rad foreslår Høyre å øremerke midler til å styrke det kommunale barnevernet. Høyre vil hjelpe barna ute i kommunene, der ungene bor, fremfor å bruke enda mer penger på barnevernsbyråkratiet i Bufetat. Høyre omprioriterer fra det statlige barnevernet til kommunene og private aktører. Det vil gi et bedre barnevern for barna. Høyre er opptatt av at kommunene skal kunne hjelpe de barna som trenger det, og at de har ressurser til å følge opp de barna som har det vondt, så tidlig som mulig. Kommunene må få mer reell makt og mulighet til å gi barna de riktige tiltakene. Oppgavedifferensieringsprosjektet i Trondheim viste at da kommunene fikk mer ansvar for barnevernet, ble også tilbudet for barna bedre.

Noen kommuner har et velfungerende barnevern, mens andre sliter med lite ressurser og lange ventetider. Altfor mange barn står i kø for å få fosterhjem. Saksbehandlingstiden i fylkesnemndene er for lang – og brytes – og flere tusen barnevernssaker henlegges hvert år. Ett av fire barn på institusjon går ikke på skole, og altfor mange barn får ikke det tilsynet de har krav på.

Høyre er skuffet over at regjeringens eneste svar på de store utfordringene barnevernet står overfor, er evalueringer og utredninger. Vi er bekymret over at det ikke legges frem flere konkrete forslag, at regjeringen ikke har mer hastverk for å bedre hverdagen for disse ungene. Disse barna har ingen tid å miste, og det er vår plikt å gjøre det vi kan for å gi disse ungene barndommen tilbake.

I Høyre har vi et sterkt engasjement for barna i barnevernet. Vi lytter til barna, vi lytter til foreldrene, og vi lytter til alle de fantastiske menneskene som jobber i barnevernssektoren. Høyre vil styrke rettssikkerheten til barn i barnevernet gjennom en egen lavterskel klageordning, for å sikre at også barna blir hørt og tatt på alvor.

Skole og utdanning er det viktigste vi kan gi barn for å sikre at de skal klare seg videre i livet. Derfor er vi i Høyre glad for at statsråden nå skal kartlegge omfanget av barn i barnevernets opplærings situasjon. Høyre vil styrke tiltak i barnevernet som gjør at flere av de barna får utdanning, og setter av 30 mill. kr til sånne tiltak.

Statsråden har igangsatt et modig eksperiment, som kan få alvorlige følger for barna når det gjelder å dreie tiltakene over fra institusjon til fosterhjem og hjelpetiltak i hjemmet. Det er problematisk når det foreligger så lite dokumentasjon som konkluderer med at dette er et riktig strategisk grep for å sikre at barn og unge får et riktig tilbud. Høyre vil understreke at det er et overordnet mål når barn skal plasseres utenfor hjemmet, at hvert enkelt får et tilpasset tilbud av høy kvalitet til riktig pris.

Regjeringen klarer åpenbart ikke å rekruttere eller følge opp fosterhjemmene på en god nok måte. Det er behov for fosterhjem som vil, og som evner å ta til seg barn og unge med større utfordringer enn det som er vanlig. Høyre setter derfor av 20 mill. kr til tiltak for

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1701 5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

å sikre den individuelle oppfølgingen av fosterhjemmene.

Presidenten: Presidenten vil spørre om representanten vil ta opp Høyres forslag i sak nr. 5, slik at en nå i første runde får tatt opp alle forslag.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:51:32]: Ja, jeg tar opp Høyres forslag i sak nr. 5.

Presidenten: Representanten Linda C. Hofstad Helleland har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Det blir åpnet for replikkordskifte.

Gunn Karin Gjul (A) [10:51:50]: I Adresseavisen 7. januar i år lover representanten Hofstad Helleland løpende barnehageopptak. Det man kan stille spørsmål om etter denne budsjettbehandlingen, er om representanten Hofstad Helleland har tapt i den interne budsjettkampen i Høyre. For felles for både Høyre og Fremskrittspartiet er at de lover og lover i media løpende barnehageopptak, og man kritiserer regjeringen for at alle de ungene som ikke er født før 1. september, ikke får barnehageplass. De lover i fine ord og vendinger – i dokumentforslag her i salen – løpende barnehageopptak. Men når man kommer til de virkelige harde fakta, det som teller til syvende og sist, nemlig budsjettet hvor man legger inn penger, har man altså lagt inn null kroner til dette tiltaket.

Jeg synes dette er useriøst, og hadde det ikke vært for at det var et uparlamentarisk uttrykk, ville jeg også karakterisert det som hyklersk.

Presidenten: Presidenten vil få lov til å kommentere at begge de to uttrykkene er uparlamentariske, og det må være mulig å få fram et politisk budskap uten å bruke uparlamentariske uttrykk.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:53:02]: Det var voldsomt til aggresjon fra familiekomiteens leder i dag. Det er åpenbart at det irriterer regjeringspartiene voldsomt at Høyre går i front for å få mer fleksibel barnehageordning for foreldrene. Jeg tror også Gjul greier å hisse seg så til de grader opp over hva undertegnede sier i avisen om hva Høyre ønsker for fremtidens barnehage, fordi Gjul nettopp vet at dette er veldig etterspurt fra foreldre.

Det Høyre har sagt, er at det er et mål for oss å gjøre barnehageopptaket mer fleksibelt. Men vi kan ikke pålegge kommunene, særlig ikke mange av de store presskommunene, å ha rullerende barnehageopptak. Høyre er glad for at mange kommuner i dag praktiserer fleksibelt barnehageopptak, og vi ønsker å se om det er mulig at flere kommuner kan gjøre det.

Vi vet at foreldre ønsker mer av Høyres politikk, nemlig mer fleksible barnehageordninger, og det vil de få med Høyres politikk.

Gina Knutson Barstad (SV) [10:54:15]: I min hjemkommune har jo Høyre mulighet til å utøve politikk, siden

de styrer, men der er det altså ikke løpende barnehageopptak.

Hvis representanten Hofstad Helleland kommer til å ha et politisk ettermæle, tror jeg det vil bli som pappapermens fremste motstander. For ett år siden fikk Hofstad Helleland med seg partiet sitt på at Høyre nå ville fjerne fedrekvoten, mot bl.a. Erna Solbergs stemme. På mandag gikk representanten Hofstad Helleland til angrep på regjeringens fjerning av kontantstøtten og mente at likestillingen tok overhånd. Jeg vil bare spørre representanten Hofstad Helleland: Høyres Kvinneforum støtter grepet som regjeringen gjorde på mandag, og representanten Solberg støtter regjeringens fedrekvotepolitikk. Ville Hofstad Helleland karakterisert ... (presidenten klubber).

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:55:21]: Nå var det litt vanskelig å få tak i hva spørsmålet var, men generelt vil jeg si at i Høyre – som forhåpentligvis også dere i SV – følger vi vårt program og vår vedtatte politikk, også vedtak fra landsmøtet. Og det er riktig at Høyre ønsker mer likestilt foreldreskap, Høyre ønsker at foreldre fritt skal få dele permisjonen sin mellom seg, fordi vi ser at fedrene velger litt annerledes i dag enn de gjorde tidligere. Men det vi og Høyres Kvinneforum og Erna Solberg ønsker oss og er for, i motsetning til regjeringspartiene, er grunnleggende valgfrihet for foreldrene, fordi vi tror det viktigste er at familiene får velge hvordan de skal leve livet sitt, og finne ut hva som passer best for deres barn, i stedet for å tvinge på kvoter og tvinge på permisjoner og A4-løsninger, som dessverre ikke passer alle familier.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [10:56:36]: Jeg vil først si at jeg deler engasjementet til representanten fra Høyre for barnevernet. Representanten har jo ved flere anledninger sagt at det ikke gjøres noe på barnevernet, og at det er veldig mye rapporter, planer og meldinger og utvalg som settes ned. Men den reformen vi styrer på grunnlag av i dag, var nesten nettopp iverksatt da dagens regjering tiltrådte, og den har allerede mottatt mye kritikk. Representanten Hofstad Hellelands parti satt i regjering og innførte den reformen. Men er ikke den kritikken som dagens barnevernsreform mottar, nettopp et tegn på at man kanskje bør bruke tid før man setter i verk nye tiltak? Jeg lurer også på hvilke refleksjoner representanten Hofstad Helleland gjør seg rundt den jobben hennes egen regjering gjorde da den innførte barnevernsreformen, som allerede etter ganske kort tid har fått så mye kritikk.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:57:38]: Takk for et godt og viktig spørsmål.

Jeg er glad for at Høyre er et parti som stopper opp og ser rundt seg – om vi er fornøyd med de tiltakene som er iverksatt. Jeg er glad for at vi også, selv om vi var med og innførte denne reformen selv, faktisk er i stand til å se kritisk på den og stoppe opp og spørre: Er dette riktig måte å organisere barnevernet på? Det er åpenbart at svaret er nei, særlig fordi man ikke skal mye rundt i kommunene eller barnevernet selv for å høre at det ikke fungerer, og det er på grunn av pulveriseringen av ansvaret. Til syvende

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

1702 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

og sist er det ingen som tar ansvaret for barna, fordi det deles mellom staten og kommunene. Derfor har Høyre vært en pådriver for at vi nå må sette i gang prøveprosjekter, sånn at kommuner med robuste barnevernstjenester har muligheten til å overta ansvaret selv.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet omme.

Gina Knutson Barstad (SV) [10:59:01]: Som flere har vært inne på før meg, er Norge et land med høy grad av likestilling sammenlignet med resten av verden. Men jobben er ikke ferdig. Til tross for at vi er kommet langt i Norge, er det fremdeles slik at to av tre ledere i næringslivet er menn, kvinner tjener 15 pst. mindre enn menn i timen, 43 pst. av alle kvinner jobber deltid, kvinner bruker mer enn dobbelt så mye tid på husarbeid som menn, og krisesentrene melder om mellom 8 000 og 16 000 voldtekter i året. Der vil jeg legge til at det har vi sett mye av i høst, og hatt en lang debatt om det.

Disse tallene forteller at hva du opplever, og hvilke muligheter du har, henger sammen med hvilket kjønn du har. Norge er ikke et likestilt samfunn. Vi som havnet under det rosa teppet på fødeklubben, tjener systematisk mindre penger og har systematisk mindre makt enn de som havnet under det blå teppet. I SV har vi alltid vært opptatt av denne urettferdigheten, og derfor bruker vi regjeringsmakten til å gjøre noe med det.

Barnehagereformen er ikke bare en stor velferdsreform, det er også en stor likestillingsreform. Kampen for barnehagene var kampen for et skikkelig tilbud for barn, men også en del av kampen for kvinners rett og mulighet til å arbeide. Retten til arbeid og egen inntekt er grunnsteinen i kvinnefrigjøringen. Det er ingen som er fri eller selvstendig dersom de er økonomisk avhengig av andre. Den høye graden av likestilling i Norge, med barnehager, er ikke bare bra for barn og for kvinner, det er også bra for samfunnet. Som representanten Juul var inne på, er kvinners yrkesaktivitet en av byggesteinene til rikdommen vi har i Norge. Det er en av grunnene til at Norge går bedre enn Europa, og hvis høyresiden vil være med på å skryte av den norske modellen, må de også begynne å ta inn over seg dette punktet.

For at barnehagen skal være et reelt valg for mange, er pris en viktig faktor, og derfor er vi i SV glad for at regjeringen nå setter ned maksprisen. Siden 2005 har vi redusert prisen med 31 pst. Her avslører også de borgerlige partiene sin hule valgfrihetsretorikk. I sitt alternative budsjett fjerner Høyre maksprisen, og det betyr at færre vil ha råd til å betale for barnehageplass. Jeg vil derfor spørre: Hva har Høyres slagord om valgfrihet å si dersom man ikke har råd til å ha en barnehageplass? Høyresiden er ofte villig til å ta æren for mye av det som er gode velferdsordninger i Norge, men hvis vi f.eks. utfordrer dem på barnehager, vil de si at de har stemt for alle grepene som regjeringen har gjort. Hvis vi utfordrer dem på foreldrepermisjon, vil de si at de har vært med på å sikre hvert eneste steg på veien. Men når har de tatt løftet når de har sittet i regjering? En av de 46 ukene med foreldrepermisjon i Norge er det som Høyre har bidratt

med. Alle de andre 45 ukene har kommet i rød-grønne og sentrum-venstre-konstellasjoner.

Litt om noe av det aller viktigste vi driver med, barnevernet. Det har kommet mange eksempler i høst på hvorfor det bør stå helt øverst på den politiske dagsordenen. Jeg er stolt av å være med på det største løftet i barnevernet på over 20 år. Også i årets stramme budsjett fortsetter vi å øke, med 50 mill. kr, og det kommer i tillegg til økningen på 240 mill. kr fra i fjor.

Barnevernsløftet er tre grep. Det er ressursøkning, som vi er i gang med, det er ny organisering, som vi planlegger, og det er nye prinsipper – vi skal vel diskutere det biologiske prinsipp framover. Høyre og Fremskrittspartiet foreslår igjen drastiske kutt og overføringer fra stat til kommune. Det er symbolpolitikk. Vi har oppsigelsesvern i Norge. Høyre og Fremskrittspartiets politikk kan ikke innføres fra 1. januar 2012, fordi folk har arbeidsplasser. Dette vil ikke tilføre nye ressurser til det kommunale barnevernet før det har gått flere år. Hvis man skal flytte penger, må man også flytte oppgaver. Jeg mener at den forrige barnevernsreformen har vist at det siste barnevernet trenger, er en ny rask reform uten forankring som tres nedover hodet. Vi skal gjøre dette arbeidet skikkelig og grundig, og da må vi ta på alvor de innspillene som vi får fra de ansatte.

Helt til slutt vil jeg rose de ansatte i barnevernet for den jobben de gjør. Det må være en av de aller tøffeste jobbene du kan ha i Norge.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [11:04:13]: Regjeringen med SV i spissen har vært veldig forkjemper for at vi må gjøre noe med fattigdom blant småbarnsfamiliene. Nå har vi hatt en flertallsregjering i seks år, og vi har sett at fattigdommen blant barn har økt under denne regjeringen. Så sier veldig mange forskere at hadde man økt barnetrygden, hadde dette vært en stor hjelp for de småbarnsfamiliene i forhold til fattigdomsbekjempelse. Likevel har vi sett de siste årene at ikke én gang i budsjettdebattene har SV tatt til orde for å snakke om barnetrygden og dens virkning i forhold til småbarnsfamiliene. Mitt spørsmål til representanten Knutson Barstad er om representanten kan se at barnetrygden kan ha et viktig fortrinn med tanke på fattigdomsbekjempelse blant barn, og om SV vil stå på det som de har lovet nå i mange år, at de vil gjøre noe for å redusere fattigdommen blant småbarnsfamilier.

Gina Knutson Barstad (SV) [11:05:17]: Jeg vil takke for et spørsmål som er viktig, og som omhandler et viktig tema. Først når det gjelder flere fattige barn: Vi ser at en av grunnene til det er at vi tar imot flyktninger, og at flyktninger som kommer til Norge, har ganske lite i startfasen. Det er ikke en god ting at de er fattige, men det er en bra ting at vi tar imot flyktninger som kommer til Norge. Det kan representanten Horne ta med seg til sitt parti.

Når det gjelder barnetrygden og SV, er vi glad i universelle velferdsformer. Vi er opptatt av barnetrygden, og vi ønsker å styrke den – det gjør vi. Men ingen partier har

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1703

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

styrket den siden 1996 – heller ikke Fremskrittspartiet da de støttet en regjering og hadde mulighet til å presse den på det.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:06:15]: Høyre ønsker å gi mer til de utsatte barna. Derfor foreslår vi i vårt alternative budsjett en målrettet satsing på gode og konkrete tiltak som letter livssituasjonen for utsatte barn og unge og familiene deres. Det handler i særlig grad om barn i barnevernet og barn i mindre bemidlede familier.

Representanten Heikki Holmås har uttalt at regjeringen ikke har gjort nok for fattige barn. Deler representanten Knutson Barstad Holmås' oppfatning, at regjeringen og særlig SV ikke har gjort nok for de fattige barna i Norge?

Gina Knutson Barstad (SV) [11:06:55]: Jeg deler representanten Holmås' engasjement for fattige barn, og jeg deler hans utålmodighet etter å få gjort stadig mer. I dette budsjettet ligger det midler til storbytiltak f.eks. – som er et viktig tiltak for fattige barn i byene – og til Ferie for alle. Problemet med Høyres politikk er at de til stadighet går inn for å fjerne universelle, gode ordninger, som maksprisen i barnehagen, og kun løfte i bunnen, mens i SV har vi tro på at en god og bred velferdsstat med universelle ordninger for alle, er bedre enn en fattigkasse.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:07:45]: Representanten Knutson Barstad sier at hun er glad for at regjeringen gjennomfører et barnevernsløft. Hvorvidt ny organisering og gjennomgang av prinsipper kan kalles et løft, er i høyeste grad en diskusjon som er verdt å ta.

Men når det gjelder ressurser, kan man jo bruke det begrepet. Da er det kanskje riktig å kalle det et barnevernsløft, for det var et barnevernsløft i budsjettet for inneværende år. Da var det et betydelig løft, som vi var glade for, selv om det ikke var så mye som vi ønsket når det gjaldt øremerkede midler til kommunene. Men for neste år kan det vel neppe kalles noe ressursløft for barnevernet.

Så mitt spørsmål til representanten Knutson Barstad er: Er SVs innsats for barnevernet et skippertak for 2011? Eller går det an å håpe at man kanskje finner på at man skal komme tilbake med noen økte midler ved en senere anledning?

Gina Knutson Barstad (SV) [11:08:53]: Jeg skulle ønske Kristelig Folkeparti var litt ydmyk med hensyn til at vi nå løfter barnevernet på en helt annen måte enn de gjorde da de hadde regjeringsmakt. Det var et løft som begynte i 2011, med øremerkede stillinger, som vi viderefører i et stramt budsjett.

Jeg synes ikke man skal betvile verken de rød-grønne stortingsrepresentantenes eller statsrådens engasjement for barnevernet, og at dette er et helhetlig løft som vi satser videre på.

Presidenten: Replikskordskiftet er dermed omme.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [11:09:41]: En god familiepolitikk utgjør et viktig grunnlag og en viktig forutsetning for så å si alle saksfelt i politikken. Velfungerende familier og gode vilkår for familiene er viktig for samfunnet som helhet og vil spare samfunnet for store ressurser.

Familien har en verdi i seg selv og må ikke ende opp som en arena for å nå mål på andre områder, noe en samlet komité også påpeker i sine merknader til budsjettet.

Familiepolitikk er krevende. Det er ikke noen tvil om at familiene representerer noe grunnleggende i samfunnet. Vår familie er med på å prege oss i stor grad, og den lærdommen vi har med oss fra familien vår, preger oss senere i livet. Derfor er det som skjer i familien, også veldig viktig og relevant for storsamfunnet.

Samtidig er det et viktig prinsipp i vårt samfunn at familien, og individer, har en stor grad av frihet til å ta egne valg og leve egne liv. Denne balansegangen fører også til viktige prinsipielle debatter.

Familievernet er en viktig del av familiepolitikken. Ved å bruke penger på forebygging vil samfunnet spare mange utgifter senere. Det er viktig at vi har fokus på den gruppen av familier og unger som opplever store konflikter, f.eks. etter et samlivsbrudd.

For at familievernet virkelig skal få brukt sin kompetanse, bør det være et mål at de skal få ressurser til å drive enda mer med forebyggende arbeid enn de gjør i dag. I en tid der vi trapper opp ressursene på barnevernssiden, er det viktig å huske på at familievernet kan ha en veldig viktig rolle som forebygger.

Adresseavisen har gjennom flere oppslag satt fokus på områder der barnevernet som system svikter. Det gjør stort inntrykk på oss alle å lese om at et stort antall unger har blitt sviktet på det groveste. Det er unger som i utgangspunktet var veldig sårbare, som har blitt utnyttet. Dette er eksempel som viser hvor viktig det er at vi har et system som fungerer, for når systemet ikke fungerer, får det veldig alvorlige konsekvenser.

Vi har helt siden starten på denne perioden diskutert barnevern, og jeg må si at jeg gleder meg til at Stortinget kan gå inn i en mer konkret debatt om utformingen av framtidens barnevern.

Jeg har tro på en førstelinjetjeneste som bør få mer makt og mer ansvar enn den har i dag. Vi må diskutere hva vi mener barnevernet bør ha ansvar for, og hva det ikke bør ha ansvar for. Bør f.eks. tiltak som er mindre omfattende, kunne tillegges andre enn dem som også behandler saker som omfatter tiltak i andre ender av skalaen, som f.eks. omsorgsovertakelse?

Jeg tror ikke at alle vanskelighetene vi opplever på mange områder, der man ser at kommunene har sviktet, vil bli løst automatisk selv om ansvaret blir overført til staten.

I et stramt budsjett er det også funnet rom for en videreføring av et barnevernsløft. Det er øremerket en økning på 50 mill. kr til kommunalt barnevern. Disse midlene skal spesielt komme mindre fagmiljø til gode og de som fokuserer på interkommunalt samarbeid.

Et annet viktig felt på dette området er barnehagene.

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.
2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under
1704 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011
5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Nok plasser og god kvalitet er grunnleggende i barnehagepolitikken. Barnehager er viktig for veldig mange familier og representerer for mange muligheten til å være i full jobb samtidig som man har et godt og forsvarlig tilbud for ungene.

I årets budsjett fortsetter regjeringen opptrappingen av likebehandlingen mellom offentlige og private barnehager. Vi kjenner til at det har vært uro i noen kommuner og blant noen barnehager rundt praktisering av forskriften, men vi må være klar over at det vil ta tid å bygge opp kompetanse i kommunene slik at de kan være en god barnehagemyndighet.

I tillegg til de store reformene som det jobbes med i barnehagesektoren, er det også viktig at vi fortsetter trykket på kvaliteten i barnehagen.

Så må jeg jo komme inn på kontantstøtten. Jeg er veldig glad for den løsningen regjeringen har kommet fram til. Kontantstøtten er en veldig viktig sak for Senterpartiet, og det var veldig viktig for oss at denne ordningen skulle både beholdes og også videreutvikles i et regjeringssamarbeid. Regjeringen foreslår en styrking av kontantstøtten for ettåringer, noe som er helt på linje med Senterpartiets program. Det er med på å styrke valgfriheten og er spesielt viktig for mange i overgangen mellom foreldrepermisjon og arbeid. Det vi spesielt får mange tilbakemeldinger om, er at man etter et års tid i permisjon ønsker en litt mykere overgang for man er tilbake i full jobb, og det er jo nettopp dette regjeringen legger til rette for.

En tilleggsdimensjon i saken om kontantstøtte er at vi har fått til en modernisering av kontantstøtten som jeg vil tro kan stå seg gjennom ulike politiske flertall, og som er med på å gi et signal om at kontantstøtten vil være viktig for familiene og familiepolitikken også i framtiden. Den kan som sagt stå seg gjennom ulike regjeringer. Så alle regjeringspartier har grunn til å være stolte over at man har fått til en så god løsning på en ordning der man har et ganske ulikt utgangspunkt.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [11:14:55]: Representanten var i sitt innlegg inne på hvor viktig det var med kontantstøtten, og at Senterpartiet var veldig glad for at vi nå hadde fått en endring i den. Senterpartiet har på en måte vært det partiet som har garantert for kontantstøtten i regjeringen, og det ser nok ut til at det er Senterpartiet som har vunnet den saken internt i regjeringen. Likevel mener i hvert fall Fremskrittspartiet at det er blitt en svekkelse av kontantstøtten og den valgfriheten småbarnsfamiliene trenger.

Senterpartiet er også kjent for lokaldemokrati – selvstyre – og vi har nå sett at en del kommuner innfører lokal kontantstøtte. I Os kommune bl.a. var Senterpartiet medforslagsstillere til lokal kontantstøtte, og i Austevoll kommune stemte Senterpartiets representanter for forslaget om å innføre lokal kontantstøtte.

Støtter representanten Nilsson Ramsøy fra Senterpartiet sine lokalpolitikere i at de nå bruker barnehagemidlene til å opprette lokal kontantstøtte?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [11:16:00]: For meg er dette nettopp et uttrykk for lokaldemokratiet, og vi har ikke på noe vis noen partipisk i Senterpartiet. Hvis våre lokalpolitikere, med de rammene de får – barnehagemidler er det vel ikke, det er jo en rammeoverføring kommunene får – og hvis de to kommunene representanten fra Fremskrittspartiet refererte til, mener at det å bruke de pengene på kontantstøtte er det som er best for innbyggerne i den kommunen, har jeg full respekt for det. Jeg synes det er helt uproblematisk at man velger en sånn løsning, for det er klart at kommunene står fritt til å finne ut hva de selv ønsker å bruke midlene på. Men det er klart at alle kommuner kommer i et dilemma, for det er mange lovpålagte oppgaver, og da er det ofte sånn at det er de ikke-lovpålagte oppgavene som må prioriteres ned. Men hvis det er sånn at de kommunene oppfyller de lovpålagte oppgavene som de har, og likevel finner rom til den type ting, som er positivt for familiene, synes jeg det er helt uproblematisk.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:17:15]: Først vil jeg gi ros til representanten Nilsson Ramsøy. Det er en modig representant for Senterpartiet som tør å forsvare familiens rett til valgfrihet, og som samtidig kritiserer regjeringens familiepolitikk.

Familiens valgfrihet og respekten for familien er en arena som forener Høyre og sentrum. Representanten uttalte for en dag eller to siden til Trønder-Avisa:

«Den tradisjonelle venstresiden er veldig opptatt av symbolsakene, som foreldrepermisjon og fedrekvote eller å fjerne kontantstøtte. Men hvordan skal vi klare å løfte familien så den er viktig i seg selv, ikke bare er en arena for likestilling.»

spør representanten Nilsson Ramsøy. Det er et flott sitat.

Hva gjør regjeringen for å sikre at valgfriheten blir viktigst – ikke likestillingspolitikken?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [11:18:22]: Først må jeg si at jeg ikke har vært ute og kritisert regjeringens familiepolitikk. Det jeg har påpekt, er at det ikke alltid er sånn at det som er best for likestillingen, nødvendigvis er best for familien. Det ser vi bl.a. når det gjelder kontantstøtten, der man kan argumentere for at det er best for likestillingen at den fjernes. Men jeg mener det er best for familien at den opprettholdes. En todeling av foreldrepermisjon mener jeg ville ha vært uheldig, for det er ikke bra for familien, men det ville jo ha sett bra ut på statistikken for likestilling.

Så jobber regjeringen for – og har – en veldig fleksibel familiepolitikk gjennom foreldrepermisjonsordningen, som gir familiene mulighet til selv å finne ut hvordan de skal ta ut størstedelen av permisjonen. Far har en del, mor har en del, og så er det en stor del som er valgfri. Vi har styrket kontantstøtten, sånn at enda flere familier har en reell valgfrihet til å være hjemme med ungen det første året, nettopp fordi vi har økt beløpet familiene får. Jeg synes likevel det er viktig å påpeke at det kan være en forskjell i hva som er best for familien, og hva som er best for likestillingen. Det mener jeg er en viktig debatt – ikke

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.
2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1705
5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

minst når det skapes sånne reaksjoner, betyr det vel at det er viktig å reise spørsmålet.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:20:04]: Mange av de viktige spørsmålene som behandles i denne innstillingen, lar seg ikke omtale med full rettferdighet på 5 minutter. Men vi får prøve.

Ungene er de mest sårbare av oss, fordi de er de minste. Det er i familien og fra foreldrene at ungene får den beskyttelsen og den omsorgen de trenger. Derfor er også det budsjettet vi diskuterer, kanskje det viktigste av alle budsjettene vi behandler i forbindelse med statsbudsjettet. Det er foreldrene som gir ungene omsorgen. Det gjør de enten de bor sammen, eller de tar ansvar – noe vi ser i stadig økende grad – selv om de ikke bor under samme tak. Det er verdt å merke seg.

Det er en samlet komité som i innstillingen viser til at «familien er en grunnleggende sosial enhet i samfunnet. Familien er viktig for hver enkelt av oss og for samfunnet, den utgjør et grunnleggende fellesskap. Komiteen viser til at familien er rammen rundt barns oppvekst».

Videre står det:

«Komiteen vil videre peke på at familie- og samlivsmønsteret har endret seg mye i løpet av de siste årene. Det har blitt et større mangfold av samlivsformer, og komiteen mener det derfor er viktig at familiebegrepet er bredt og inkluderende.»

Videre sier en samlet komité:

«Komiteen vil understreke at det er viktig å huske på at familien er viktig i seg selv, familiens rammer er viktige i seg selv, og at familien ikke bare må bli en arena for å nå andre mål.»

Årets statsbudsjett har en utgiftsside på 1 006 100 000 000 kr. Likevel er det sånn at det som betyr aller mest for de aller fleste mesteparten av livet, er hvordan vi har det med våre nærmeste. Det bruker ikke regjeringen mer penger på enn de bruker på å lønne noen få statssekretærer. Det gjelder samlivstiltak, og det gjelder de relasjonene som betyr aller mest for oss i livet.

Jeg begriper det ikke – jeg aksepterer det ikke. Kristelig Folkeparti foreslår betydelige økninger på samlivstiltak, foreldreveiledning og familievern.

Regjeringen innleder statsbudsjettet med å si at regjeringen «fører en politikk som bygger på rettferdighet og fellesskap». Når man ser hvordan regjeringen omtaler, og behandler, kontantstøtten, må man spørre: Hva er det fellesskapet? Er familien i strid med fellesskapsløsninger, eller er kanskje familien likevel det mest grunnleggende fellesskapet? Kristelig Folkeparti er ikke redd for å la foreldrene få mulighet til å gjøre frie valg. For oss er valgfrihet full barnehagedekning og kontantstøtte. Nettopp fordi foreldrene og familien er det viktigste vernet omkring barna, er de aller mest sårbare der hvor foreldrene ikke klarer å gi omsorg.

Kristelig Folkeparti har fremmet forslag om full barnevernsdekning, som bl.a. innebærer at alle barn må få et

hjem, fordi vi ser at det mangler i hvert eneste ledd i barnevernet. Vi venter på et grep fra regjeringen. Det vil ta seg merkelig ut om ikke regjeringen, når man kommer tilbake med en sak til Stortinget, som varslet, kommer med en opptrappingsplan som skal sikre alle barn et hjem og en full barnevernsdekning. Det forventer jeg. Det ressursløftet regjeringen snakker om, framstår foreløpig som et skippertak for året 2011.

Det er et grunnleggende spørsmål: Hvem er det som har ansvaret for barn? Hvem er foreldre? Adressa fortalte i forrige uke en historie om en seks år gammel jente som kom på sykehus, og ingen kom på besøk. Hvem er foreldre, og hvorfor blir man foreldre? Hvem har ansvaret? Spørsmålet om eggdonasjon, surrogati, ulike forslag til utvidelse av tilbud om assistert befruktning setter det spørsmålet på spissen. Kristelig Folkeparti utfordrer til en helhetlig debatt nettopp om foreldre-barn-relasjonen for at vi skal ha en klar, helhetlig tenkning bak det som sikrer barna trygge rammer, og vi utfordrer til å ta den debatten – løftet over enkeltforslag som fremmes i debatten – på et helhetlig og prinsipielt grunnlag. Det fortjener de aller minste, det fortjener barna.

Jeg tar opp de forslag som Kristelig Folkeparti står bak i innstillingen.

Presidenten: Da har representanten Øyvind Håbrekke tatt opp forslag nr. 8 i sak nr. 1.

Det blir replikkordskifte.

Gunn Karin Gjøl (A) [11:25:42]: Representanten Håbrekke nevnte i sitt innlegg den felles merknaden vi har om familiepolitikk. Etter å ha lest representantforslaget som representanten fremmet i går, må jeg si at jeg er sterkt i tvil om det er riktig av oss som regjeringsparti i det hele tatt å være med på den merknaden, for vi har en særdeles ulik definisjon av hva som er familie. I dette forslaget foreslår representanten å fjerne pater est-regelen, fordi den sosiale faren ikke er god nok, og foreslår forbud mot at enslige og homofile skal få lov til å adoptere. Man sier i tillegg i dette forslaget:

«Når barn kan skapes ved metoder som har mer karakter av ordinær produksjon, skjer det da endringer i synet på barn og menneskesynet?»

Det jeg har lyst til å stille representanten Håbrekke spørsmål om, er: Er biologi viktigere enn gode omsorgspersoner for Kristelig Folkeparti?

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:26:40]: Representanten løfter mange store spørsmål. Jeg skal svare så godt jeg kan på ett minutt.

Jeg må vel si at hvis et representantforslag fra Kristelig Folkeparti kan få regjeringspartiene til å vurdere hvilke merknader de er med på, er det merkelig, og det måtte jo eventuelt få konsekvenser for hvilke merknader Kristelig Folkeparti skulle være med på. Så hvilke merknader de rød-grønne her står bak i innstillingen, må de nesten svare for selv.

Når det gjelder vårt representantforslag, løfter det opp et ganske grunnleggende anliggende. Vi inviterer til en

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1706 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

prinsipiell debatt om foreldre-barn-relasjonen og hvem som har ansvaret for barn. Det er mange klare og tydelige prinsipper i dagens barnelovgivning omkring det. Blant annet handler halvparten av paragrafene i barneloven om å ansvarliggjøre fedre gjennom DNA-testing, og om hvordan det skal foregå. Det er et grunnleggende prinsipp. Det er ganske grunnleggende prinsipper for hvordan vi regner morskap, f.eks.

Når representanten Gjøl resonnerer omkring de temaene, viser jeg bare til at det finnes mange ulike familieformer – og det viser vi til i innstillingen, sammen – og de skal ha full respekt. Men så er spørsmålet: Hvem har rett på statens hjelp til å få barn? Det er et annet spørsmål. Der ser vi at både de rød-grønne og Kristelig Folkeparti setter klare grenser for det allerede i dag, og det tror jeg vi fortsatt vil være enige om at det på noen områder skal være.

Gina Knutson Barstad (SV) [11:28:18]: Jeg vil spørre om noe av det samme som representanten Gjøl spurte om. Det er for så vidt ikke nytt at Kristelig Folkeparti har et veldig gammeldags og diskriminerende syn på homofile som omsorgspersoner og som foreldre. Det framkommer av deres motstand mot ekteskapsloven. Men når Kristelig Folkeparti går inn for å fjerne all sæddonasjon i Norge, med det utgangspunkt at barn skal ha rett på en far, vil jeg spørre representanten Håbrekke: Er det sånn blant de heterofile parene som har benyttet seg av sæddonasjon, at man der er far i kraft å være omsorgsperson, eller er man far i kraft av å være sædgiver? Og er det slik at Kristelig Folkeparti ikke anerkjenner disse familiene som familier?

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:29:10]: Hvis representanten finner grunn til å spørre om vi anerkjenner dem som familier, har man ikke lest det forslaget vi har skrevet, for der påpeker vi nettopp det meget tydelig.

Det representantforslaget vi har fremmet, utfordrer til en gjennomgang av barnelovgivningen, fordi vi trenger en helhetlig gjennomgang av foreldre-barn-relasjonen, og det utfordrer til en modernisering av lovgivningen, fordi vi ønsker å likestille menn med kvinner, sånn at menn får det samme ansvaret for barn som kvinner alltid har hatt. Det forundrer meg at SV og Arbeiderpartiet har et så anstrengt forhold til et viktig skritt for likestillingen og til en debatt og et grep som burde ha vært en selvfølge i 2011. Vi lever i et moderne samfunn og bør ta debattene deretter.

Så når representanten spør om man anerkjenner familier, finner jeg grunn til å si at SVs egen politikk nekter faktisk en del av de familiene som representanten Knutson Barstad refererer til, å få barn, fordi man heldigvis støtter et forbud mot surrogati. Om det er å ikke anerkjenne de familiene, får SV gjøre rede for selv.

Gunn Karin Gjøl (A) [11:30:29]: Det er tydelig behov for å bore litt nærmere i representantforslaget fra Kristelig Folkeparti, for det er åpenbart at dette forslaget kommer til å snevre inn antall familieformer som er akseptert i Norge. Det synes jeg at Kristelig Folkeparti bør erkjenne. Når man sier at pater est-regelen skal bety at man kun aksepterer en biologisk far som en om-

sorgsperson, og som far, kommer man til å snevre inn familieformene.

Man sier videre i forslaget at lesbiske ikke skal få lov til å få assistert befruktning i Norge, og man sier at homofile ikke skal få ha muligheten til å adoptere verken innenlands eller utenlands. Da blir det mange færre familieformer enn det vi har i dag. Erkjenner ikke Kristelig Folkeparti at dette er å gå bakveien inn i framtida?

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:31:21]: Kristelig Folkeparti fremmer altså forslag om modernisering av lovgivningen, slik at vi stiller de samme krav til mannfolk som til det kvinner alltid har blitt møtt med når det gjelder ansvaret for barna. Det skulle bare mangle – vi lever i 2011 – og den debatten bør vi ta.

Tilbudet om sæddonasjon ble etablert på 1930-tallet, i en tid med helt andre holdninger til menn, ansvar og farskap. At ikke Arbeiderpartiet er moden for å diskutere det på nytt i lys av moderne holdninger til menn og ansvar, synes jeg faktisk er litt overraskende.

Så har representanten misforstått pater est-prinsippet, for dette prinsippet er en måte å fastsette farskap på når paret er gift. Vi sier bare at man kan gjøre dette på samme måte for gifte par som man i dag gjør for samboere som får barn, som det som kjent er veldig mange av.

Så når representanten stadig gjentar at man ikke anerkjenner familieformer fordi man setter grenser for assistert befruktning, må jeg igjen minne om at Arbeiderpartiet da tydeligvis ikke anerkjenner en lang rekke familieformer som i dag – etter Arbeiderpartiets politikk – ikke får anledning til assistert befruktning eller surrogati.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Statsråd Audun Lysbakken [11:32:53]: Adresseavisen trykket forrige uke en artikkelserie om barnevernsbarn som har blitt misbrukt i fosterhjem, i avlastningshjem eller av støttekontakter. Dette er historier som har gjort oss alle opprørt. De viser at det fortsatt skjer i vårt samfunn at våre aller mest utsatte barn, de som har blitt utsatt for omsorgssvikt, opplever å bli sviktet på nytt av dem som skulle hjelpe. Det viser at arbeidet vi har satt i gang med å bygge opp et sterkere og bedre barnevern i Norge, er nødvendig og viktig og må fortsette med full kraft.

Det aller viktigste er å sørge for at det er nok voksne til å hjelpe barna på en god nok måte. Derfor har vi satset på flere folk og økt kompetanse i det kommunale barnevernet. Vi må ha et godt tilsyn, men målet er at tjenestene alltid skal være så gode at tilsynet ikke har noe å sette fingeren på.

I 2011 øremerket regjeringen 240 mill. kr til det kommunale barnevernet. Midlene har gitt 400 nye stillinger – det største ressursløftet for kommunalt barnevern på 20 år. Vi har foreslått at den satsingen skal videreføres og dessuten økes til neste år. Vi trapper opp innsatsen med ytterligere 50 mill. kr. Det vil gi 70 nye stillinger, som særlig skal komme mindre barnevernstjenester – med fem ansatte eller mindre – til gode.

For de fleste barn er det bedre å vokse opp i en familie

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1707

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

enn på en institusjon. Derfor jobber vi hardt med å skaffe flere fosterhjem. Noen ganger kan hjelp i barnets eget hjem være den beste løsningen.

Styrking av barnevernet er en av de viktigste oppgavene for denne regjeringen. Barnevernsløftet vårt har tre deler. Det ene er det nødvendige ressursløftet, som vi er godt i gang med. Det andre er ny organisering, som er en del av et nødvendig løft fordi ny organisering kan føre til at vi bruker ressurser på en bedre måte, at vi jobber riktigere og dermed hjelper flere. Det tredje er ny prioritering, for vi ser at vi også har behov for å sette spørsmålstegn ved om vi har riktig vektning av de ulike prinsippene i barnevernet, og om vi på den måten kan få et barnevern som er mer effektivt og tar riktigere beslutninger, f.eks. i kraft av å høre mer på barna selv.

Den norske likestillingen gjør oss bedre i stand til å takle økonomiske utfordringer. Det er et viktig perspektiv nettopp i den situasjonen som vi er i i dag, med en økonomisk krise i Europa. Ikke bare gjelder det for den enkelte familie – hvor en familie med to inntekter står bedre rustet til å takle vanskelige tider enn familier med én inntekt – det gjelder også hele vårt samfunn. Likestillingen er en avgjørende forutsetning for velstand og velferd. Den gjør at vi har flere til å delta i yrkeslivet, samtidig som vi får flere barn i Norge enn i de fleste land i Europa.

Den rød-grønne regjeringen har bidratt til økt valgfrihet for foreldrene og bidratt til at det er lettere å ta valget om både å arbeide og å få barn – gjennom store og viktige velferdsreformer, som barnehagereformen og en kraftig utbygging av foreldrepermisjonsordningen.

De endelige anbefalingene fra Likestillingsutvalget kommer neste høst. Målet er at vi skal bygge videre på alt det vi har fått til i Norge, for å oppnå mer. Regjeringen vil følge opp med en stortingsmelding om likestillingspolitikken, som også skal bygge videre på den handlingsplanen for likestilling mellom kjønnene som jeg la fram tidligere i høst.

Framtidens likestillingspolitikk kommer ikke minst til å handle om hvordan vi skal legge til rette for mer likestilling i arbeidslivet. Ett viktig virkemiddel er foreldrepermisjonen. De fleste fedre tar fortsatt kun ut fedrekvoten. Få fedre arbeider deltid. Vi ønsker å bidra til at spørsmålet om hvorvidt fedre kan ta ut enda en litt større del av permisjonen, kan komme på dagsordenen. Derfor ønsker vi en tydeligere tredeling av permisjonen for å legge til rette for mer likestilte foreldreskap, for at barn kan få mer kontakt med begge foreldrene, og for å styrke kvinners posisjon i arbeidslivet.

Et likestilt samfunn er en verdi i seg selv, men det er også langt mer enn det. Derfor er det interessant å se at det som er så kontroversielt i denne sal knyttet til tredeling, knyttet til fedrekvote, knyttet til en sterkere foreldrepermisjon, ikke er kontroversielt i arbeidslivet, der både NHO og LO støtter en tredeling av foreldrepermisjonen. Å satse på likestilling skaper verdier på alle måter, og nettopp i den situasjonen vårt land er i dag – med store utfordringer for framtiden – har vi ikke råd til å la være å satse på likestilling.

Presidenten: Det blir åpnet for replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [11:38:09]: Statsråden startet sitt innlegg med å vise til oppslaget i Adresseavisen sist uke i forhold til mangel på tilsyn i barnevernet – noe jeg er veldig glad for at han sier han skal gjøre noe med. Likevel må jeg si at når direktøren i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet sier at barnevernet har visst om disse overgrepssproblemene i mange tiår og har fått til erstatningsordninger, slik at det blir gjort noe med det, så er ikke dette godt nok.

Jeg må si at jeg er skuffet over at regjeringspartiene ikke kan være med på opposisjonens forslag i dag, der vi ber regjeringen påse at tilsynsordningen i barnevernet blir styrket, at barn får det tilsynet de har krav på. Det er et forslag som opposisjonen fremmer, og som regjeringspartiene i dag burde ha vært med på å støtte hvis de virkelig mener noe med dette.

Mitt spørsmål til statsråden er: Vil statsråden støtte det forslaget?

Statsråd Audun Lysbakken [11:39:07]: Det ville vært svært alvorlig hvis det som her er kommet fram, var helt nytt for regjeringen eller helt nytt for Stortinget. Vi har visst at det er alvorlige situasjoner i deler av vårt barnevern, og at vi ikke har vært i stand til å hjelpe barna godt nok i alle situasjoner, og at det for enkelte har fått alvorlige konsekvenser. Derfor har regjeringen for lenge siden satt i gang med å gjøre noe med de viktigste årsakene til at den type situasjoner har kunnet oppstå.

Det aller viktigste – som jeg har sagt mange ganger – er å få flere folk i de kommunale barnevernstjenestene, sånn at barna blir fulgt opp godt nok. Dessuten har vi innført politiattester, krav om uttømmende politiattester for fosterforeldre, som ville ha kunnet forhindre en del av de sakene som her er omtalt. Tilsynet er også avgjørende. Vi er i gang med å styrke tilsynsordningen, men vi er avhengige av at kommunene gjør sin del av jobben. Gjør de ikke det, må vi organisere det på en annen måte. Vi har ikke behov for flere forslag som går på at det må bli bedre. For at vi skal støtte det, vil jeg se konkrete forslag fra opposisjonen, og ikke bare gode ønsker.

Solveig Horne (FrP) [11:40:12]: Jeg takker for svaret, men mener likevel at regjeringen ikke gjør nok.

Komiteen var på en befaringsreise og hadde samtale med fylkesmannen i Troms, der fylkesmannen sa at her viser det seg at nesten halvparten av barna ikke fikk det tilsynet de har krav på. I denne sal vedtar vi lover og regler, og da er det opp til kommunene å følge de reglene. Det trengs mer penger – ja, men da må vi få fokus på det, slik at kommunene får på plass de tilsynene. Når fylkesmannen sier at de mangler sanksjonsmuligheter overfor kommunene som ikke prioriterer dette viktige arbeidet, blir mitt spørsmål til statsråden: Vil statsråden se på om det skal innføres sanksjonsmuligheter overfor de kommunene som ikke bruker de pengene til å få på plass en tilsynsordning, slik at vi sikrer at barn ikke blir utsatt for slike overgrep?

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1708 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Statsråd Audun Lysbakken [11:41:14]: Den øremerkede ordningen vi har satt i verk i 2011, er nettopp innrettet sånn at det er de kommunene som får disse pengene som del av sin satsing på sitt barnevern – og ikke de som ønsker statlige midler til erstatning for egen satsing – som får anledning til å trappe opp barnevernet. Jeg forventer at en av konsekvensene av det vil bli at nettopp oppgaven med å skaffe tilsynsførere, gjennomføre tilsyn, vil bli fulgt opp bedre. Men det er også nødvendig å diskutere om vi kan organisere tilsynet på en annen måte, hvis kommunene ikke klarer å gjøre den jobben. Derfor har jeg også hatt en arbeidsgruppe som har sett på dette, og som har foreslått at staten skal ta over disse oppgavene.

Men når det gjelder barnevernsdiskusjonen for øvrig, er tendensen ikke minst blant opposisjonen i denne sal at man ønsker at kommunene skal ta over mer. Det bør vel rett og slett være et tankekor for Fremskrittspartiet og for dem som argumenterer for det, at vi her dessverre har et eksempel på en oppgave kommunene har, som de til nå ikke har skjøttet på en god nok måte.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:42:24]: Hele 37 pst. av barn i fosterhjem får ikke det tilsynet de har krav på, 11 pst. av barn i fosterhjem har ikke tilsynsfører i det hele tatt. Det viser at barnevernsbarns rettssikkerhet er alvorlig truet. Nylig ble det også kjent at 52 av barna under barnevernets omsorg har blitt utsatt for overgrep fra omsorgspersoner som staten har oppnevnt. Dette er veldig alvorlig. Det er brudd på sentrale menneskerettigheter, det er brudd på barnevernsloven, og barns menneskerettigheter brytes hver eneste dag i barnevernet.

Jeg går ut fra at også statsråden synes dette er uakseptabelt, og lurer på hvilke strakstiltak statsråden vil iverksette for å sikre barns menneskerettigheter.

Statsråd Audun Lysbakken [11:43:30]: Det er uakseptabelt og alvorlig når barn ikke får tilsyn. Barn i fosterhjem skal ha besøk av sin tilsynsfører fire ganger i året, og de skal dessuten ha besøk av sin saksbehandler fra det kommunale barnevernet fire ganger i året. I noen tilfeller ser vi at ingen av delene skjer.

Når det gjelder barnevernets evne til både å mobilisere flere tilsynsførere og selvfølgelig til å følge opp eget besøksansvar, er flere folk i det kommunale barnevernet mitt viktigste svar. Men det er ikke godt nok at vi ser at også en del av de kommunene som burde ha forutsetninger for å klare det, ikke gjør det, mens andre kommuner klarer dette svært godt. Det viser at det er mulig, også i dagens situasjon, for kommunene å følge opp dette arbeidet.

Jeg har ved flere anledninger påpekt dette overfor kommunene. Det er et lite paradoks at representanten i sitt innlegg gikk inn for at kommunene nesten skal ta over alle deler av barnevernets ansvar, men her mener at det er statens ansvar å gjøre det kommunene burde ha gjort.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:44:40]: Det er ikke riktig, vi tror at det er veldig viktig å styrke det kommunale barnevernet, organisere tilsynet, slik at det foregår på en forsvarlig måte, og at man følger norsk lov. Det

som er alvorlig, er at det går år etter år uten at regjeringen får gjort noen ting. Men la nå det ligge i denne omgang.

Samtidig: Det står 164 barn i kø for å få et fosterhjem. Det er ikke bare enkelt å finne et fosterhjem, det skal selvsagt være det riktige fosterhjemmet for å unngå altfor mange brudd. Men det er ganske åpenbart at myndighetene mislykkes i å rekruttere nye fosterfamilier, og det er ganske åpenbart at man også mislykkes i å veilede og følge opp disse familiene på en god nok måte. Det fosterfamiliene etterspør, er jo mentorordninger og 24-timers veiledning fordi man ofte får en vanskelig situasjon med disse barna. De private aktørene skal bidra – Frelsesarmeen ønsker å rekruttere. Mener statsråden at det kan være et viktig tiltak?

Statsråd Audun Lysbakken [11:45:52]: Vi har jo allerede innført en anledning til å mobilisere private ideelle til å være med på å skaffe fosterhjem. Det er en ordning jeg har tro på. I tillegg har vi i 2011 hatt en rekke – etter mitt skjønn – kraftfulle tiltak i sving for å verve flere fosterhjem, for å se i nye grupper, for å bli flinkere til å lete i barnas eget nettverk. Vi har hatt en utvikling de siste årene der både den andelen barn som blir plassert gjennom barnevernet, som blir plassert i fosterhjem, har økt veldig tydelig, og – selvfølgelig – der det absolutte tallet barn som har blitt plassert i fosterhjem, har økt svært mye. Utfordringen i dag er at vi ikke bare skal ha nok fosterhjem, for vi har flere fosterhjem enn de barna som står i kø, men vi skal ha de riktige fosterhjemmene. Vi kunne ha fjernet køen nå, men det ville det vært helt feil å gjøre, hvis vi plasserer barn galt. Derfor må vi få enda flere fosterforeldre, i tillegg til dem vi allerede har mobilisert.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:47:10]: I komiteens arbeid med budsjettet som statsråden har lagt fram, fikk vi under høringen besøk av en liten forening som heter Adopterte. De representerer en forholdsvis liten del av en norsk adopsjonshistorie, men en del som norske myndigheter på langt nær har grunn til å være stolt av; det som skjedde spesielt i etterkrigstiden, der barn ble adoptert bort, til tider uten offentlig godkjenning og under forhold som overhodet ikke var til barnets beste. Det er en liten forening der de hjelper hverandre å leve med konsekvensene av våre forsømmelser på det området. Foreningen har en over to måneder lang møteforespørsel liggende i departementet, som departementet ikke har svart på.

Mitt spørsmål til statsråden er om statsråden vil være villig til å låne øre til de viktige historiene de har å fortelle, og om han vil vurdere å legge til rette for foreningens arbeid på en eller annen måte.

Statsråd Audun Lysbakken [11:48:19]: Jeg kjenner ikke godt nok til foreningens arbeid til å kunne svare på det på stående fot. Hvis det er kommet en møtehenvendelse til departementet, har jeg en anledning til å få satt meg inn i det og skal selvfølgelig gjøre det.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:48:38]: Da vil jeg tilbake til det som statsråden innledet med, nemlig Adresse-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1709

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

avisens serie om de glemte barna, og det de den siste uken har fortalt om overgrep som skjer etter at barnevernet har tatt over omsorgen.

Det rettes med all rett kritiske spørsmål til statsråden når slike saker avdekkes – selvsagt gjør det det. Samtidig vil jeg også understreke at mye av barnevernsomsorgen, fosterhjem, avlastningshjem, tilsyn osv., er basert på tillit. Derfor vil vi aldri kunne gardere oss mot den typen ting i et barnevern som er basert på frivillighet og medmenneskers engasjement. Samtidig må jeg spørre, siden en samlet komiteen for et og et halvt år siden ba om en gjennomgang av tilsynsordningen: Hva er det som så langt har skjedd i departementet, og når kommer resultatene og en forbedring av tilsynsordningen?

Statsråd Audun Lysbakken [11:49:41]: Vi jobber med tilsynsordningen og tilsynsordningens framtid og har bl.a. fått ulike forslag til nye måter å gjøre dette på, bl.a. fra en arbeidsgruppe som jobbet med dette tidligere i år. Det vil være naturlig, mener jeg, å ta endelig stilling til framtidens organisering når vi ser hele den modellen vi skal organisere etter – samarbeidet mellom stat og kommune – i barnevernet i framtiden. Men jeg er opptatt av at diskusjoner om eventuelle alternativer til måten vi organiserer dette på i dag, ikke skal bli en sovepute for kommunene som har ansvaret nå. Det er mange kommuner som klarer dette bra. En kommune som Verdal er det mulig å peke på, f.eks., som har utviklet gode rutiner på dette. Noe av det det haster mest å gjøre nå, er å få spredd de gode eksemplene. Jeg har også en avtale med KS om å diskutere hvordan vi sammen kan gripe fatt i dette i løpet av kort tid.

Presidenten: Replikskiftet er omme.

Kåre Simensen (A) [11:50:59]: Nok en gang har vi fra denne talerstol hørt representanter fra Høyre og Framskrittspartiet hamre løs med sin tese om at den rød-grønne familiepolitikken vil holde en klam hånd over småbarnsfamilier.

Mitt håp er at representantene fra nevnte partier setter seg ned og leser hva vi sier og skriver, og ikke minst hvordan familiepolitikken fungerer i praksis. Gjør de det, finner de forhåpentligvis ut at småbarnsfamiliene har den valgfriheten de søker. Vår ærbødige påstand er at deres versjon av valgfrihet blir en tvangstrøye for familien, der kvinnen igjen må finne sin plass ved kjøkkenbenken.

Men jeg vil forlate kjøkkenbenken for å fokusere på hvordan kjøkkenbenken eventuelt er finansiert. Da har jeg lyst til å fokusere på den voksende gjeldsproblematikken vi ser utvikle seg, og da særlig blant voksne.

Inkassokrav og gjeld er en fryktelig dårlig start på voksenlivet. Derfor er det viktig at vi setter denne problemstillingen på den politiske dagsordenen, for at vi kan søke å bidra til tiltak som kan hjelpe folk ut av en vanskelig situasjon.

Tall fra Forbrukerrådet viser at antall inkassosaker blant unge voksne under 25 år har økt med 30 pst. de siste fem årene. Ved utgangen av 2010 utgjorde nordmenns mislig-

holdte forpliktelser 63,2 mrd. kr. Dette er en økning på 5,3 mrd. kr fra året før. Unge voksne under 25 år sto for 25 pst. av disse tallene. Det er svært alvorlig. Konsekvensene av en sånn utvikling er at unge voksne blir tvunget til å søke gjeldsordninger. Det er en utvikling som vi plikter å ta på alvor.

Det er nok mange årsaker som bidrar til å føre unge voksne inn i en vanskelig gjeldssituasjon. Ett stikkord kan være forbrukslån og den enkle tilgangen vi har på slike lån. Budskapet om å få innvilget et lån på 300 000 kr i løpet av fem minutter, uten garantier og krav til kausjonister, møter vi flere ganger hver dag når vi kobler oss opp på Internett. Ikke minst møter vi det på sosiale medier, der reklamen spesielt er rettet mot unge voksne. Slik reklame vil vi ha vekk. Hvordan vi kan gjøre det, har jeg ikke noe svar på, men jeg tror vi må søke hjelp hos bl.a. våre forbrukermyndigheter. Det ønsket er herved framsatt.

Vi kjenner også til at mange banker tilbyr kredittkort i kundepakkene sine. Forbrukerrådet mener at det er lite klokt av bankene. Jeg er enig med Forbrukerrådet, fordi bankene etter min mening bidrar mer eller mindre bevisst til å skape et økt kjøpepress gjennom sine klare føringer om at et kredittkort er en nødvendig del av et kundeforhold – føringer som ofte fører til en aktiv bruk av kredittkort, og som mange unge dessverre velger å være med på. Det burde være i alles interesse at slike føringer for å få etablert et kundeforhold i en bank burde fjernes. Det tror jeg også banknæringen etter hvert er enig med meg i.

Vi må stille spørsmål om finansinstitusjonene gjør en god nok jobb i kredittvurderingen av usikret gjeld. Selv om kredittinstitusjonene har en frarådningsplikt og et krav om kredittvurdering, ser vi at det er forbruksgjeld som skaper de største problemene for unge voksne. En medisin som i denne sammenhengen kan fungere, er at utlånerne plikter å ta et større ansvar når det er åpenbart at forbrukslån ikke burde vært innvilget. I denne sammenhengen kan opprettelsen av et nasjonalt gjeldsregister være et godt verktøy for både långivere og låntakere. Jeg er glad for at et slikt register kanskje snart er på plass.

Jeg har sagt det før fra denne talerstolen, og jeg gjen- tar det gjerne: Ett av mange tiltak som vi i denne salen kan bidra til utover det jeg allerede har nevnt, er å vurdere muligheten for å sette et rentetak på forbrukslån. Vi er mange som er sterke i troen på at et rentetak vil dempe utlånsiveren ved at forbrukslån blir mindre lønnsomt.

Jeg vil igjen understreke at den enkelte har et selvstendig ansvar for å oppta gjeld. Men det er ikke til å under- slå at man får god hjelp fra finansinstitusjoner og andre gjennom deres til dels aggressive markedsføring av lett tilgjengelige penger som bidrar til at mange havner i en vanskelig økonomisk situasjon.

Vi er mange som lenge har ment at finansnæringen må holdes litt i ørene. Utlånspolitikken i forbindelse med forbrukslån er et «godt» eksempel på nettopp det. Det er hyggelig å registrere at Høyre i sin begrunnelse for sitt Dokument 8-forslag om ordningen med tvangstrekk i lønn eller annen inntekt argumenterer sterkt for det samme. Velkommen etter til Høyre.

Vår oppgave er å bidra med gode tiltak som i første

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1710 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

omgang hindrer at noen havner i en slik situasjon. Når de er der, bør vi kunne bidra med hjelp for å få dem ut av en vanskelig økonomisk situasjon. Det tjener vi alle på.

Ib Thomsen (FrP) [11:56:20]: I den siste tiden har vi hørt skrekkehistorier. Vi har fått oss en del sjokk. Media skriver mye om det.

Jo, vi snakker om barnevernsbarna. Jeg trodde at historiene fra 1960-, 1970-, 1980-tallet og helt fram til i dag var borte. Men det er de dessverre ikke. I seks år med denne regjeringen har vi hørt at det skal komme et barnevernsløft. Kåre Simensen, representant for Arbeiderpartiet, står her oppe og sier at vi er kritiske til at regjeringen holder en «klam hånd» over familiene i Norge. Nei, vi er ikke kritiske til det, men vi vil at regjeringen skal holde en hånd over barnevernsbarna.

Hva tenker unge i barnevernet at regjeringen og Stortinget må vite om barnevernet? Hva mener ungdommen at vi på Stortinget og de i departementet trenger av kunnskap om barnevernet? Og hva lurere vi i Stortinget på om virkeligheten i barnevernet?

Dialog er viktig. Kunnskap er viktig. Men hvem har denne kunnskapen? Jo, proffene, altså barna i barnevernet. Forandningsfabrikken har tatt tak i dette, og ungdommen der har presentert sin egen stortingsmelding. De er utålmodige. De kan ikke vente på regjeringen. De ønsker å fremme sin egen stortingsmelding, og den har de kalt Det gode barnevernet.

Tema som tar mye plass i denne meldingen, er:

- voksne i barnevernet
- flytting og plassering i akutsituasjoner
- låste dører
- grensesetting
- tvang
- unges innflytelse i barnevernet

Barnevernsproffene gjør en viktig jobb ut fra mitt synspunkt. Jeg mener at også regjeringen bør ta dette inn over seg. Det de fokuserte på i arbeidet, var en opplevelse av hva som har vært godt, og hva som har vært mindre bra i den hjelpen barna har fått i barnevernet, og hvilket svar og råd de ønsker å gi barnevernet, regjeringen og oss i Stortinget. Det ungdommen trekker fram som de selv mener er vesentlig, bør vi ta med oss. De bør få mulighet til å foreslå endringer av praksis for at enda flere skal få god hjelp av barnevernet. Vi har bruk for en forandring. Innspill er viktig, og innspill fra proffene, barnevernsbarna, er viktige. Og de er tydelige. Det er viktig å bli hørt, sier de: Hvem skal vi bo sammen med? Hvordan skal voksne være? Grenser, låsing, rus, flytting, saksbehandling, skoler – hva er drømmesituasjonen for disse barna? De tar også opp turnus: Hvordan skal man jobbe i barnevernet? Hvordan skal man jobbe rundt disse barna som trenger hjelp? De tar opp turnus som et punkt.

Det har for så vidt statsråden svart på før: Det er vanskelig å endre turnusen. Vi har med fagforeningen å gjøre. Det er vanskelig.

Skal dette sette en begrensning? Disse temaene ønsker barna å ta opp.

Jeg har lest en historie fra et barnevernsbarn som heter Monica, fortalt med hennes egne ord:

«Jeg starter med å fortelle litt om min fortid, for det er av fortiden vi kan lære om fremtiden. Jeg heter Monica, er 18 år, og har vært under barnevernet siden jeg var 7 år.

I disse årene har jeg flyttet mer enn 30 ganger, så jeg har prøvd det meste og lært mye. Ikke alt jeg har erfart er så bra, og jeg tror ikke jeg er alene om å sitte igjen med den følelsen. For snart tre år siden kom jeg til et nytt fosterhjem. Det var ikke meningen at jeg skulle bo der heller lenge. Men etter en stund fant jeg ut at der var her jeg ville bo.

For første gang i mitt liv så jeg muligheten til å få oppleve hvordan det var å bo i en vanlig familie. Det var ikke lett verken for meg eller mine fosterforeldre. Det har vært mye vanskeligheter.

Jeg fylte 18 år i juni i år og ønsket å bo hos mine fosterforeldre etter at jeg ble 18 år så lenge som mulig. Men fordi barnevernet mente jeg var så umulig satte de meg på hybel. Det gjorde de 2 måneder før jeg ble 18 og sa at de ikke ville ha noe mer med meg å gjøre etter at jeg ble 18 år. Min saksbehandler skrev at han med alle midler ville hindre meg i å flytte tilbake til mine fosterforeldre.»

Statsråd Kristin Halvorsen [12:01:37]: Det legges merke til internasjonalt hva vi har fått til på barnehagefronten. De offentlige bevilgningene til barnehageformål er ganget med tre siden 2003 og barnehageforliket – 10 mrd. kr i 2003, og ca. 30 mrd. kr i 2012. Det betyr at vi nå kan innfri retten til barnehageplass, og at det avgjørende viktige som vi skal konsentrere oss videre om, og som det er bred enighet i komiteen om, er å sørge for at vi har barnehager med høy og god kompetanse.

I budsjettet for 2012 øker barnehageinnsatsen med 500 mill. kr. Vi har som vi lovet i 2005, holdt maksprisen – prismålet – fast og redusert prisen med 12 500 kr per barnehageplass per år, og vi holder kursen mot 1 750 2005-kroner. Verdien av ikke å prisregulere barnehagetakstene er ca. 770 kr for en familie i året.

I tillegg er det en rekke tiltak som dreier seg om å heve kompetansen i sektoren, totalt ca. 120 mill. kr. En veldig viktig del av dette er også lederutdanningen for styrere på masternivå, med 300 studieplasser, som ble etablert høsten 2011.

Vi har økt antall studieplasser i førskolelærerutdanningen siden regjeringen tiltrådte, men vi har rekrutteringsutfordringer når det gjelder denne utdanningen. Vi har derfor bestemt at vi i 2012 skal gjennomføre en egen rekrutteringskampanje for å få flere til å velge førskolelærerutdanning. Den kampanjen kommer til å bli omfattende og bli lagt merke til, og prislappen er på ca. 25 mill. kr over fire år.

Så jobber vi nå for å få til en ny førskolelærerutdanning fra studieåret 2013–2014. Det mener vi er nødvendig for å sørge for at vi har god kvalitet, og bedre kvalitet, etter at vi fikk en kritisk rapport om hvordan det sto til med kvaliteten i førskolelærerutdanningen.

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1711

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Jeg er også veldig opptatt av at barnehagene over lang tid har vært et underforsket område, og at det er nødvendig å få opp mer kunnskap om hvordan en jobber godt i barnehagen, hva som er en bra barnehage – særlig mer kunnskap om hva som er en bra barnehage for de minste. Den sammensetningen av barn som er i barnehagen i dag i forhold til for få år siden, betyr at vi har langt flere av de minste barna i barnehagen. Det gir oss noen utfordringer, at vi må forsikre oss om at det er god kvalitet i det tilbudet de får.

Nå som sektoren har gått over fra øremerking til rammefinansiering, er det veldig viktig at vi har gode nok styringsvirkemidler når det gjelder barnehagesektoren. Vi får en rapport fra barnehagelovutvalget overlevert over jul, og det betyr at vi får en ny diskusjon om hva som er de viktigste elementene for å sikre kvaliteten.

Vi er også opptatt av at halvparten av barnehagene, som er de private barnehagene, har stabile, gode og forutsigbare rammevilkår. Vi har derfor i et budsjett som har mindre handlingsrom enn tidligere budsjetter denne regjeringen har hatt ansvar for, likevel økt tilskuddet til de private barnehagene fra 91 pst. til 92 pst. av det de kommunale barnehagene får.

Det er ingen partier på Stortinget som foreslår at vi skal ha to opptak eller løpende opptak når det gjelder barnehager. Måten man foreslår to opptak i året eller løpende opptak på, er å bevilge et antall kroner – for det har en prislapp. Å gjennomføre to opptak i året har en prislapp på 1,9 mrd. kr. Når de i opposisjonen går rundt og snakker som om de har foreslått det, må vi bare konstatere at det har de ikke gjort. Å foreslå å pålegge kommunene flere enn ett opptak i året, gjør man nå, i forbindelse med budsjettbehandlingene. Gode ønsker og langsiktige intensjoner kan man komme med hele året.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [12:06:45]: Først av alt har jeg lyst til å takke statsråden for at jeg nå fikk et svar på hvor mye et løpende opptak koster: 1,9 mrd. kr. Når Fremskrittspartiet har spurt Finansdepartementet, har vi bare fått beskjed om at det er et ukjent milliardbeløp – men det er greit.

Det som statsråden var inne på, er at vi har en mangel på førskolelærere, som er bekymringsfullt. Når vi vet at det skal satses mer på barnehager framover, er det viktig at vi får på plass førskolelærere. Jeg er kjent med at veldig mange skoler som utdanner førskolelærere, sliter med å få praksisplasser til sine elever på grunn av at lærerne på skolene sier at de ikke orker å ta imot førskolelærerelever i praksis. Det er noe som statsråden må fokusere på.

Så snakker en om at en må ha veiledere for kanskje å få flere førskolelærere, men også for å få flere menn til å jobbe i barnehager. Vi vet at skal vi få flere menn inn i barnehagene og til å søke på førskolelærerutdanning, må de ha mer lønn. Hva mener statsråden en må gjøre for å satse på flere menn i barnehagen?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:07:58]: Først må jeg rette opp en åpenbar misforståelse: Løpende opptak kos-

ter et ukjent milliardbeløp. Prislappen for to opptak i året, altså et opptak til, er 1,9 mrd. kr. Det er selvfølgelig fordi vi da må bygge opp ledig kapasitet som skal stå klar: Det må stå tomme barnehageplasser klare for å ta imot flere barn. Fordi vi har 60 000 ledige barnehageplasser i august hvert år, er det 1. september som er valgt som det tidspunktet hvor alle kommuner må sørge for at de har barnehageplass til dem som er født før den datoen.

Så stusser jeg litt over at opposisjonen er bekymret både for at vi ikke kan ha løpende opptak, og for at vi ikke har førskolelærere nok. Den ledige kapasiteten vi eventuelt måtte ha bygd opp for å ha løpende opptak, ville ha krevd førskolelærere som vi i dag ikke har.

Så er jeg enig med representanten Horne i at jeg ønsker meg større blanding, kjønnsblanding også, blant førskolelærere, og gjerne flere menn. De som jobber godt med dette, sørger for at de rekrutterer flere menn samtidig. Det er litt ensomt å være én av et annet kjønn i et kollegium.

Solveig Horne (FrP) [12:09:14]: Jeg vil holde meg til barnehagetemaet.

Det som viser seg etter de siste ukers budsjettdebatter rundt omkring i kommunene, er at flere kommuner har brukt barnehagemidlene som nå er tilført rammen, til å innføre lokal kontantstøtte, noe som sikrer småbarnsfamiliene en valgfrihet som ikke regjeringen følger opp.

Intensjonen med å få barnehagepengene inn i rammen var kanskje ikke at de skulle gå til kontantstøtte. Mandag sto statsråd Lysbakken i denne salen og advarte kommunene mot å innføre lokal kontantstøtte. Representanten fra Senterpartiet sa at hun støttet sine lokalpolitikere, og syntes at det var en veldig god idé å innføre lokal kontantstøtte. Mitt spørsmål til statsråden blir da: Vil statsråden vurdere å endre finansieringsmulighetene, eller endre mulighetene lokalpolitikerne har til å innføre lokal kontantstøtte i stedet for barnehageplasser?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:10:12]: Nei, jeg har ingen planer om det.

Det som er kommunenes plikt, er å innfri retten til barnehageplass. Det kanskje noen kommuner håper, er at de kan friste småbarnsforeldre til heller å velge kontantstøtte og dermed komme billigere unna det. Det tviler jeg sterkt på om de vil oppnå, for hele historien om barnehagesatsingen har vist at det foreldre i veldig stor grad ønsker, er muligheten til å velge en barnehageplass.

Så mener jeg at disse kommunene gjør noe dumt, for alt vi vet om barnehager, er at det er et utrolig viktig utgangspunkt for alle barn. Og alt vi vet om barn med minoritetsbakgrunn, er at språkutviklingen deres er utrolig mye bedre hvis de kan begynne tidlig i barnehagen. Så de kommunene som velger dette, gjør det mot bedre vitende i forhold til hva som er gode tilbud til barn, for det vi har sett, er at det er langt flere minoritetsforeldre som har valgt kontantstøtte enn det er blant befolkningen generelt. Dermed betaler man minoritetsfamilier for å holde barn unna barnehagen – ikke klokt.

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

1712 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Øyvind Håbrekke (KrF) [12:11:36]: Jeg er stadig fascinert av statsrådens evne til å gi karakteristikker av tenkningen både til norske foreldre rundt omkring i hele landet og til norske kommunestyre og lokalpolitikere.

Nå er det sånn at det som er å betale folk for å holde både minoritetsunger og andre unna barnehagen, er det regjeringen nettopp har lagt opp til – for ettåringer vel å merke. Så hvordan dette henger sammen, vet ikke jeg.

Spørsmålet mitt gjelder det forholdet at når regjeringen først fjerner den statlige kontantstøtten for toåringene, legger man opp til 1160 nye barnehageplasser for et antall unger, som, i hvert fall når det gjelder dem som mottar heltid kontantstøtte, så vidt jeg har forstått, er på minst 8 000. Hva er konsekvensen for de aller fleste familiene? Nå skal jeg ikke plage statsråden mer med fattige familier – det har hun slitt nok med før. Men er ikke konsekvensene for de fleste av dem 3 300 kr mindre i måneden, og ikke noen barnehageplass med språkstimulering og det som følger med?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:12:46]: Endringen i kontantstøtten rokker ikke ved foreldrenes rett til barnehageplass. Man har rett til en barnehageplass – ferdig med den saken!

Det det er en viss uenighet om, er spørsmålet om hvor mange som vil ønske en barnhageplass ut fra de endringene vi har foretatt i kontantstøtten. Vi har tatt utgangspunkt i barnetilsynsundersøkelsen fra Statistisk sentralbyrå. Men det er selvfølgelig et anslag – vi vet ikke helt hvordan foreldrene vil tenke når kontantstøtten øker for de minste barna, og hvordan det vil slå ut.

Dette er nå en diskusjon mellom oss og KS. Det er et spørsmål som vil bli tatt opp i konsultasjonsordningen, slik at vi får en enighet om hva som er prislappen på dette. Men den virkelige fasiten kommer vi ikke til å få før vi ser hvordan foreldrene velger.

Øyvind Håbrekke (KrF) [12:13:51]: Den siste setningen var en veldig klar erkjennelse av at det er ingen som vet hvorvidt vi har full barnehagedekning i Norge fra 1. august. Det er interessant i seg selv.

Statsråden erkjenner også at for de aller fleste familier som dette dreier seg om, ender det ikke opp med at ungene kommer i barnehage eller at mor kommer ut i arbeid, hvis det var det man mente var problemet med kontantstøtten. Det det ender opp med, er 3 300 kr mindre i måneden. Det er kanskje en grunn til at Fordelingsutvalget, som statsråden ellers refererer til stadig vekk, anbefalte, hvis man gjør dette, faktisk å foreslå kompensierende tiltak. Det gjør ikke regjeringen, og det setter disse familiene i en meget vanskelig situasjon. Det gjør SV tydeligvis med glede, sånn som en hører de erklæringene som kommer på dette området.

Hvilke av kontantstøttebrukerne velger de 1160 plassene – er det de dårligst integrerte, de som snakker dårligst norsk, som plutselig får seg jobb og sender 1160 unger i barnehagen, eller er det de best integrerte som velger de 1160 plassene regjeringen har satt av?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:15:01]: Dette er et regnestykke som er som følger: Vi øker kontantstøtten for dem fra ett til halvannet år. Dermed regner vi med at noen flere av de minste barna vil begynne senere i barnehagen. Det vil altså være et minus i forhold til barnehageregnskapet. Så fjerner vi jo kontantstøtten for toåringene, og da regner vi med at flere av toåringene vil ønske seg en plass i barnehagen. Så dette beløpet er et nettobeløp og ikke et bruttobeløp. Forslaget vil bety at flere toåringene kommer i barnehagen. Vi vet ikke helt hvor mange. Det vi vet, er at kommunene har plikt – kommunene har plikt – til å innfri den retten som alle foreldre har for sine ettåringer når de er født før 1. september.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [12:16:05]: Høyre reagerer på at regjeringen ikke trapper opp prosentatsen for likebehandling ved tildeling av tilskudd til private barnehager som forventet. Vi mener at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i private eller i kommunale barnehager. Vi synes ikke det er rettferdig at de private og de kommunale barnehagene forskjellsbehandles. Vi mener også det er viktig at kostnadene til private og til kommunale barnehager er sammenlignbare, for å sikre likebehandling av beregning av tilskudd.

Kan statsråden bekrefte – eller avkrefte – om hun mener det er nødvendig å gå inn og få et sammenligningsgrunnlag?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:16:49]: Vi er i tett dialog med Private Barnehagers Landsforbund om det spørsmålet. Det dreier seg ikke om hvor stor prosentandel de private barnehagene skal ha i tilskudd, og at vi øker fra 91 pst. til 92 pst., men om på hvilken måte en skal beregne tilskuddet til de private barnehagene i kommunene, med utgangspunkt i hva som er kostnadene ved å drive de kommunale barnehagene. For det som viser seg i en del kommuner, er at f.eks. strømavgiftene ikke er fordelt på hver enkelt barnehage eller på barnehagene i det hele tatt, men ligger inne i en felles del av regnskapet, vaktmestertjenester osv. Dermed blir det litt vanskelig å finne ut av hva som er grunnlaget for hvordan en skal beregne tilskuddet til de private barnehagene. Men dette har vi god kontakt med PBL om, vi har god kontakt med kommunene om det, og vi har god kontakt med fylkesmennene for at grunnlaget for beregning av tilskuddet til de private barnehagene skal bli så riktig som mulig.

Presidenten: Det ser ikke ut til at Høyre skal ha en replikk nr. 2. Presidenten oppfattet at Øyvind Håbrekke ønsket en tredje replikk, og da får representanten Håbrekke den siste replikken i denne runden.

Øyvind Håbrekke (KrF) [12:18:05]: Det er jo en anledning jeg setter stor pris på, siden jeg ikke fikk svar på mitt forrige spørsmål.

Det er altså 8 000 unger som har hel kontantstøtte, som mister den, og regjeringen har satt av 1160 barnehageplasser, dvs. 12–15 pst., hvis jeg har regnet riktig. Når man

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1713

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

ser på de familiene som mottar full kontantstøtte, hvilke 12–15 pst. av de familiene er det som kommer til å benytte seg av de plassene regjeringen har satt av? Er det de dårligst integrerte – der mor snakker dårlig norsk, der ungene snakker dårlig norsk – som plutselig får en jobb og sender ungene i barnehagen, eller er det dem som faktisk har tilknytning til arbeidslivet fra før, og er godt integrert, som benytter sjansen til å søke om en av de 1160 barnehageplassene og gå ut i jobb?

Statsråd Kristin Halvorsen [12:19:07]: Ut fra våre beregninger er anslagene, det vi tror, følgende: Fordi vi øker kontantstøtten for ettåringer, vil det være 1 970 færre ettåringer som søker. Dette må vi jo ta omtrentlig. Så tror vi at det å ta bort kontantstøtten for toåringene, betyr at over 3 000 nye barn vil ønske seg en barnehageplass – og det er et nettotall som vi da opererer med. Dette vet vi ikke fullt ut. Men det vi vet, er at vi ønsker å innrette de offentlige kronene til småbarnsforeldrene og toåringene på en sånn måte at det lønner seg for alle barn å gå i barnehagen. Grunnen til at vi foreslår å ta bort kontantstøtten for toåringene, er at vi har en rekke utvalg som har sett på: Hva er gode tilbud til barn når det gjelder språkutvikling, sosial kompetanse osv.? Jo, det er faktisk å oppfordre dem til å gå i barnehagen. Derfor innretter vi de offentlige kronene på den måten. Dette har vi støtte for i egne erfaringer, i norsk forskning, i internasjonal forskning. Internasjonalt er det langt større oppmerksomhet rundt hvor viktig det er å tenke stort om de små nå, enn det var for få år siden.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Håkon Haugli (A) [12:20:29]: I løpet av to år har kommunalkomiteen besøkt tolv fylker. Vi har møtt mer enn 100 ordførere, og barnevern har vært tema i mange av møtene. Det må ikke være tvil om at norske kommuner ønsker å prioritere barnevern, og at folkevalgte i hele landet erkjenner at barn som utsettes for omsorgssvikt, er en virkelig sårbar gruppe. Likevel, alt fungerer ikke som det skal. Kommunene forteller om dårlig kommunikasjon mellom det statlige og det kommunale barnevernet, og det skjer alvorlige feil.

1. desember kom en granskningsrapport fra fylkesmannen i Oslo og Akershus om hvordan barnevernstjenesten i Gjerdrum kunne forhindre det som er blitt kjent som Alvdal-saken. Den nye bostedskommunen sviktet også. Barnevernet ble varslet, men ingenting skjedde.

Flere har allerede nevnt Adresseavisens avdekking av at 52 barn i løpet av de siste elleve årene er blitt utsatt for overgrep fra personer som skulle gi dem omsorg. Det er sjokkerende og fortvilende lesning. Jeg slutter meg til det Linda Hofstad Helleland sa om hvor viktig det er at dette kommer fram.

Sakene som Adresseavisen skriver om, og den såkalte Alvdal-saken, er noen eksempler på at systemet ikke alltid fungerer. Det er alvorlig at forskjellene er store, f.eks. når det gjelder tilsynsordninger, fra kommune til kommune.

Kommunalt barnevern får nå det største løftet på 20 år,

og vi er på riktig vei. Selv om den generelle skepsisen til øremerking er stor i norske kommuner, opplever jeg at det er forståelse i kommunene for at det har vært nødvendig å styrke barnevernet for å øke kapasiteten og kompetansen. I fjor ble det øremerket 240 mill. kr til 400 nye stillinger. I dag vedtar vi en økning på 50 mill. kr i øremerkede midler til det kommunale barnevernet. I tillegg er det satt av midler til å øke kompetansen. Små barnevernstjenester som tar initiativ til interkommunalt samarbeid, skal prioriteres. Det er bra, for små fagmiljøer er en utfordring.

Heldigvis er det stadig flere kommuner som samarbeider om barnevern. Nevnte Alvdal kommune deltar nå i et interkommunalt samarbeid med Tolga og Tynset. Det har vært et godt grep. En rapport fra Telemarksforskning viser at barnevernssamarbeidet har ført til at flere barn får hjelp. At flere oppsøker barnevernet, forklares med at samarbeidspartnere, som skoler og barnehager, ser at barnevernet klarer å ordne opp, ser at det nytter, og at det er enklere å oppsøke barnevernet på et litt større sted, som Tynset.

Jeg synes det er hyggelig at Høyre skryter av rød-grønne Trondheim i sine merknader, men jeg må kommentere påstanden om at de styrker det kommunale barnevernet. Det er riktig at Høyre setter av midler til kommunalt barnevern, men budsjettalternativet innebærer samtidig en rasering av den statlige delen av barnevernet og en overføring av ressurser fra det offentlige til det private – og viktigere: Høyre vil også endre reglene for selskapskatt, som innebærer en systematisk omfordeling fra et flertall av norske kommuner til noen få skattesterke kommuner, som Asker og Bærum. En dårligere kommuneøkonomi gir ikke bedre barnevern.

Noen kommuner sliter, sa representanten Hofstad Helleland. Det er riktig, og flere ville det vært om Høyres endringer i kommuneøkonomien hadde blitt vedtatt. De mange ordførerne i kommunalkomiteen har møtt, er forskjellige på alle måter, men én ting har de felles: Ingen av dem ønsker seg tilbake til tiden da Erna Solberg var kommunalminister.

Til slutt noen ord om adopsjon. Jeg er veldig glad for statsrådens signaler om at han vil følge opp Barnevernpanelets anbefalinger om å gjøre det lettere for fosterforeldre å adoptere små barn de har hatt omsorg for i mer enn to år. Det vil gi barna større stabilitet og trygghet enn i dag. I tillegg mener jeg det er behov for å se på reglene og prosessen for utenlandsadopsjon. I en verden der 220 millioner barn er foreldreløse, er det et stort paradoks at antallet utenlandsadopsjoner til Norge i fjor var 344 og er på vei nedover. Vi samarbeider bare med om lag halvparten så mange land som Danmark, og vi har ikke adopsjons-samarbeid med de landene der behovene er størst. Samtidig står norske par i kø for å adoptere, mange venter i årevis. Selvsagt skal potensielle foreldre vurderes nøye, men dagens prosess er unødvendig lang og byråkratisk.

Gunvor Eldegard (A) [12:25:15]: Den siste veka har likestilling synt oss at det er noko som får verda til å gå framover. Da dei tre kvinnene mottok fredsprisen den 10. desember, vart likestilling verkeleg sett på dagsorde-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.
2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1714 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011
5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

nen. Disse kvinnene jobba for meir likestilling, mot vald mot kvinner, for utdanning og for frie val. Dei er ein stor inspirasjon for kvinner over heile verda – òg faktisk for vårt arbeid for meir likestilling her heime. Sjølv om me har oppnådd mykje, skal me ikkje ta for gitt at det er slik.

Den økonomiske situasjonen i Europa er alvorleg. Mange land har store underskot i budsjetta og ein kraftig auke i offentleg gjeld.

Her heime er me heldige, og det går bra. Aldri før har så mange vore i arbeid. Berre det siste året har det vorte skapt 50 000 nye arbeidsplassar her heime. 73,3 pst. av kvinnene er i arbeid. Det er ein stor kontrast til f.eks. andre land i Europa; i Hellas er talet 48,1 pst. og i Italia 46,1 pst. Kanskje dei burde læra litt av Noreg, men da må dei òg få på plass ein ordentleg barne- og familiepolitikk som kan gje grunnlag for at begge i familien kan vera i arbeid.

Me har framleis ein viktig veg å gå her heime òg. Difor vart eg så utruleg glad da regjeringa la fram handlingsplanen for likestilling i haust. Noko som det står om der, er at regjeringas mål er at fleire yrke og stillingar skal ha ein jamnare kjønnsbalanse, og at regjeringa ønskjer å stimulera til meir utradisjonelle utdanningsval for jenter og gutar innanfor vidaregåande opplæring og høgare utdanning. Dette er som musikk i mine øyre.

På 1980-talet, da eg gjekk på yrkesskulen og seinare på Ingeniørhøgskulen, var det eit ganske stort fokus på å velja utradisjonelt. Mange tok sjansen og braut ut av tradisjonelle tvangstrøyer i val av utdanning og yrke. Det var godt, men det som ikkje er like bra, er at no er me meir tradisjonelle enn nokon gong. Noreg er på verdstoppen når det gjeld ein kjønnsdelt arbeidsmarknad.

Så har eg lyst til å seia at det er viktig med både vidaregåande opplæring og høgskuleutdanning. Mange synest det er veldig kult når det er jenter med i styre og i leiande stillingar, og det er eg veldig einig i. Men når eg snakkar om yrke på fagarbeidarnivå, himlar folk med auga. Det verkar som om det alltid er så utruleg mykje lettare med tiltak for fleire menn i barnehagar enn f.eks. for jenter i typiske mannsyrke. Likestilling er viktig uansett kva jobb ein har.

Eit prosjekt som eg kjenner veldig godt, er «Jenter i bil og elektro». Det er òg nemnt i handlingsplanen som eit viktig tiltak. Jentene i Bodø som har delteke i prosjektet, har faktisk no begynt å invitera jenter på ungdomsskulen til ein eigen dag – jenter lærer jenter. Ein kan lesa om det i bladet frå EL & IT Forbundet. Det er ein veldig fin artikkel som faktisk får jenter til å velja utradisjonelt.

Prosjektet «Jenter i bil og elektro» har vart nokre år, og det har gjeve gode resultat. Men det som er synd, er at ein som oftast er avhengig av eldsjeler når ein set i gang prosjekt. Det er ingen i fylkeskommunen som styrer vidaregåande skule, som har eller tek eit ansvar for likestillinga. I dei fylka der det er eldsjeler, skjer det mykje spennande. Der dei er meir tradisjonelle, skjer det veldig lite. Som Hege Skjeie, leiar av Likestillingsutvalet, uttalte til Dagsavisen:

«Det viser seg at der det er noen som er interessert i å integrere likestilling i arbeidet sitt, så gjør de det.

Er det steder der det ikke er noen som er interessert, vel da gjør de det ikke.»

Det synest eg me skal ta tak i. Eg synest handlingsplanen for likestilling er eit veldig godt utgangspunkt for å jobba vidare med det. Det kan ikkje vera slik at likestillingsarbeid skal vera tilfeldig, avhengig av om ein er litt interessert eller ikkje interessert.

Det handlar òg om kompetanseheving, både blant rådgjevarar og blant lærarar. Det står òg som eit eige tiltak i planen, men det er viktig her òg at yrkesfaglærarar får kompetanseheving.

Eg har lyst til å avslutta med noko som er sagt av to jenter. Lise seier: Eg vart invitert til ein opplevingsdag på elektro- og mekanisk verkstad spesielt for jenter på Etterstad vidaregåande skule – da bestemte eg meg for å søkje elektro. Anne uttaler: Eg har ein far og to brør som er elektrikarar, men eg er den første som har vorte togelektrikar.

Desse jentene er gode rollemodellar.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Arild Stokkan-Grande (A) [12:30:25]: Jeg tar ordet på slutten av debatten bare for å kommentere tonen i denne debatten om det som er det viktigste vi har, nemlig barna våre. Jeg tror vi alle er enige om at vår viktigste jobb er å sikre barna trygge og gode rammer. Magne Raundalen har sagt at meningen med å være voksen er å beskytte barn. Da må også Stortinget være voksent og evne å beskytte våre minste.

Vi er uenige på en del punkter i denne salen, men vi bør ta vårt ansvar i fellesskap for å meisle ut en politikk som kan stå seg de neste 30–40 årene. Det er den jobben statsråden har igangsatt med alle disse utvalgene og all den utredningen som pågår. Da må vi nemlig bruke noe tid hvis vi skal lykkes med dette. Vi får flere anledninger til å diskutere dette også i denne sal framover, og det ville vært fint med brede forlik i dette viktige spørsmålet.

Så har Høyre brukt store deler av debatten på å breie seg opp mot regjeringen, men det har endt med tre politiske selvmål. For det første hevder Linda C. Hofstad Helleland at det er et sosialt eksperiment statsråden har igangsatt med at flere barn skal i fosterhjem og færre skal på institusjon. Men dette ble jo signalisert i en stortingsmelding lagt fram av Bondevik II-regjeringen, da Høyre var med og bestemte over dette feltet. Så har Hofstad Helleland avlyst løftet om løpende barnehageopptak, og det er interessant nok i seg selv. Så kjefter hun på regjeringen fordi de bruker tid på å rydde opp i en reform som Høyre selv var med på å gjennomføre.

Det minner litt om barnet som har rotet på rommet sitt, og som står og kjefter på foreldrene for at de ikke rydder fort nok.

Øyvind Håbrekke (KrF) [12:33:05]: På slutten av debatten har jeg lyst til å nevne at jeg tror det er tre ganger jeg nå har stilt spørsmål til to ulike statsråder om hvilke av de 15 pst. som mottar hel kontantstøtte, som kommer til å

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1715

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

oppsoke de barnehageplassene regjeringen har lagt opp til: Er det de godt integrerte, eller er det de dårlig integrerte?

Så har jeg også lyst til å trekke opp et perspektiv som har vært litt for lite berørt i debatten så langt, nemlig at det, som en underliggende diskusjon i mange av de temaene vi diskuterer i familiepolitikken, handler om forholdet mellom arbeidsliv og familieliv. I den rød-grønne retorikken hører vi til stadighet et budskap der det på en måte formidles at familielivet må tilpasses hensynet til arbeidslivet. Makroøkonomiske forhold, konkurransekraft, som det ble sagt i kontantstøttedebatten her om dagen, skal tillegges et overordnet hensyn, og så skal familielivet tilpasses etter det. Vi merker det i kontantstøttedebatten, vi merker det i debatten om foreldrepermisjon, vi har merket det i debatten om makstid og nattåpne barnehager. Vi har hatt den skillelinjen flere ganger her i salen, også i dag, og det er interessant. Etter Kristelig Folkepartis syn er det arbeidslivet som skal tilpasse seg familien og hensynet til ungene, og ikke omvendt.

Så har det ved flere anledninger vært referert til representantforslaget som Kristelig Folkeparti fremmet i går, der vi løfter opp foreldreskapet og de grunnleggende premissene for omsorgen for unger i samfunnet vårt, barneavgivningen. Ja, vi utfordrer til en helhetlig debatt om de grunnleggende forholdene. Vi kommer til å utfordre venstresiden på om ikke tiden er moden for å si at menn skal ha like stort ansvar som kvinner i barneloven. Vi kommer til å utfordre høyresiden på om familien er en selvstendig enhet, eller om familien eksisterer på delegert myndighet fra staten gjennom ulike former for forvaltningsvedtak og andre vedtak som gjelder for familier i stadig større grad.

Så forventer jeg ikke full enighet om alle disse spørsmålene i denne salen fra første stund. Jeg forventer tvert imot at her er det viktige ting som skal diskuteres, og som det er uenighet om, men jeg håper at vi klarer å løfte debatten utover konkrete enkeltspørsmål, og at det blir en helhetlig debatt om hvordan vi skal verne ungene gjennom barnelovgivningingen vår.

Olemic Thommessen (H) [12:36:33]: Det var et par hilsener til representanten Hofstad Helleland og Høyre fra Stokkan-Grande som jeg gjerne ville kommentere.

Det første dreier seg om dette med nedbygging av institusjoner til fordel for oppbygging av fosterhjemsplassering. Det er riktig at det er noe som ble satt på beddingen av Bondevik II-regjeringen. Spørsmålet er jo hvilken forskning man senere har sett på dette området, og hvilke signaler man har mottatt. Vi snakker tross alt om seks år, det er en god stund. Vi synes det er foruroligende om man bygger ned institusjonstilbudet for fort, rett og slett fordi vi er bekymret for om man da vil miste viktig ekspertise og et viktig redskap for å få til den skreddersømmen som er nødvendig når det gjelder fosterhjem. Vi tror ikke at det er noe fasitsvar på spørsmålet om det må være enten fosterhjem eller institusjon – det kommer til å være behov for begge deler. Når det gjelder det balansepunktet, mener vi kanskje at det kjøres litt fort i svingene akkurat nå.

Representanten Stokkan-Grande undret seg litt over at vi maser på endring av en reform som Bondevik II-regje-

ringen satte i gang. Jeg har sagt det tidligere fra denne talerstolen, og jeg sier det gjerne igjen: Vi har ingen prestisje i å skulle tviholde på denne reformen. Vi mente den var riktig da den ble satt i gang. Det var en bred debatt i Stortinget, og det var bred enighet om den. Men hvis seks års praksis og vanskeligheter viser oss at dette ikke var riktig, er det altså barnas beste som teller, ikke prestisje i forhold til den ene eller andre utforming av en reform.

Vi vil være åpne for å gjøre endringer i denne, og vi har klart signalisert at vi kanskje ønsker en annen modell – eller iallfall en forskyvning over mot noe som vil basere seg på sterkere kommunale løsninger. Det vi ser, er at regjeringen i de seks årene som har gått, tvert imot har tviholdt på denne reformen. Man legger den til grunn og har veldig liten vilje til å myke opp i den. Blant annet ser vi at de pilotprosjektene vi hadde med hensyn til det kommunale engasjementet, rett og slett er blitt fjernet, og stimulansen som er blitt satt inn overfor kommuner som ønsker et samarbeid, som ønsker et større ansvar, har heller ikke vært til stede.

Så la oss da enes om at det er barnas beste som skal telle. Vi skal ikke ha noen prestisje når det gjelder verken modell eller løsning, men vi må ha en god dokumentasjon og en mye bredere forskningsmessig tilnærming enn det vi mener regjeringen legger opp til.

Ib Thomsen (FrP) [12:39:50]: Det ble sagt fra talerstolen her at det er kommet mange nye ansatte i barnevernet, og derfor bør vi også diskutere et kompetanseløft. Vi bør se nye veier, og vi behøver ikke å bruke så mye tid som denne Stokkan-Grande fra Arbeiderpartiet sier er nødvendig for å komme i gang. Jeg tror ikke at regjeringen legger fram fasiten for barnevernet når de kommer med saken. Det er mange saker som må settes i gang, mange saker som må endres, mange saker som må diskuteres, men vi må kunne ha en ambisjon om et tydelig og omfattende kompetanseløft for barnevernet.

Arbeidet i barnevernet må ta utgangspunkt i barnets behov. Kompetansebehov og et kompetanseløft er nødvendig for å nå målene om et bedre barnevern. Vi må hjelpe de utsatte barna i hele barnevernet. Dette kan bidra til en styrking av barnevernet som eget felt, ved at vi diskuterer dette. Spesialisert kunnskap, kompetanse og nye yrkesgrupper, f.eks. gestaltterapeuter, er alternativ som man bør vurdere. Gestaltterapi er en retning innen humanistisk psykologi som bør benyttes. De holder på innenfor helsevesenet, både det offentlige og det private. De ser utsatte barn og unges behov. Etter mitt syn imøtekommer de praksisfeltets krav. Gestaltterapeuter er en ny yrkesgruppe innenfor dette området. Dette vil medføre at barn og unge og deres familier kan gis kvalifisert hjelp. Det kan ikke være slik at det er kun barnevernspedagoger og sosionomer som kan jobbe i barnevernet, når det er andre kvalifiserte yrkesgrupper som har kompetanse, og som vil sikre kvalitet i disse tjenestene.

Står det på kunnskap om hva som må gjøres? Er det pengene det står på? Da er det underlig at ikke en SV-er har hevet øyebrynene, i hvert fall når det gjelder penger, hvis det er det det står på, når man hører at kjøp av krigsfly

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1716 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

har en budsjettsprikk på over 90 mrd. kr nærmest før vi har bestilt flyene. Det kan ikke være penger det står på, og det kan heller ikke være kompetanse. Nå begynner tålmodigheten til barnevernet – og også for oss som jobber med dette politisk – å renne ut. Nå har vi ikke mer tid til å vente.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at når man skal vise til en medrepresentants meninger eller innlegg, noe Ib Thomsen er i sin fulle rett til å gjøre, viser man til vedkommende og ikke til «denne» Stokkan-Grande.

Solveig Horne (FrP) [12:43:11]: Det er ikke for å dra ut tiden, men det er et viktig tema vi diskuterer. Stokkan-Grande var inne på om det var tonen eller temperaturen i denne debatten. Det har vel kanskje ikke vært den helt store temperaturen her, og kanskje det er på grunn av at vi er enige om ganske mye av familierpolitikken.

Men det er et par ting jeg har lyst til å kommentere. Når representanten Kåre Simensen snakker om at høyresiden mener at regjeringspartiene har klamme hender, og at høyresiden vil at kvinnene skal hjem til kjøkkenbenken, har jeg bare lyst til å oppklare det litt. Fremskrittspartiet mener og tror at uansett hvem som står ved den kjøkkenbenken, klarer familien rundt det kjøkkenbordet selv å fordele de ukene med foreldrepermisjonen, uten at vi politikere skal gå inn og styre hva som skjer rundt verken kjøkkenbenken eller kjøkkenbordet.

Så var det gledelig at representanten Gina Knutson Barstad sa at SV var for å øke barnetrygden. Hun mente at barnetrygden var en viktig del i fattigdomsbekjempelsen. Så gjenstår det å se om det kommer til å gi utslag på neste års budsjett. Men nå er det i hvert fall et lite håp om at småbarnsfamiliene i dette landet kan få en liten styrking hvis SV klarer å få gjennomslag for det.

Fremskrittspartiet har ikke vært i regjering, men Fremskrittspartiet har i sine alternative budsjett hvert eneste år styrket barnetrygden fordi det er en viktig del. Men dessverre har ikke Fremskrittspartiet fått flertall for sitt budsjett.

Så tilbake til representanten Arild Stokkan-Grande, som varmt snakker om at det viktigste arbeidet vi gjør i denne sal, er å sikre barns oppvekst og sikre barn en trygghet. Det er jeg hjertens enig i. Jeg har lyst til å si såpass at jeg håper at vi kan gå inn i 2012 med det mål at vi sammen skal klare å gjøre hverdagen bedre spesielt for barnevernsbarna. Opposisjonen har nå i to år prøvd å løfte debatten inn i denne sal, og vi har fremmet mange forslag uten å få gjennomslag for dem.

Men når Arild Stokkan-Grande nå åpner for og håper på et bredt forlik i barnevernssaken med hensyn til proposisjonen som kommer fra regjeringen en eller annen gang, har jeg bare lyst til å si at Fremskrittspartiet hilser et slikt forlik hjertelig velkommen. Vi vil i hvert fall bidra så godt vi kan til at barnevernet skal bli styrket framover, at vi skal kunne lytte til barna og gi barnevernsbarna en bedre hverdag enn det de har hatt før.

Arild Stokkan-Grande (A) [12:46:16]: Jeg tar imot invitasjonen til dialog fra flere partier – og nå sist Frem-

skrittspartiet – om dette veldig viktige spørsmålet. Jeg kan forsikre om at statsråden allerede er veldig godt i gang med akkurat det arbeidet. Skal vi få til brede forlik, er det viktig at heller ikke opposisjonen er dogmatisk i forhold til ideologi, i forhold til f.eks. private, offentlige eller ideelle institusjoner.

Grunnen til at jeg ba om ordet, var egentlig bare en liten refleksjon fra «denne» Stokkan-Grande. Det var et interessant signal som kom fra Høyre og Olemic Thommessen, som jeg bare vil kommentere som en oppsummering i den prosessen som vi nå er inne i. Jeg synes i og for seg at det er et sympatisk trekk at man ikke er låst til hva man har gjort tidligere, når man innrømmer at man har gjort feil.

Det som Thommessen avsluttet sitt innlegg med, er verdt å kommentere. Han sier at han mener at det trengs mer forskning og flere undersøkelser enn det regjeringen har lagt opp til. Ja, det står i sterk kontrast til den piskingen som Høyre har forsøkt seg på tidligere, nærmest et forsøk på latterliggjøring av at man faktisk har satt ned en rekke utvalg, en rekke utredningsarbeider, for faktisk å få til en vellykket reform som vil stå seg over lang tid. Derfor håper jeg det blir slutt på den type forenkling fra Høyre i framtiden, og at vi tar de nødvendige prosessene, går den nødvendige løypa, for å sikre at vi får til den beste løsningen for våre barn, i en politikk som vil stå seg i de nærmeste 30–40–50 årene.

Olemic Thommessen (H) [12:48:17]: For det første tror jeg et 30–40 års perspektiv sikkert er i overkant av hva vi kan forvente av det vi nå skal komme frem til. All erfaring forteller oss at verden forandrer seg fortere enn som så.

Høyre har ved flere anledninger etterlyst en bredere anlagt forskning når det gjelder barnevern. Det dreier seg ikke bare om hva man setter i gang, men det dreier seg også om hvem man lytter til. Vi har påpekt ved noen anledninger – og nå er jeg litt tilbake i tid – at vi mener at i hvert fall den forskning som gjøres tilgjengelig for oss fra departementet, er for smalt anlagt og hentet fra noen gitte miljøer.

Så må jeg også få lov til å minne representanten Stokkan-Grande om at vi altså snakker om seks års regjeringstid hvor det har vært betydelige problemer. Jeg krediterer gjerne regjeringen for at det i hvert fall i det siste året har skjedd positive utviklingstrekk, men altså etter seks års arbeid ser vi fortsatt et barnevern som sliter på sentrale områder og på veldig kritiske punkter. Da synes jeg nok ikke at man som posisjon skal undres over at opposisjonen viser en smule utålmodighet.

Det er klart at det er et problem hvis man setter i gang stortingsmeldinger og store utredningsarbeider med et tidsperspektiv som drar langt frem i tid. Det er en måte å skyve problemene foran seg på. Så er det selvfølgelig også nødvendig å gjøre det. Men vi mener altså at regjeringen må tåle et betydelig uttrykk for utålmodighet her, og at man er nødt til å ta tak i problemstillinger underveis – kanskje på en mer offensiv måte enn det som gjøres.

De siste dagens pressedeckning av f.eks. overgrepsspro-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1717

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

blematikken, som har vært oppe her, er ikke noe man kan sitte med hendene i fanget og vente på å ta tak i. Til det er det rett og slett et for dramatisk bakteppe om hva dette handler om.

Så ja, vi imøteser stortingsmeldinger og utredninger, og vi skal forholde oss til det når det kommer. Men vi vil nok fortsatt også presse på i forhold til nødvendigheten av også å ta opp enkelte spørsmål underveis.

Presidenten: Øyvind Håbrekke har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Øyvind Håbrekke (KrF) [12:51:18]: Jeg vil på slutten av debatten si at jeg setter pris på den vendingen debatten tar, med en konstruktiv tilnærming fra flere hold for å finne løsninger på noen av de mest viktige spørsmålene vi diskuterer.

Men så har jeg lyst til å minne om noe – både representanten Stokkan-Grande og representanten Thommesen bidro til det. Representanten Stokkan-Grande refererer til at den reformen som Bondevik II-regjeringen gjennomførte, og de feil man har begått, og siden vi til stadighet tillegges ansvaret for de problemene som er knyttet til Bufetat, må jeg bare minne om, og jeg håper at man merker seg det til senere debatter, at statlige etater kan opprettes ved statlige vedtak, men deretter lever de ikke sine egne liv. Man har faktisk en regjering og en statsråd som er ansvarlig for å styre disse etatene fra dag til dag hele året gjennom – i seks år.

Gunn Karin Gjøl (A) [12:52:42] : Jeg må bare innrømme at jeg ikke hadde tenkt å forlenge debatten noe særlig. Men etter å ha hørt representanten Thommessens innlegg om barnevernsreformen var det helt nødvendig å gi noen kommentarer.

Ett år hadde gått av barnevernsreformen da de rød-grønne tok over. Jeg synes det er direkte utidig å beskyldde den rød-grønne regjeringen for at vi ikke har gjennomført en ny barnevernsreform, at vi ikke har gjort drastiske tiltak for å endre organiseringen av barnevernet – når den reformen hadde fungert i *ett* år da vi overtok. Er det noe som tar tid, er det jo omstillinger og omlegginger. Hvis vi skulle ha kastet de ansatte i barnevernet ut i en ny omstilling midtveis inn i den tiden vi har styrt, tror jeg det hadde vært rimelig kaos i det barnevernet som vi har i dag.

Så er det sånn at vi har hatt løpende forbedringer i barnevernet helt siden den rød-grønne regjeringen var på plass. Det var et faktum at barnevernsreformen som Bondevik II-regjeringen etterlot seg, var kraftig underfinansiert.

Vi har brukt over 1 mrd. kr på å finansiere den barnevernsreformen, så det har vært brukt store penger på dette i løpet av hele den perioden vi har styrt. I tillegg har vi styrket barns rettigheter. Vi har sørget for, for første gang, at barnevernsbarna blir hørt. Vi har hatt undersøkelser om hvordan de opplever situasjonen. Vi har styrket situasjonen, sånn at det er mye tydeligere at bekymringsmeldinger skal bli registrert og notert på en skikkelig måte. Vi har ut-

videt bruken av politiattester, og det har vært gjort masse enkelttiltak gjennom lovverket for å sikre barnevernsbarna rettigheter – og vi kommer til å fortsette. Vi kommer til å fortsette å styrke barns rettigheter.

Vi er nå i ferd med å gjøre den største opptrappingen av det kommunale barnevernet på over 20 år gjennom bemanningssituasjonen – bare i inneværende år har vi økt bemanningen i det kommunale barnevernet med 12 pst. – og dette kommer vi til å fortsette med. Så den påstanden som hele tiden kommer fra opposisjonen, om at det gjøres ingenting, og at vi toer våre hender når det gjelder situasjonen til de ungene som har det vanskeligst, er direkte feil. Men det vi kan innrømme, er at det fremdeles er en stor jobb å gjøre fordi det er mange barn som ikke får den hjelpen de trenger. De avsløringene som har kommet i Adresseavisen de siste ukene, forteller at vi fremdeles er nødt til å stå på og sørge for at disse ungene får den hjelpen de trenger, og sørge for at vi har et kompetent barnevern som sikrer at barn ikke lider overlast og blir utsatt for nye overgrep når de er under barnevernets omsorg.

Statsråd Audun Lysbakken [12:55:52]: La meg bare helt kort komme inn på et par ting som har vært oppe i debatten nå mot slutten. Det ene gjelder kunnskapsinnhenting i barnevernet.

Jeg er enig med representanten fra Høyre i at det er viktig å få kunnskap fra ulike kilder og ulike fagmiljøer. Det er ingen tvil om at vi kan ha godt av enda mer forskningsinnsats knyttet til barnevernet. Det vil gjøre norsk barnevern godt. Samtidig synes jeg at nettopp den diskusjonen maner, også forhåpentligvis i Høyre, til en viss ettertanke knyttet til at Høyre har vært de argeste kritikerne av de initiativer regjeringen har tatt siden valget 2009, for å innhente merkunnskap som grunnlag for en debatt om framtidens organisering av barnevernet.

Jeg har tatt tre hovedgrep for å få det til. Jeg har satt i gang en bred evaluering av barnevernsreformen. Det er en rekke ulike fagmiljøer involvert i dette arbeidet. Det vil nå bli offentliggjort i løpet av kort tid. Jeg er ganske sikker på at også opposisjonen i det vil finne materiale som kan påvirke de konklusjoner opposisjonspartiene vil ende opp med å ha når det gjelder framtidig organisering, og som viser at det er behov for sikrere og et solid kunnskapsgrunnlag før vi tar endelige beslutninger. I tillegg satte jeg ned barnevernspanelet som ble latterliggjort av Høyre da det ble oppnevnt, men som jeg nå ser at opposisjonen stadig trekker fram som et positivt bidrag til debatten.

Så har vi dessuten utvalget som skal utrede det biologiske prinsipp – debatten rundt det – som legger fram sin innstilling i februar. Vi har svært godt av kunnskap, og jeg setter pris på innlegget fra Høyre om det. Jeg håper at det også betyr at vi kan forlate den debattformen der Høyre en stund var fryktelig opptatt av å latterliggjøre våre initiativer til å få inn mer kunnskap.

Helt kort også til påstanden om at denne regjeringen har bygget ned institusjonsbarnevernet: Det er ingen uenighet knyttet til at vi skal ha både institusjon og fosterhjem. Men det har vært bred faglig enighet, og det har vært forankret bl.a. i stortingsmeldingen som det her var referert til fra

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1718 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

førrige regjering, om at man skulle ha en vending mot økt bruk av fosterhjem. Det er gjennomført. Men det er altså ikke sånn at institusjonssektoren har blitt bygd ned. Vi har ledig kapasitet i institusjonssektoren, og jeg tror nok også at når vi gjør opp status, vil vi se at det er flere barn i institusjoner i dag enn det var da reformen ble satt i verk i 2004, men andelen er lavere. Det er altså ikke noe i utviklingen som truer med å ta livet av institusjonsbarnevernet – og det er godt, for vi trenger det.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [12:58:57]: Det er interessant å høre representanter fra regjeringspartiene snakke om alt som er gjort i barnevernet. Det er en vane de har lagt seg til de siste årene. De er veldig flinke til å snakke om barnevernet. Det er mange pene ord og vendinger, men det er dessverre ingen handling. Det er jo dét ungene der ute som lider under de svakhetene som i dag er i barnevernet, opplever. De har ikke så lang tid som regjeringen har. Det er tross alt seks år med fire forskjellige statsråder som skal begynne helt forfra, vi har vært vitne til. Det er ingen konkrete endringer, og jeg er enig med statsråd Lysbakken i at vi skal ha kunnskap. Ja, det er derfor Høyre også bevilger og ønsker mer penger til forskning på feltet – for å vite litt om hvilke tiltak som virker, og hvilke som ikke virker. Men regjeringspartiene kan ikke snakke seg fra at ingenting har skjedd.

Det er altså seks år – der de hver eneste dag har hatt ansvar for barnevernet. De har styrt hver eneste dag – og har hatt alle muligheter – og da er det altså utredninger, utvalg og paneler, og det er vel og bra, men det må da være mulig å ta tak i en del av de utfordringene som vi ser, samtidig. Jeg savner mer utålmodighet på barnas vegne fra den rød-grønne regjeringen.

Det er jo ganske oppsiktsvekkende at det er pressen som avdekker hvor alvorlig det står til, og som bringer fram tall og statistikk som sjokkerer opposisjonen, som sjokkerer politikere her på Stortinget. Det er dessverre lite som gjøres av konkrete tiltak – og det lider ungene under.

Det har vært en økning av antall barn under tiltak i barnevernet fra om lag 20 000 i 1996 til 46 500 i 2009. Det tyder på at vi fortsatt kommer til å se en stor økning i antall barnevernssaker, og i dag er vi langt fra å kunne gi disse ungene den hjelpen de har krav på.

Når det har vært gjort så lite i disse seks årene, synes jeg det er fantastisk at man bare kan lene seg tilbake og si at det kommer en ny stortingsmelding – om et år eller to, vi får nå se. Det er det de rød-grønne greier å prestere i løpet av åtte år – å levere én stortingsmelding. Da har man god tid på barnas vegne, det er ikke noe annet å si om det.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [13:02:08]: Jeg trodde denne debatten egentlig gikk mot slutten, men når det kommer en del beskyldninger, er det vanskelig ikke å kommentere det.

Jeg vil bare gjenta det som er sagt veldig mange ganger. Det er veldig merkelig å si at det ikke har skjedd noe på seks år, når man samtidig står og ramser opp alt det vi faktisk har gjort – ved å sette ned utvalg, utrede og se

hvordan vi ønsker å utforme framtidens barnevern. Det er klart at denne regjeringen har alle muligheter til å få gjort noe, men da vi kom i regjering i 2005, var det en ny reform som var i ferd med å sette seg. Vi vet jo bare fra barnehagesiden hvor lang tid det vil ta før kommunene blir en god barnehagemyndighet, og ikke minst at man skal tilpasse seg det at det skjer store endringer i sektoren. Det går ett år, to år – og vi får inn meldinger om at det er mye som ikke er bra – men det er klart at vi hele tiden sitter og følger med på hvordan situasjonen er i kommunene. Og vi har nå konkludert med at det systemet man har i dag, ikke er bærekraftig, derfor ønsker man en endring.

Representanten fra Høyre sier at man må ha media til å grave fram dette – det er jo ikke helt sant, for hadde det vært sånn at regjeringen og statsråden hadde følt seg trygg på at alt i barnevernet var bra, hadde man jo ikke satt ned alle utvalgene og begynt å undersøke situasjonen for å få til en endring. Alle har jo kjent til at det er ting som ikke har vært bra, nettopp derfor har man kommet i gang med endringer. Da er det ikke sånn at det eneste man har tenkt å gjøre, er å legge fram en stortingsmelding. Det som denne regjeringen jobber med nå, er å legge fram en løsning for det man ønsker skal være framtidens barnevern.

Så blir vi også utfordret på konkrete tiltak. Jeg vet ikke helt hva representanten fra Høyre egentlig legger i konkrete tiltak, men vi har jo bl.a. bevilget en del mer penger, og det skaffer noen flere folk. Vi har gjort en del når det gjelder kompetansehevende tiltak. Vi har gjort en del for å rekruttere flere fosterhjem. Alle disse tingene er jo med på å bidra til at vi får et løft for barnevernet.

Så er det er en del ting med systemet, med oppgavefordelingen, som vi ønsker å gjøre noe med. Da ønsker vi ikke å gjøre som opposisjonen har oppfordret til, nemlig å ta bare én enkelt ting om gangen, men man ønsker å se helheten. Det er nødvendig, for alt henger sammen med alt – også i barnevernet. Man ser at det er nødvendig med en ordentlig reform, som går dypt inn i disse problemstillingene, for å få et system som henger bedre sammen enn det dagens system gjør.

Statsråd Audun Lysbakken [13:04:58]: Jeg må ta ordet én gang til etter innlegget fra representanten Hofstad Helleland.

Jeg må si at jeg reagerer ganske sterkt på en debattform som går ut på å prøve å sverte sine motstandere ved å påstå at de ikke gjør noen ting. Da reduserer man en politisk debatt fra å være en fornuftig og konstruktiv debatt om ulike løsninger, til en moralkonkurranse om hvem som er mest opptatt av barnevernsbarn. En sånn diskusjon kan vi ikke ha. Det gjentas flere ganger i innlegget fra representanten at det er ingen handling. Bare denne høsten har vi altså grepet fatt i de konkrete problemstillingene knyttet til svikt i fosterhjem ved å innføre krav om uttømmende politiattester. Vi har tatt tak i den store debatten, som vi har hatt flere ganger i denne sal, rundt svikt i institusjoner ved å oppdatere og sende ut en ny rettighetsforskrift. Vi har i år gjennomført en ny rusplan for å få til en forbedret omsorg for barnevernsbarn med rusproblemer. Og i år

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1719

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

øker vi altså bemanningen i det kommunale barnevernet med 10–12 pst.

Høyre må veldig gjerne fremme alternative forslag om hva vi skal gjøre. Men en debattform som bare går på å gjenta at regjeringen ikke gjør noen ting, når vi gjør svært mange ting, synes jeg er spesielt, særlig når Høyre i så liten grad har avklart sin egen politikk. Det er ikke kjent hvordan Høyre ønsker at framtidens ansvarsdeling mellom stat og kommune skal være, bortsett fra at man ønsker mer til kommunene. Det er ikke kjent hvordan Høyre vil organisere tilsynsordningen, bortsett fra at man ønsker at det skal bli gjort noe. Det ønsker vi alle. Men vi kan ikke ha en så lettvinnt måte å forholde oss til viktige politiske spørsmål på. Vi må ha en konstruktiv diskusjon. Det er det barnevernsbarna trenger.

Presidenten: Representanten Linda C. Hofstad Helleland har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [13:07:07]: Den skal være veldig kort.

Det at statsråden går opp her og er moralsk indignert over at det påpekes at det er gjort altfor lite for barnevernsbarna i løpet av seks år, får så være, men det er faktisk sånn at det er SV og resten av de rød-grønne som sitter med ansvaret – det har man hatt i seks år. At det påpekes at det er et barnevern i krise som roper etter politisk mot, politisk handling, får SV ta til etterretning, og det må det være lov til å påpeke i en sånn debatt uten å bli møtt med hvordan nivået på debatten er. Det må være mulig å diskutere hva som *ikke* fungerer. Vi hører nok av disse festtalene og lovprisningene av hva regjeringen gjør for barnevernet, ellers i samfunnsdebatten. Da må man tåle, når man har ansvaret for et barnevern i krise, å høre også i denne sal hva som ikke fungerer.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til del 1 av debatten om familie- og kulturkomiteens innstilling.

Vi går til del 2. Presidenten vil vise til det allerede vedtatte debattopplegget.

Arild Stokkan-Grande (A) [13:09:08]: Norge scorer høyt på alle mål for sosial kapital. Det dreier seg om nettverk og tillit, om folk har venner og mennesker rundt seg, og om folk har tillit til samfunnsinstitusjoner og til systemet.

Tidligere stortingspresident Guttorm Hansen formulerte drømmen om samfunnet bortenfor velferdsstaten. For hans generasjon var ikke velferdsstaten det endelige målet, men et verktøy for å nå høyere mål – kall det gjerne drømmen om det gode liv. Skal man leve et godt liv, må man føle at man betyr noe for folk rundt seg, man må føle at man er til nytte, at man er en del av samfunnet, og at man lever i frihet. De velferdsordningene vi har i landet, har som eneste formål å bidra til at alle kan leve det livet de selv ønsker, i samspill med andre, enten det gjelder for-eldrepermisjon, barnehage, helsetjenester, skole, Nav eller eldreomsorg.

Gjennom hele livet vet vi at vi trenger hverandre for å bli frie mennesker, og vi nordmenn utgjør et sterkt fellesskap. Vi er hverandres nødvendighet. Kanskje er vi i ferd med å bevege oss mot samfunnet bortenfor velferdsstaten.

Da jeg gikk i byen i går, måtte jeg stoppe opp da jeg så flere titalls barnehagebarn som sto i kø for å levere gaver til fattige barn ved Frelsesarmeens julegryte. Fins det noe vakrere uttrykk for solidaritet enn barn som hjelper barn? Tillit og samhold bygges fra de første åndedragene på morens bryst til siste utånding med en trygg hånd å holde i.

Det er i dette landskapet de første ambisjonene om Kulturløftet ble utformet. Mennesker ønsker å skape fellesskapet, men storsamfunnet kan bidra, for de politiske valg har konsekvenser. Hva slags samfunn man bygger, og hvilke institusjoner man etablerer, har stor innvirkning på menneskers liv.

Dag Wollebæk peker i boken «Sosial kapital i Norge» på flere mulige forklaringer på at tillitsnivået har økt mer i Norge og Norden enn i resten av Europa. For det første øker både utdanningsnivået og velstandsnivået. I tillegg er inntektsforskjellene små, og de politiske lederne skikker seg noenlunde vel. Dersom man er i en situasjon langt nede på den økonomiske rangstigen, med små utsikter til forbedring, svekkes framtidsoptimismen, og det skaper grobunn for en følelse av å bli utnyttet. Tillit gjør det lettere å komme ut av såkalt sosiale feller der man prioriterer kort-siktig egeninteresse framfor fellesskapets interesse, fordi man forventer at alle andre gjør det samme.

Men det at Norge er preget av høy tillit, skyldes også et sterkt sivilsamfunn. Vi har sterke organisasjoner som bekrefter rasjonaliteten i det å samarbeide. Norge ligger i verdenstoppen av frivillig deltakelse, både målt i form av andelen av befolkningen som jobber i frivillige organisasjoner, og antall medlemskap per innbygger. Norge scorer dessuten høyt når det gjelder borgernes direkte kontakt med politikere og offentlige tjenestemenn, og lavt på mål av korrupsjon. Antallet venner vi har i Norge, er også høyere enn i mange andre land. Wollebæk peker på at tillitsnivået synker i faser hvor man bygger ned offentlig sektor og velferdstilbud.

Noen kunne kanskje tenke at tillitsnivået har gått ned i Norge etter 22. juli, men faktisk har alle former for tillit økt etter sommerens forferdelige handlinger. Mest har tilliten økt i forhold til personer med en annen bakgrunn eller religion. Mange har påpekt at vi ikke må være naive i dette landet. Det er viktig. Men tillit er en styrke, ikke en svakhet. I Øst-Europa ser vi en markant tilbakegang i den generaliserte tilliten. Også i Syd-Europa går tilliten nedover.

For to dager siden var jeg på sykehuset i Levanger. I enden av korridoren satt det en mann som var åpenbart plaget. Han skalv på sine løftede hender, og han kom med stadige, ukontrollerte utrop. Etter en stund kom det en eldre kvinne gående, og hun satte seg ned ved pianoet og spilte. For det første skapte det en helt ny stemning i gangen, men det som var spesielt å se, var at mannen umiddelbart falt til ro. Dette viser hva musikk og kultur kan gjøre med oss.

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1720 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011 5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Jeg har selv observert en mann som hardt rammet av Parkinson ved hjelp av en metronom etter kort tid kunne gå igjen som om han var 30 år. Synet av hans ansikt idet han ser ned på bena sine og ikke skjønner hva som skjer, vil jeg alltid ha med meg.

I helsesektoren ser vi en stadig økt bruk av medikamenter. Vi bør tilstrebe at det kommer nye yrkesgrupper inn i pleie- og omsorgssektoren. Jeg vil ta til orde for en ny yrkesgruppe – kulturpleiere – folk som kan se hele mennesket og dets muligheter, folk som kan skape aktivitet der det i dag er passivitet. Vi vet at aktive mennesker holder seg friskere lenger. Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag dokumenterer at aktivitet og en meningsfylt hverdag er like viktig som tabletter. Da må det være et sentralt mål å sikre aktivitet og kulturtilbud til alle i hele landet.

Et av de beste eksemplene på dette er Ferie for alle i regi av Røde Kors. Røde Kors samarbeider med skolehelsetjeneste, barnevernstjeneste, sosialtjeneste og andre offentlige instanser for å gi familier som har behov for det, en god ferieopplevelse. Dette gir barn selvtilitt, og ikke minst selvrespekt. Jeg er glad for at regjeringen har økt bevilgningene til Ferie for alle – riktignok på Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets budsjett – men vi må videre, for mange barn står fortsatt i kø. Staten bør bidra så godt det lar seg gjøre, men kommunene har også et ansvar. Et godt eksempel i så måte er Moss, som gir 150 000 kr til Moss Røde Kors på betingelse av at 25 personer fra Moss kommune skal få reise på ferie. Flere kommuner bør følge etter.

Det er vår jobb og vårt ansvar å bidra til at frivilligheten og kulturlivet fortsatt kan blomstre. I all vår uenighet i store og små saker tror jeg vi alle er forent i ønsket om at Norge fortsatt skal være et sterkt fellesskap, preget av tillit og samhold. Vi har ulike løsninger for hvordan vi best kan sikre dette, men ingen bør være i tvil om at Kulturløftet bidrar til å øke fellesskapet, felles identitet, tillit, stolthet og samhold. Et av de beste eksemplene på dette er Rock City Namsos, som flere i denne sal fikk gleden av å overvære åpningen av tidligere i høst. Her har musikere, frivillige, bransje, kommune, fylke og stat gått sammen i et bredt partnerskap, og vi ser at Namsos utvikler seg til en by hvor det syder og koker, og hvor det stadig dukker opp nye musikere, nye utdanningstilbud, nye jobber, nye næringer. Dette viser at sammen kan vi oppnå så mye mer. For å sitere Hans Rotmo: «Det er itjå som kjem tå sæ sjøl».

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [13:17:38]: Det virker som om en del norske eliteseriekubber i Norge i dag tolker det slik at de er innenfor momskompensasjonsordningen, ja sågar at de er innenfor en ordning som gjør at de slipper å betale skatt. Regjeringen har lovet en opptrappingsplan når det gjelder kompensasjonsordning, de har sågar gitt en garanti. Så står representanten på talerstolen og blir bløthjertet av å se at små barn legger gaver under juletreet til Frelsesarmeen. Men han bryr seg katta om at når folk gir penger i den sorte gryten, må Frelsesarmeen – eller Røde

Kors – betale moms av disse pengene, eller ikke av disse pengene, men av det de skal kjøpe videre og hjelpe andre svake med. Er det rimelig at man betaler moms når det blir samlet inn på den måten?

Arild Stokkan-Grande (A) [13:18:39]: Nei, det er ikke rimelig, og det er heller ikke riktig. Frelsesarmeen og andre humanitære organisasjoner må ikke betale moms av penger som er samlet inn, så folk kan fortsatt trygt gi penger både i den sorte gryte og andre steder, i forvisning om at det ikke forsvinner noen penger til staten i moms. Men skal Frelsesarmeen kjøpe seg en kopp kaffe, eller kaffepulver, som de skal dele ut, må de betale moms – som alle andre må gjøre når de er i butikken.

Over hele landet har vi sett en fantastisk oppblomstring i frivillig sektor de siste årene. Vi gir i 2012 over 600 mill. kr i momskompensasjon. Det er den største satsingen noensinne. I tillegg er vi i gang med et stort forenklingsarbeid, og her er det en tett dialog med frivillig sektor.

Olemic Thommessen (H) [13:19:38]: Representanten Stokkan-Grande trakk opp, syntes jeg, et interessant innlegg – i en god sosialdemokratisk tradisjon. Det var det brede samfunnsbildet, det var kulturens betydning for samfunnets alle kvaliteter. Mye av det er vi sikkert enige om når det kommer til stykket. Men i den tradisjonen har jo sosialdemokratiet, eller Arbeiderpartiet, også tradisjon for å ønske å legge egne, skal vi si, verdier og styringsmekanismer inn i dette, for å bygge det samfunnet man ønsker seg. I innstillingen til budsjettet er det en merknad som viser at man ønsker mer norsk musikk i musikkinstusjonene – i de store orkestrene. Det bringer meg inn på dette med en armlengdes avstand. Hvor går grensen mellom styring og hva som må komme nedenfra, og det som ligger i institusjonene selv? Er det virkelig slik at representanten Stokkan-Grande tenker at man skal kunne instruere de store musikkinstusjonene med hensyn til mer bruk av norsk musikk?

Arild Stokkan-Grande (A) [13:20:48]: Det er et viktig spørsmål som stilles der, for orkestrene skal selv ha muligheten til å bestemme sitt repertoar. Men samtidig er det slik at staten overfører bortimot 1/2 mrd. kr til orkestrene, og det må være rimelig å forvente at det også spilles norsk musikk, både gammel norsk musikk og ny norsk musikk. Dette har først og fremst kommet som en forventning fra Norsk Komponistforening, som har hatt en undersøkelse som viser at det spilles i dag veldig lite norsk musikk – for lite, i hvert fall etter deres syn. Etter det er det, som en følge av både den merknaden som vi har i Stortinget i dag, og en dialog med statsråd, og Norsk Komponistforening og mellom orkestrene, nå en lang rekke orkestre som har et arbeid i gang med tanke på hvordan man kan spille mer norsk musikk. Et tiltak kan f.eks. være at man stimulerer til at flere komponister får vist fram sin nyskrevne musikk, og at vi på den måten får fram flere norske komponister for framtiden.

Øyvind Håbrekke (KrF) [13:22:03]: Representanten Stokkan-Grande viste til momskompensasjonsordningen

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.
2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under
2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1721
5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

og omtalte de 600 mill. kr som en «satsing». Hvis jeg ikke husker feil, brukte representanten ordene historisk satsing. Det forklarer kanskje hvorfor det i budsjettet er gjort en prioritering hvor man har veid det opp mot andre ting, og har kommet fram til at man ikke skulle gjennomføre den planlagte og varslede økningen i 2012. Når det da omtales som en satsing, får jeg bare lyst til å be om en avklaring på hvordan denne ordningen egentlig er å forstå. Er momskompensasjonsordningen en støtteordning/satsing fra regjeringens side, eller er det en kompensasjon for betalt merverdiavgift?

Arild Stokkan-Grande (A) [13:23:03]: Det grepet som gjøres i budsjettet nå, er det første steget i retning av å nå de målsettingene som vi har i Soria Moria-erklæringen. Det er et håndslag til frivillig sektor, for at de skal få muligheten til få en stadig bedre økonomi, slik at vi får sett et stadig sterkere engasjement.

Så har vi i tillegg fått gladnyheter den siste tiden fra Norsk Tipping. Vi ser at det som man antok kunne bli noe mindre penger, ser ut til å bli et større overskudd, fordi folk spiller som aldri før på grunn av at førstepremien ikke går inn. Der har vi også muligheten til å bidra, gjennom det engasjementet vi ser rundt tipping. Jeg tror sannelig jeg må levere inn en tippekupong selv!

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:24:20]: Når regjeringen legger fram forslag til statsbudsjett, blir suksessfaktoren for de enkelte departementer ofte målt i om budsjettet øker, ligger stabilt eller har en nedgang. Og når kulturbudsjettet får økt sine rammer, blir det erklært at de er vinnere i så måte. Det er en enkel måte å måle suksess på.

Jeg savner egentlig en debatt om hva man bruker disse midlene på, og hva man ønsker å få igjen for det som blir bevilget, rett og slett en politisk, ideologisk tenkning rundt dette. Det er der vi i Fremskrittspartiet skiller oss fra de andre partiene og fra regjeringen.

Vi løftet også den debatten for en tid tilbake når det gjaldt budsjettet til politiet, om man får nok igjen for de midlene man bevilger, og det reiste jo en interessant debatt. Det er en debatt vi har prøvd å reise flere ganger også når det gjelder kulturbudsjettet.

Vi er altså tilhengere av å omfordele det man må kalle en kulturell anerkjennelse: Det er ikke bare elitens produksjon som er kulturelt interessant, tvert imot, hele folkets produksjon og handlinger er å regne for kultur. Det produseres mye god kultur, og det produseres over hele Norge, i hver bygd rundt omkring, i hver fjord og der det måtte være. Og det er som sagt det som preger den politikken vi ønsker å profilere oss på, at vi ønsker mer penger til frivilligheten og å redusere det som går til såkalt elitekultur.

Så er det noen som sier at vi er populistiske. Et annet ord for populistisk er demokratisk, og det ønsker vi å være også i framtiden.

Vi får også en del kritikk for at vi ikke har noen kulturpolitikk. Mange sier at vi vil rasere kulturbudsjettet. Denne

gangen reduserer vi kulturbudsjettet med ca. 1,2 mrd. kr. Det er ikke radikalt. Det er litt lavere enn den rød-grønne regjeringens kulturbudsjett i 2010. Jeg vil bare legge til at for oss er det et historisk høyt nivå vi er på. Å si at vi raserer kulturen, som enkelte gjør, synes vi blir en avsporing av debatten. Konkurransen går ofte på hvem som bevilger mest, ikke på hvem som bevilger best, og om man får igjen det man putter inn i den sektoren.

Jeg skal si litt om frivilligheten, og da skal jeg starte med å sitere fra et brev som Frivillighet Norge har sendt ut, som er datert 6. oktober 2011. Jeg skal sitere en del fra det brevet, for det er så bra:

«Magaplask for momskompensasjon til frivillige

I 2009 gikk flaggene til topps i frivilligheten da regjeringen lovet organisasjonene full momskompensasjon innen 2014. I statsbudsjettet for 2012 legges det ikke opp til reell økning i ordningen. Framtiden for momskompensasjonen for frivillige organisasjoner er dermed uvisst, bare to år etter at regjeringen lanserte ordningen.

– I 2009 lovet regjeringen organisasjonene full momskompensasjon innen 2014. Nå frykter vi for at de frivillige må ta momsregninga selv også i framtiden, sier Birgitte Brekke generalsekretær i Frivillighet Norge.

– Mangelen på opptrapping får alvorlige konsekvenser for mange frivillige organisasjoner, ikke minst de små, som har innrettet seg etter regjeringens løfte om trinnsvis økning opp til 1,2 mrd kr i 2014, fortsetter Brekke.»

Det forteller vel egentlig hvor alvorlig det står til når det gjelder frivilligheten, og hvor langt unna regjeringen er fra det løftet man ga i 2009.

Så har man jo ikke kommet i mål, man har ikke kommet til 2014. Men det som er ganske klart, er at det fra denne regjeringen er varslet at de kommende statsbudsjetter blir rimelig stramme. Det har Sigbjørn Johnsen og statsministeren sagt på inn- og utpust. Hvordan regjeringen da skal komme i mål, med det året som gjenstår, blir interessant. Men det regner jeg med at kulturministeren kommer til å avklare på en tindrende klar måte i det innlegget hun skal ha i dag, så frivilligheten vet hva som blir rammebetingelsene deres i framtiden.

Jeg er glad for at en samlet opposisjon har vært enig om å bevilge mer til frivilligheten – 200 mill. kr. I tillegg vil opposisjonen øke skattefradragsbeløpet for gaver til frivillige med 25 000 kr, heve lønnsoppgaveplikten og redusere arbeidsgiveravgiften for de frivillige organisasjonene for å styrke deres økonomiske stilling og uavhengige posisjon. Men det er synd å registrere at det ikke får støtte fra regjeringspartiene i denne salen, og da er det først og fremst frivilligheten som må lide under det – ikke noen andre. Jeg tror jeg kan si fra en samlet opposisjon at vi kommer til å kjempe for frivilligheten også i framtiden.

Vi har også fra Fremskrittspartiets side foreslått 100 mill. kr til en ordning som kan bidra til en levende barne- og ungdomskultur. Vi vil berømme den innsatsen som gjøres av frivillige lag og organisasjoner – som motiverer barn og ungdom til å drive med musikk, med amatørteatervirk-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

1722 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

somhet – og ønsker å gi dem en god og forutsigbar ramme. På dette området får vi altså ikke andre partier med oss, men vi gir ikke opp av den grunn. Vi kommer til å stå på den ordningen også i framtiden.

Så vil jeg også bruke noen ord om et annet tema som har opptatt oss i Fremskrittspartiet, og meg, de siste årene – NRKs posisjon i det norske samfunnet. NRK er i en særstilling og har for så vidt lange tradisjoner for det, ved at de er finansiert direkte ved vedtak som gjøres her i salen i forbindelse med lisensordningen. Mens resten av Medie-Norge tar inn over seg de mørke økonomiske skyene som henger over Norge, Europa og verden, kan NRK når vi banker med klubba her i kveld, vite at deres økonomiske rammer for neste år, året deretter og kommende år, er sikret. De trenger altså ikke å forholde seg til den økonomiske virkeligheten som alle andre må. Det synes vi er synd, for vi mener at når man har fått den posisjonen man nå har innenfor media, med mange aktører og stor konkurranse, så bør også konkurransen være lik når det gjelder inntektssiden. Det er den ikke i dag, ved at NRK nærmest har monopol på å få finansiering rett over statsbudsjettet på grunn av måten man er finansiert på. Jeg kan skjønne at NRK synes dette er behagelig, men jeg skjønner også at andre aktører synes dette er dypt urettferdig, og det synes også vi er dypt urettferdig. I tillegg registrer vi at NRK har en ganske brutal måte å kreve inn lisenspenger på. Det har vært veldig mange eksempler i media på at en del personer som ikke har hatt grunn til å betale lisens, blir krevd for lisens, og det går til rettslige innkreving. Der synes jeg statsråden burde ta grep og rydde opp overfor NRK, sånn at NRK får en måte å drive inn lisensen på i framtiden, som er lik det man opplever ellers i samfunnet.

A k h t a r C h a u d h r y hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gunn Karin Gjøl (A) [13:34:39]: Jeg vil gi representanten Korsberg rett i én av de tingene han sa i innlegget sitt i dag, og det er at Fremskrittspartiets kulturbudsjett ikke er det som vil rasere kulturlivet mest. Det som kommer til å bli rasert med Fremskrittspartiets politikk, er idretten – og det er ikke minst NRK.

Jeg vil gjerne utfordre Korsberg om NRK, for hans kollega Ib Thomsen har vært veldig opptatt av barne-tv, ikke minst programmet for de minste barna, Drømmehagen. 1. desember ble NRK Super, som er NRKs egen barne-tv-kanal fire år. Her er det en fantastisk produksjon – masse egenprodusert – og NRK bruker veldig mye ressurser på det.

Nå når Fremskrittspartiet vil privatisere og selge ut NRK, vil konsekvensen være at det ikke vil være en eneste kanal i Norge som er i stand til å gi et godt barne-tv-tilbud til norske unger.

Er det sånn at Fremskrittspartiet er villig til å ofre et godt barne-tv-tilbud til ungene fordi de er så opptatt av å privatisere NRK?

Øyvind Korsberg (FrP) [13:35:47]: La meg først si at jeg ikke skjønner det representanten Gjøl sa om at vi skulle rasere idretten, uten å begrunne det mer. Jeg anser det for å være en grunnløs påstand, en påstand som ikke er dokumentert, så jeg skal ikke bruke tid på å tilbakevise det.

Når det gjelder NRK, kommer vi til å ha ganske klare og sterke meninger om NRK, rett og slett fordi NRK er finansiert på den måten de er. Alle som har en tv – uansett hva en skal bruke tv-en til – er tvunget til å betale lisens. Dermed synes jeg det er riktig at man reiser en debatt også om NRK. Når det er såpass mange som engasjerer seg når program forsvinner fra NRK, synes vi faktisk det er vår plikt, som ombudsmenn i denne sal, å reise den problemstillingen som representanten Ib Thomsen gjorde på en så utmerket måte – og tok vare på alle de små barna i samfunnet. Så en stor takk til Ib Thomsen!

Gina Knutson Barstad (SV) [13:36:56]: Fremskrittspartiet er et parti som liker å omtale seg som et parti for folk flest. Men her står jeg med Fremskrittspartiets kutt på kulturbudsjettet i hånden, og det som er helt tydelig, er at Fremskrittspartiet ikke unner folk flest å gå på teater, opera eller ballett. I fjor regnet vi på det, og en vanlig familie på fire ville måtte betale over 4 000 kr for en kveld med Reisen til julestjernen på Nationalteatret.

Er ikke dette et uttrykk for at Fremskrittspartiet ikke er et parti for folk flest, men i bunn og grunn er det mest elitistiske kulturpartiet i Norge, som synes at lomdeboken skal styre hvilke kulturopplevelser du skal få anledning til å delta på?

Øyvind Korsberg (FrP) [13:37:45]: Det som er det mest interessante med det spørsmålet, er hvorfor noen tilbud skal være subsidiert av staten, mens andre tilbud ikke skal være det. Det er det grunnleggende spørsmålet. Når man har subsidierte billetter innenfor opera, innenfor teater osv., kan man også stille seg det spørsmålet: Hvorfor er det slik at andre kulturtilbud må finansieres av den enkelte bruker i sin helhet – det være seg konserter med Bruce Springsteen, med Metallica, osv., osv., det være seg om du går på idrettsarrangement? Da må altså forbrukeren betale hele billetten selv.

Vi synes ikke det er urimelig at forbrukerne av disse tjenestene betaler en høyere andel for det de ønsker å oppleve, enn akkurat det representanten Knutson Barstad ønsker å framheve.

Øyvind Håbrekke (KrF) [13:38:56]: Fremskrittspartiet er ofte opptatt av at staten ikke skal styre for mye og legge for mye begrensninger på organisasjoner og private aktørers gjøremål og deres selvstendige rettigheter til å være herre i eget hus.

Derfor er mitt spørsmål til representanten: Hva er bakgrunnen for at Fremskrittspartiet i finansinnstillingen fremmet et forslag der man ber regjeringen om å legge begrensninger på den andelen offentlige midler som sivilsamfunnsorganisasjonene kan ha av inntekter i sitt budsjett?

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1723 5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:39:47]: Det er helt riktig at vi i størst mulig grad ikke ønsker å legge begrensninger, for verken frivillige organisasjoner eller private bedrifter. Men i det svaret ligger det også at vi må se på disse organisasjonene og de private bedriftene når det gjelder de rammebetingelsene som det offentlige stiller til rådighet. Det er på mange måter det som er bakgrunnen for at vi legger føringer for ulike meninger og for så vidt også for ulike reguleringer. En privat bedrift eller en organisasjon som er organisert på ulike måter, har også noen klare føringer fra det offentlige.

Presidenten: Replikskordskiftet er avsluttet.

Olemic Thommessen (H) [13:41:08]: Høyres kulturpolitikk bygger på den egenverdi kunst og kultur har for den enkelte av oss. Høyre ser livet som en sammenhengende dannelsesprosess der målet for hver og en av oss må være å dyrke frem det beste i oss selv i møte med de fellesskap vi er en del av gjennom livet. I et moderne vestlig samfunn betyr det et samfunn med gode muligheter for deltagelse i kunst og kultur.

For Høyre betyr dette en kulturpolitikk preget av mangfold, frihet og integritet. Det oppnår vi etter Høyres syn best med en kulturpolitikk som inviterer til vekst nedenfra, der det offentlige som utgangspunkt ikke ser kulturlivet ut fra ønsket om å oppnå politiske målsettinger. Kulturlivets aktører må fritt innstille seg etter den tiden kulturlivet virker i, og selv definere sin samfunnsrolle.

Høyre ser på markedet som en åpen, demokratisk arena som bidrar til utvikling og mangfold. Markedet vil imidlertid alltid rette seg inn mot lønnsomhet og dermed ha svakheter når det gjelder bredde og tilgjengelighet. Særlig gjelder dette i et lite markedsområde som det norske. Målsettingen er at alle skal ha mulighet til deltagelse og opplevelse av et kulturliv, der det også er rom for de smale uttrykkene og eksperimentene. Høyre mener derfor det er viktig og nødvendig at det offentlige bidrar inn mot kunst- og kulturlivet i betydelig grad.

For Høyre er det imidlertid viktig at den offentlige støtten innrettes på en måte som i minst mulig grad virker førende, og som ikke bidrar til maktsentra der herskende smaksretninger og gitte kunstsyn får dominere. Høyre mener det under denne regjeringen har vært en negativ utvikling i så henseende. Tendensen går klart i retning av at stadig færre personer bestemmer over en stadig større del av midlene. Høyre ønsker en annen kurs der flere miljøer bidrar, og at en mer desentral tenkning gjør seg gjeldende. Vi mener at den stadig sterkere maktkonsentrasjonen vi ser rundt Norsk kulturråd, Filmens hus og Nasjonalbiblioteket, som de kanskje mest sentrale eksemplene, er uheldig, og vi vil fortsette arbeidet for en politikk som kompensere for dette.

Vår politiske kurs dreier seg om alternative instanser for utdeling av midler, sterkere å ta hele landet i bruk – eksempelvis innenfor filmen. Det handler om et mer frittstående kulturliv basert på en styrking av det frie feltet, og endelig betyr det en politikk som i tydeligere grad inviterer andre finansieringskilder med, det være

seg privatpersoner, bedrifter eller fond, og gjerne stimulert gjennom skatteincentiver og gaveforsterkningsordninger.

Høyre vil altså særlig satse på utviklingen av det frie feltet innenfor kunst, scenekunst og musikk, og vi har i årets budsjett – som tidligere – gjort klare omprioriteringer med hensyn til dette. Høyre mener ikke bare at tilskuddsordningene til de frie gruppene og ensemblene bør styrkes. Vi mener også det er grunn til å se på de føringene som i dag praktiseres. I Høyres kulturpolitikk tiltenkes det frie feltet en viktigere rolle, der det må være bedre rom for å innrette seg mot en større bredde av publikum og samarbeidspartnere.

Alle enkeltkunstnere og frittstående grupper er med sitt spesielle utgangspunkt selvstendige bedrifter, kanskje ikke med det samme fokus på overskudd som det tradisjonelle næringslivet har, men likevel med den samme iver og innsatsvilje for å få sine resultater til. En god næringspolitikk for små bedrifter er derfor også ofte svært god kulturpolitikk. Rammebetingelsene for disse virksomhetene er derfor noe vi bør arbeide videre med, og kanskje også tilpasse spesielt for en del av kulturlivets aktører.

Høyre er opptatt av god forvaltning av kulturarven. I dag håndteres virkemiddelapparatet på dette området i flere departementer, der Utdanningsdepartementet og Miljøverndepartementet er de viktigste ved siden av Kulturdepartementet. Det er grunn til å reise spørsmål ved om samarbeidet mellom disse departementene er godt nok. Det er eksempelvis et problem så vel for museumsfeltet som for kulturminnevernet at Utdanningsdepartementet ikke har en mer offensiv holdning til utdanningen innenfor de små og verneverdige håndverksfagene. Dette gjelder også for stipendordningen for disse fagene, både når det gjelder å gjøre denne ordningen permanent, og når det gjelder å bygge den ut i omfang, slik at den står i forhold til det behovet som finnes.

Høyre vil også peke på de forpliktelser Norge har i henhold til konvensjonen om immateriell kulturarv. Høyre ønsker å styrke arbeidet med folkemusikk og dans ytterligere. Også her har Utdanningsdepartementet et ansvar for å følge opp intensjonene om å gi elevene kunnskap om folkekulturen. Det skulle f.eks. vært interessant å se hvordan intensjonen om undervisning i folkedans er fulgt opp i skoleverket. Jeg tipper at det er ganske ujevnt. La oss håpe at Noregs Ungdomslags innsats for folkedansen vil ha en påvirkning også inn i skolene.

I dag er gunstige momsordninger av forskjellig slag en svært viktig del av det kulturpolitiske virkemiddelapparatet. Momsfritaket for bøker og nullmomssatsen for aviser representerer betydelige beløp; samlet snakker vi om flere milliarder kroner. De debattene vi tidligere har hatt om dette, gir kraftige signaler om at regjeringen ikke kommer til å tilpasse denne delen av virkemiddelapparatet, altså momsen, til digitale plattformer. Budskapet fra regjeringen er ganske klart – full moms på alle digitale tjenester. Dette skaper ikke bare problemer i en overgangsfase, men det utfordrer også momsen som kulturpolitisk virkemiddel generelt.

For e-boken har momsen gitt norske aktører en konkurranseulempe i forhold til utenlandske når det gjelder

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.
2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1724 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011
5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

leveringen av selve bøkene, men også som følge av teknologien. For medieområdet gir det et svært krevende utgangspunkt når det gjelder omleggingen til – eller utviklingen av – nye medieprodukter på digital plattform.

Momsspørsmålet er også det springende punktet i Mediestøtteutvalgets delte innstilling. Høringen er over, og jeg håper statsråden legger tyngde i å få frem en sak om mediestøtten før det går for lang tid. En stor og viktig bransje er avhengig av forutsigbare rammebetingelser – ikke minst i en tid med store tekniske omstillinger, store brukerendringer og betydelig usikkerhet knyttet til hvilke inntjeningskonsepter som skal bære økonomien i fremtiden.

Som ved tidligere budsjetter gjennom mange år, gjør Høyre også i år et kutt i pressestøtten. Politikken på dette området generelt er på overtid, og vi vil møte nye forslag med åpenhet dersom man finner frem til ordninger som faktisk virker.

Mediepolitikken har et vanskelig grenseskille mot det som så langt har vært samferdselspolitikken domene, nemlig kabelutbygging. Høyre har tidligere reist en rekke spørsmål og forslag knyttet til hvilke kabelregimer som bør gjelde, og behovet for nettnøytrale løsninger. Enklest mulig ferdseil i nettene, uten styring fra kabeleierne, sammen med fungerende konkurranse på pris for transporten, er svært viktig for utviklingen av innhold på nett.

I et større kulturpolitisk perspektiv er det også svært viktig for norsk språk og kultur at vi har en stor utvikling av innhold basert på digitale plattformer, eller andre uttrykk som har også utspring i vårt land. Dette er viktige kulturpolitiske spørsmål som ikke alene bør overlates til samferdselspolitiske hensyn og politikere. Her savnes et kulturpolitisk engasjement fra regjeringspartiene, og kanskje også fra statsrådets side.

Avslutningsvis vil jeg kort kommentere Høyres forslag til sak nr. 5, som altså er et forslag om bevilgning av 15 mill. kr til norsk idrett i anledning Norges Idrettsforbunds 150 års jubileum. Det er en oppfølging av den saken som vi behandlet her for ikke så veldig lenge siden, og vi kvitterer ut det som var Høyres løfte den gangen, nemlig at vi ønsket å legge inn det som er den – skal vi si – beregnede gaven til norsk idrett. Dersom man skulle gå for en slik løsning, forutsetter vi selvfølgelig at de oppleggene som nå er planlagt frem mot Idrettsgallaen den 7. januar, og trekningen rundt dette, kan gå som planlagt. Men da behøvde man ikke å benytte den hjemmelen som regjeringen nå har fått til å endre tippene ved den trekningen, men man kunne legge de 15 millionene i potten til idretten og opprettholde den tippene man ellers har. Vi synes det ville være en litt hyggeligere inngang til det å gi en gave.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gunn Karin Gjøl (A) [13:51:03]: I en tidligere replikkordveksling med representanten Stokkan-Grande reiste representanten et spørsmål rundt en instrumentell kulturpolitikk, og det synes jeg er en veldig interessant debatt. Jeg har lyst til å utfordre Thommessen: Mener Thom-

messen at det er urimelig å stille krav til kulturlivet og institusjoner om å nå ut til et bredere lag av folket og av publikum, når man vet at man bruker milliarder av kroner av fellesskapets penger på kultur? Kan vi ikke forvente at vi også skal sørge for at det ikke bare er høyt utdannede mennesker i de store byene som får benytte seg av et kulturtilbud, at man sørger for at det når ut til en større del av befolkningen, og at man også internt i byene sørger for at andre sosiale lag får muligheten til å konsumere kultur?

Olemic Thommessen (H) [13:52:00]: Jeg er ikke helt sikker på om jeg skjønner spørsmålet fullt ut, men la meg forsøke å svare. Høyres utgangspunkt er at vi ønsker et fritt kulturliv, som ikke styres av staten gjennom gitte hensyn eller målsettinger. Vi mener f.eks. det ville være feil hvis man skulle pålegge institusjonsteatrene å ha innvandrere på scenen – som var et tema for et par år siden.

Men det står ikke i et motsetningsforhold til at vi ønsker et bredt anlagt kulturliv. Vi støtter jo de ordningene som faktisk gir mulighet for lavere billettpriser i institusjonene. Vi støtter jo hele den bredden av tilnærming som gir rom for et levende kulturliv for – jeg hadde nær sagt – de mange. Slik sett opplever jeg ikke det som instrumentalisme i den forstand, jeg opplever det mer som en kulturpolitikk rettet inn mot bredde.

Gina Knutson Barstad (SV) [13:53:15]: Apropos bredde: Den 28. april i år uttaler byrådslederen i min hjemby – Monica Mæland, som også er partifelle av representanten Thommessen – at vi må styrke produksjonsstøtten, at det vil være et godt grep for Medie-Norge, og at Bergen er den eneste byen i Norge som kan utfordre Oslo-dominansen på presseområdet. Dessverre ser jeg at byrådsleder Mæland ikke har fått gjennomslag i sitt parti, Høyre, nasjonalt. Jeg lurer på om representant Thommessen kan si noe om han tar signalene fra Mæland på alvor, og tar på alvor det å ha en bred og mangfoldig presse?

Olemic Thommessen (H) [13:54:00]: Ja, vi ønsker en bred og mangfoldig presse. Hvis man ser på den samlede mediestøtten, altså ikke bare på produksjonstilskuddet, men moms og det hele, er det svært betydelige beløp vi snakker om. Høyres kutt på 100 mill. kr tror jeg ikke vil bety så forferdelig mye i det bildet.

Problemet med produksjonsstøtten og den type midler er at det er vanskelig å finne målrettede kriterier som fungerer på en god måte. Det er vanskelig å få produksjonsstøtten til å fungere slik den var tenkt. Da den i sin tid ble innført, var det to aviser i nesten hver en liten by i hele Norge og i hver en bygd og grend. I dag er det altså sju utgiversteder i Norge som har to aviser. Det viser at produksjonsstøttesystemet ikke har greid å demme opp mot dette slik vi ønsket. Det er også betenkeligheter ideologisk sett, knyttet til sammenhengen mellom stat og yringsfrihet, som vi begrunner vårt standpunkt med.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1725

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

Gina Knutson Barstad (SV) [13:55:33]: Kulturløftet var det første rød-grønne fellesprosjektet. For SV er det en glede å se at regjeringen satser på kultur i et budsjett som ellers er stramt. Det er også en glede å se at kultursatsingen står sterkt i Norge, når det ellers i Europa kuttet på grunn av krise, som representanten Stokkan-Grande var innom. For SV er ikke kultur et luksusgode eller et overskuddsprosjekt. Det er en sentral del av samfunnet, og det som gjør samfunnet godt å leve i.

I sommer opplevde vi noe av det verste vi kan oppleve som nasjon. Mange av oss hadde da behov for å lese lyrikk fra annen verdenskrig – Inger Hagerup, Nordahl Grieg – eller høre på nyinnspillingen av Ole Paus' «Mitt lille land». Det viste tydelig hvor viktig kultur er for oss, både som enkeltpersoner og som samfunn. Hvis noen skulle komme i skade for å si at kultur ikke er et viktig satsingsområde, vil jeg be dem om å tenke på det.

Når vi bruker milliarder på kultur, er det viktig at alle skal få tilgang og reell mulighet til å delta i Kulturløftet. Jeg vil berømme statsråden for at hun har gjort det til sin hjertesak å spre kulturopplevelser på tvers av klasser, på tvers av landsdeler og bringe dem ut til flere. Jeg vil også i den sammenheng nevne den nylig framlagte stortingsmeldingen om kultur og sosial inkludering som viser viktige grep her. Et slikt grep som har vært ekstremt vellykket, er Den kulturelle skolesekken, som har vært fantastisk viktig for å bringe kultur ut til barn og unge, som har vært viktig for å gi kunstnere noe å leve av.

Så vil jeg slå et slag for regional film. Jeg er glad for den økningen som ligger i budsjettet. Siden 2005 har regjeringen tredoblet satsingen på regional film, men likevel ser vi at mesteparten av filmpengene fremdeles havner i Oslo. Det er en av de tingene jeg mener vi må diskutere og revurdere framover, hvordan vi kan spre mer av filmpengene rundt i landet, og hvordan vi fordeler filmpengene mellom Oslo og de regionale filmsentrene og ikke minst filmfondene, som akkurat har hatt en evaluering. Det vil selvfølgelig være viktig for de regionale filmsentrene og filmfondene, men det vil også være viktig for Norge som filmnasjon å få fram flere miljøer og flere fortellinger.

Helt til slutt vil jeg si noe om kunstnernes levekår. Det er et veldig godt grep regjeringen gjør i budsjettet med opprettelsen av en danse- og teaterallianse, det er en veldig riktig måte å tenke på. Det vil sikre skuespillere og dansere arbeid og penger mellom oppdrag og muligheten til å trene. Jeg vil gjerne være med på å diskutere framover hvordan vi kan gjøre mer av den type ting.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:59:27]: Jeg skal berøre et område som representanten Gina Knutson Barstad ikke berørte i sitt innlegg, nemlig barn og unge. Knutson Barstad brukte hele sitt innlegg på elitekulturen – det er også en av budsjettvinnerne – mens barn og unge altså ikke ble nevnt med ett ord. SV har hatt – eller har prøvd å skape seg – en profil av at man tar barn og unge på alvor, at man ønsker å gjøre en innsats for dem. Under denne regjeringen har antallet fattige økt dramatisk i Norge, også

barn som opplever konsekvensen av det, og barnetrygden vil ikke SV gjøre noe med, osv., osv.

Da er spørsmålet: Hvorfor vil ikke SV fremme noen egne forslag i Stortinget for å rette opp den skjevfordelingen som er i samfunnet? Og hvorfor vil ikke SV støtte noen av opposisjonens forslag som ivaretar barn og unge?

Gina Knutson Barstad (SV) [14:00:33]: Her var det mye å ta tak i.

For det første omtalte jeg bl.a. Den kulturelle skolesekken i mitt innlegg, som jo er et veldig viktig tilbud for barn og unge, og som gir kunst- og kulturopplevelser for barn i skolen. Det medfører ikke riktighet at jeg ikke tok tak i det.

Så til at det har blitt flere fattige i Norge, noe vi også debatterte i forrige debatt. En av grunnene til det er at vi i dag tar imot flyktninger. De som utgjør de fattige i Norge, er ofte de nyankomne flyktningene. Jeg tror ikke at det er god fattigdomsbekjempelse å nekte flyktninger å komme hit, slik som Fremskrittspartiet ønsker seg.

Ellers er jeg veldig tilhenger av kultur for barn og unge, jeg er tilhenger av kulturskolen, som jeg har brukt mye tid på å snakke om her i Stortinget, og vi fremmer forslag i regjeringen om kultur for barn og unge.

Olemic Thommessen (H) [14:01:37]: Jeg synes representanten Knutson Barstad hadde et veldig interessant innlegg, i særdeleshet når det gjelder film. Der er det meget jeg kan si meg enig i.

Jeg er glad for at Knutson Barstad vil jobbe for sterkere filmregioner. Det dreier seg noe om penger, men det dreier seg også om formaliteter. Det er i dag slik at det ligger restriksjoner på de regionale filmfondene i forhold til deres mulighet til å produsere spillefilm, i den forstand at de ikke kan bruke penger fra staten til slik produksjon, uten det eventuelt får på prosjektbasis gjennom Filmfondet. Det er en skikkelig propp i forhold til den regionale filmproduksjonen rundt omkring, ikke minst i Knutson Barstads hjemby, Bergen. Det gjelder også i FilmCamp i Målselv, og det gjelder i Stavanger og andre steder.

Er dette noe Knutson Barstad mener man bør se på?

Gina Knutson Barstad (SV) [14:02:41]: Jeg er kjent med problemstillingen som Thommessen tar opp. Det har også FilmReg tatt opp i høringer med oss og i møter som jeg har hatt med dem. Jeg er absolutt villig til å være med og diskutere det. Det er en utrolig spennende utvikling i filmregionene i Norge, og jeg mener at vi må bruke tiden framover på å diskutere hvordan vi kan øke den og gjøre den enda mer spennende.

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:03:27]: Representanten Knutson Barstad var svært fornøyd med Kulturløftet. Det har jeg full respekt for, for der er det mye bra. Nå er SV særdeles heldig akkurat når det gjelder Kulturløftet, fordi det er SV som styrer det departementet som kanskje forvalter det viktigste området av alle i Kulturløftet, nemlig det at barn og unge skal få anledning til å få tilbud om og kompetanse til selv å utøve kunst og kultur – kultur-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1726 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

skole. Der gis det et klart løfte om at alle skal få et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Der tror jeg vi kan være enige om at det har skjedd rimelig lite, og man er veldig langt unna å oppfylle det løftet, det har Kulturskolerådet påpekt.

Er representanten stolt av SVs bidrag til å oppfylle Kulturløftet i regjeringen?

Gina Knutson Barstad (SV) [14:04:32]: Jeg er stolt av SVs engasjement for kulturskoler, og SVs arbeid på den fronten. Så er jeg den første til å innrømme at det er langt mer som må gjøres i kulturskolen i Norge, bl.a. oppfølgingen av kulturskolerapporten som kom for et år siden. Men så må jeg si at vi ikke akkurat får mye drahjelp fra de kommunene der representanten Håbrekkes parti styrer, f.eks. i Oslos kulturskole er det nå store kutt som fører til at 500 barn i Oslo vil miste kulturskoleplassen sin fra neste år.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [14:05:28]: Kulturlivet er en viktig del av det norske samfunnet, og jeg mener at det er en anerkjennelse av det sivile samfunnets rolle for landet når vi til tross for et stramt statsbudsjett, har funnet rom for en videreføring av Kulturløftet. Med andre ord: Dette viser en regjering som er troverdig i sin satsing på kultur.

Det er viktig å se årets kulturbudsjett i sammenheng med det løftet som har skjedd på kultursiden de siste årene. Det viser at denne regjeringen gjennom hele vår regjeringstid har vært villig til å ta de prioriteringene som er nødvendig for å få på plass et godt kulturbudsjett. I et stramt statsbudsjett er det funnet rom for en videreføring av Kulturløftet, og vi er nå oppe i 0,92 pst. andel av statsbudsjettet som går til kultur. I tidsrommet 2006–2012 har vi hatt en økning på 3,8 mrd. kr. Det er veldig interessant, som tidligere talere har vært inne på, når man ser rundt seg i Europa og ellers i verden, der man kutter i mange budsjett, og der kultur nok ikke er på prioriteringslisten for de landene som sliter med mye arbeidsledighet og mye sosial uro.

Det ligger mange spennende muligheter i skjæringspunktet mellom kultur og næring. I løpet av 2012 skal det utvikles en handlingsplan for dette feltet. Det er mange som sitter på mange nyttige erfaringer på dette området, som gir gode forutsetninger for å bidra i arbeidet med utformingen av en slik strategi. Da vil jeg spesielt nevne Tindved Kulturhage i Verdal i mitt hjemfylke som et godt eksempel. Tindved har blitt veldig viktig i sin region, og viktig i nasjonal målestokk for å vise at kultur gir verdiskaping.

En strategi for dette området er viktig for å bidra til en spredning av kulturmidlene, og ikke minst klare å skape sterke regionale kulturmiljø. Det er viktig at vi får flere sterke miljø, som kan utfylle hverandre og etablere en bredere definisjonsmakt på kulturfeltet. Jeg mener det fortsatt skal være et bredt spekter av både folkelige og såkalte finkulturelle aktører, profesjonelle og amatører, i hele landet.

Da vi gikk til valg i 2005, var satsing på frivillighet en av våre hovedsaker, så det er ingen tvil om at frivilligheten står Senterpartiets hjerte nær. For oss vil førsteprioriteten på kultursiden være å følge opp det regjeringen har sagt om at momskompensasjonsordningen skal trappes opp til 1,2 mrd. kr i 2014.

Jeg er stolt over at vi gjennom en rekke tiltak for frivilligheten de siste årene har bidratt til å heve statusen og gi bedre rammevilkår for sektoren. Hvis jeg skal nevne noen tiltak, vil jeg komme inn på momskompensasjonsordningen, ordninger for anleggsmoms, Frifond, det at man kunne ha fått mer forskning på feltet, og det at vi har opprettet ganske mange flere frivillighetssentraler.

I tillegg til å løfte økonomiske ordninger for frivilligheten er det viktig å se på andre rammevilkår, for satsing på frivillig sektor handler om mer enn bare penger. Jeg er veldig glad for at vi kan vise til at arbeidet med forenkling i regjeringen også gjelder frivillig sektor, sånn at vi kan ha relativt like store ambisjoner som vi har for næringslivet. De beste tiltakene er det riktignok hver enkelt som driver med kultur, som kjenner. Enten det er i skytterlag, kor eller noe annet, er det viktig at vi lytter nøye til deres tilbakemeldinger og gjør endringer som sikrer at det er mulig å bruke mer tid på aktivitet og mindre tid på å fylle ut skjema. En enstemmig komité er også tydelig i kravet om forenkling og ser fram til at regjeringen i neste års budsjettproposisjon kommer tilbake til dette.

Til slutt vil jeg komme inn på noen saker som gjelder spesielt mitt eget hjemfylke. Det er mange ting som egentlig skulle vært nevnt da, for vi har veldig mye god kultur i Nord-Trøndelag. Når Stortinget neste år skal diskutere idrettspolitikken, er det et viktig mål at norsk idrett jobber med inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse. På dette området vil jeg spesielt peke på den jobben Campus Steinkjer gjør, og deres arbeid for å inkludere funksjonshemmede i idretten. Jeg vil tro at deres erfaring også vil være veldig viktig for mange kommuner som sitter med dette ansvaret. En samlet komité peker også på Stiklestadts historiske betydning for stat, monarki og kirke og peker fram mot 2030 og de viktige markeringene vi skal ha da.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [14:10:15]: Jeg hørte mye godt om kulturen, jeg hørte mye godt om hele landet, og jeg hørte ikke minst mange gladhistorier fra hjemfylket til representanten.

Fremskrittspartiet har fremmet et forslag om å omorganisere Kulturrådet – se på muligheten for å få makten ut av Oslo, se på muligheten for å gi mer makt og mer ansvar til kommunene når det gjelder fordeling av kulturmidler. Kommunene har oversikt over unge og nye talenter, både innenfor musikk, billedkunst og litteratur. Spørsmålet mitt til representanten er: Kan Senterpartiet og representanten være med på å se på nye ordninger som gjør at kommunene får mer makt, større muligheter til å prioritere lokalt innenfor Kulturrådet? Og ser representanten

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1727

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

at Oslo kanskje har altfor mye makt når det gjelder disse spørsmålene?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [14:11:22]: Jeg skal innrømme at jeg har ikke lest forslaget fra Fremskrittspartiet veldig godt ennå, men det jeg kan si som et utgangspunkt, er at Senterpartiet alltid er med på diskusjoner som er med og fører til mer desentralisering, enten det er innenfor kultur eller andre ting. Vi er alltid med på diskusjoner for å se på hvordan vi kan gi kommunene både mer makt og mer penger. Det er absolutt relevante diskusjoner. Så får man gå inn i det forslaget Fremskrittspartiet har fremmet, for å se om det kanskje er andre ting ved forslaget som gjør at Senterpartiet ikke velger å støtte det. Men det at Fremskrittspartiet er opptatt av de problemstillingene som går på desentralisering, og som vil gi kommunene mer makt og myndighet og ikke minst sørge for et kulturliv i hele landet, er jo tanker Senterpartiet deler.

Olemic Thommessen (H) [14:12:18]: I likhet med representanten fra Fremskrittspartiet ser jeg på Senterpartiet som et parti som er opptatt av lokalkultur – kulturminner, kulturvern, folkekultur – hele det feltet som jeg nok kanskje i Kulturløft-sammenheng synes har kommet litt dårlig ut samlet sett. Det har vært enorme økninger i kulturbudsjettet, og sånn sett synes jeg kanskje det har dryppet litt lite på det feltet.

Én bit av det er arkivområdet. I år er det en oppjustering på arkiv. Det går til sentrale, store aktører i det området, og så går det til Arbeiderbevegelsens arkiv, mens rundt om i landet på museer og andre steder, i kommuner og overalt, står det massevis av små, private arkiver, og de levnes få muligheter ut fra regjeringens utgangspunkt. Landslaget for lokal- og privatarkiv får konsekvent ikke økt sine midler, og vår kollektive hukommelse på papir lokalt er i ferd med å smuldre bort.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [14:13:28]: Først må jeg si at jeg er veldig klar over at representanten fra Høyre har et veldig engasjement på kulturminnefeltet generelt. Jeg hørte jo at representanten hadde et innlegg i energi- og miljøkomiteens budsjettdebatt på det feltet. Hvis vi skal se på det som et felt under ett, er det nok også en utfordring at ansvarsområdet er litt – om jeg skal kalle det – delt, eller at man har ulike komiteer med litt ulikt fokus, og at energi- og miljøkomiteen har veldig mange andre krevende spørsmål.

Når det gjelder arkiv, er det klart at det er noe som vil koste fryktelig mye penger, og jeg er veldig klar over at kommunene sitter med mye, ikke minst mange lokale lag og foreninger og museum og veldig mange som tar vare på det, ikke minst privatarkiver, som man stiller spørsmål ved hvordan man skal klare å ivareta i framtiden. Jeg deler Høyre-representantens bekymring for det, men regjeringen har jo kommet med en økning også på det feltet, så jeg mener at vi er i gang og har tatt tak i dette området, for det området kan jeg være enig i har vært for lite fokusert på i forrige regjeringsperiode.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:14:56]: Jeg har kun 5 minutter til rådighet. Jeg har i tidligere budsjettdebatter pleid å løfte fram Kristelig Folkepartis ideologisk syn på kulturen og forholdet mellom kultur og samfunn for øvrig.

Jeg skal ikke bruke altfor mye tid på det i dag, men heller konsentrere meg om Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer.

Kristelig Folkeparti har støttet opp om mye av det som ligger i proposisjonen fra regjeringen, samtidig som vi har sett et behov for økt innsats på vesentlige områder. Vi har en høyere total ramme enn regjeringen for å få rom for nødvendige satsinger.

Kulturløftet, som regjeringen baserer sin politikk på, og som egentlig har sitt historiske utgangspunkt i kulturmeldingen fra Valgerd Svarstad Haugland, har veldig mye bra ved seg. Det har tilført kultursektoren og kulturbudsjettene mye friske midler over mange år. Dermed er det også plass til mange ulike tiltak, og det har det også blitt. Likevel er det noen sorte hull i denne kultursatsingen som regjeringen har lagt til grunn. De tre tydeligste tingene er frivillighet, kor og kulturskoler.

Jeg vil gi honnør til representanten Arild Stokkan-Grande for den interessante refleksjonen omkring frivillighet, kulturliv og sosial kapital. Jeg vil nok nyansere bildet noe når han gir inntrykk av at den sosiale kapitalen øker med økende velstand. Det tror jeg ikke nødvendigvis er noen gitt sammenheng. Jeg tror vel kanskje at en del av de landene som nå opplever harde økonomiske tider, tvert imot opplever at folk tar enda mer vare på hverandre når det kniper, men det kan vi nok ha mange diskusjoner om, med mange nyanser.

Frivilligheten er, sånn som Kristelig Folkeparti ser det, ikke den tredje sektor, men den første sektor. Frivillighet og moms, som er den viktigste problemstillingen i dette budsjettet, har vært en øm tå i veldig mange år. Før valget i 2009 framsto det fra regjeringen som om man hadde løst saken gjennom et løfte – ikke bare et løfte, men man inviterte Frivillighet Norge til en avtale om momskompensasjon. Den skulle trappes jevnt opp gjennom perioden, og dette løftet er brutt med dette budsjettet. Derfor legger Kristelig Folkeparti inn 200 mill. kr for å fortsette denne opptrappingen for et system som egentlig burde ha vært innrettet på en bedre måte.

Musikklivet har også fått en vesentlig andel av satsingen de siste årene. Desto mer forunderlig er det at den delen av musikklivet som representerer den nest største folkebevegelsen i landet etter idretten, nemlig korbevegelsen, knapt får midler av kultursatsingen. Det er snakk om et par promille av hele kulturbudsjettet. Det er jo det instrumentet vi alle sammen er utstyrt med fra naturens side, nemlig sangen. Det er et paradoks.

I årevis har debatten om korsektoren vært en debatt om hvem som skal få litt mer, og hvem som eventuelt da får litt mindre, hvis noen andre får litt mer osv. Ikke minst profesjonaliseringsdebatten har vært preget av det. Det er mulig at det har vært en utfordring, men den utfordringen har Kristelig Folkeparti rett og slett løst ved vårt budsjett-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1728 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

alternativ. Vi fire- eller femdobler satsingen på kor – vi rydder plass. Det er faktisk ikke så fryktelig vanskelig. Det handler om å flytte på anslagsvis fire–fem promille av hele kulturbudsjettet, og så har vi løst det problemet. Vi satser på kor, profesjonelle og i bredden – i sentrale strøk og utover i landet.

Kulturskolene tilhører ikke dette budsjettet, men er kanskje det viktigste punktet – et av de viktigste – i hele kulturpolitikken, for det er der vi skal utruste barn og unge til selv å utøve kunst og kultur. Der har det knapt blitt gjort noen ting i hele perioden. Vi står med 40 mill. kr som att-påtil er øremerket til spesielle formål, og som passer inn i regjeringens egen ideologi. Det er grunn til å stille spørsmål om regjeringen ser på oss alle sammen som publikum i sin kultursatsing, når man utelater de brede områdene som her er nevnt. Jeg får komme tilbake til resten siden.

Presidenten: Det blir åpnet for replikkordskifte.

Kåre Simensen (A) [14:20:23]: Pressestøtten er et viktig sentralt virkemiddel for å oppnå viktige mål på medi-området. Et av de viktigste målene er å sikre et mangfold av avisutgivelser i hele landet. Der er det stor enighet mellom Kristelig Folkeparti og oss. Men når det gjelder å legge til rette for at samene skal kunne lese nyheter på sitt eget språk, hvor en viktig målsetting er å bidra til en demokratisk debatt, meningsdanning og – kanskje det viktigste – språkutvikling i det samiske samfunnet, foreslår dere å kutte 5 mill. kr.

Da er mitt spørsmål: Føler Kristelig Folkeparti seg veldig bekvem med å sende ut denne typen signaler til den samiske befolkningen, som har store utfordringer i forhold til sitt språk?

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:21:12]: Vi vedstår oss at vi har omprioritert på det kulturbudsjettet som regjeringen har lagt fram, fordi regjeringen ikke klarer å oppfylle sine løfter på frivillighet, ikke klarer å oppfylle sine løfter på kulturskolen og aldri har klart å løfte korpolitikken og gitt korbevegelsen statusen den fortjener i kulturpolitikken. Derfor har vi omprioritert. Så har vi lagt inn friske midler, slik at vi har et større kulturbudsjett.

Når det gjelder den prioriteringen som gjelder de samiske avisene, er det riktig at vi har et mindre kutt, men det er en relativt liten andel av den posten. Det meste av midlene som går til dette formålet, gjenstår fortsatt på posten. Vi har kuttet 5 mill. kr, hvis jeg ikke husker feil. Det meste av midlene står fortsatt igjen, så det er fortsatt rikelig anledning til å produsere gode samiske aviser for de midlene som er igjen.

Gunn Karin Gjøl (A) [14:22:33]: Jeg ønsker å følge opp den foregående replikken fra Kåre Simensen fordi jeg synes Håbrekke svarer veldig unnvikende på det spørsmålet Simensen utfordret ham på.

Når du har et budsjett for Kulturdepartementet på over 8 mrd. kr, klarer Kristelig Folkeparti, når de da må foreta en prioritering og omdisponering, å angripe det språkmiljøet i Norge som er det mest sårbare, det samiske språket.

Bare for noen få år tilbake behandlet vi en språkmelding her i Norge nettopp for å ivareta det norske og det samiske språket på en god måte. Da synes jeg det er ganske merkelig at Kristelig Folkeparti velger å ramme det samiske språket på denne måten, med et kutt til samiske aviser.

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:23:23]: Jeg hører hva representanten Gjøl sier. Når det gjelder den språkmeldingen hun refererte til, var det den gangen relativt stor enighet mellom Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene om betydningen av å ta vare på både det norske og det samiske språket. Derfor bevilger også vi betydelige midler. Det er store midler som bevilges, faktisk, per avis og i forhold til opplagstall og det omfanget som disse avisene har. Vi har korrigert ned den posten med 5 mill. kr, og det står vi ved. Det er fortsatt rikelige muligheter – og det meste av midlene står igjen på posten – til å produsere gode samiske aviser for de midlene som gjenstår.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Statsråd Anniken Huitfeldt [14:24:38]: Jeg håper de aller fleste partiene i denne salen er med meg i min henstilling om å si at vi skal hylle den kulturelle elite like mye som vi skal hylle idrettens elite.

Når jeg ser Bernhoft på Nobelkonserten og ser hvilken suksess han har gjort internasjonalt, blir jeg like stolt som når jeg ser en del av våre idrettshelter. Så jeg synes det er på tide at vi legger igjen janteloven hjemme når det handler om dem som gjør det best innenfor kunst og kultur. La oss hylle vår kunstelite like mye som vi hyller idrettseliten!

Når vi ser RingsakerOperaen og ser de fremste operastjernene som står der, står de nettopp sammen med vanlige mennesker i det lokalsamfunnet. Når jeg reiser til Kilden og ser operasangerne der synge sammen med pensjonister, ser jeg nettopp at det er de store talentene som også hever kulturen for folk flest. Det at vi har store talenter, er først og fremst en inspirasjon for hele folket.

Jeg må si jeg ble veldig misunnelig på et spørsmål som representanten fra Senterpartiet fikk fra representanten fra Høyre. Hun ble nemlig utfordret på arkivspørsmål. Hver gang regjeringen bruker penger på arkiv, får vi beskjed om at det er et profilløst budsjett. Men jeg er veldig glad for at Høyre fokuserer på arkiv.

Da vi presenterte dette statsbudsjettet, hadde vi pressekonsferansen på Riksarkivet. Jeg fikk oppfylt min drøm om å gå på rød løper opp til Riksarkivet. Der har det aldri vært en rød løper før, så jeg fikk innført det nå på Riksarkivet. Dette er en sektor som sjelden nevnes. Men når arkivene ikke fungerer, er det mange som rammes av det. Derfor gjør vi i dette budsjettet noe som er viktig, nemlig bevilger mer penger, slik at vi kan få kompetanse om de kommunale arkivene.

Vi bygger ikke minst et nytt riksarkiv – et sentraldepot på Tynset, som viser at dette også er spredd utover hele Norge etter modell fra Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana. Dette mener jeg er viktig, og jeg utfordres gjerne av flere til diskusjoner om arkivsektoren. Dere kan glede dere

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1729

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

enda mer – vi får den første stortingsmeldingen om arkiv. Det blir neppe noen kioskelter, men jeg håper på gode diskusjoner i denne salen om kulturpolitikken og arkiv.

Det er mye snakk om maktkonsentrasjon. Jeg har bare lyst til å si et par ting om det. Det er slik at vi har økt en del budsjettposter, bl.a. øker vi musikerstøtten i dette statsbudsjettet, slik at flere musikere kan dra på turné – vi nærmest dobler den. Det at flere får innvilget sine søknader og færre får avslag, fører ikke til maktkonsentrasjon. Snarere tvert imot, det gjør bare at flere får ja til å spre kultur og reise på turné rundt omkring i hele Norge.

Jeg vil også advare litt mot å bygge opp mange ulike støtteordninger. Dersom det er slik at kunstnere skal søke veldig mange pottter, blir det de som er gode til å skrive søknader, som får gjennomslag. De skal fortsatt først og fremst bruke tiden sin til å produsere kunst og ikke fiske ulike prosjekter inn mot ulike søknadssummer. Jeg tror også det ville ført til at vi bruker mer penger på byråkrati, mer penger til komiteer og ikke så mye på kunsten. Jeg er også opptatt av at dette skal være et felt hvor det er enkelt å søke midler, og hvor det er store sekkeposter, slik at det ikke er veldig små poster overalt.

Det er også en diskusjon om regional filmsatsing. Det synes jeg er en viktig diskusjon. Vi har nå nettopp gått til evaluering av de regionale filmfondene. Da skal vi se på løsninger, om det går an å få støtte fra ulike pottter samtidig. Men det er klart at dette handler også om ESAs regler om at man ikke kan få mer enn 50 pst. støtte per film, så det er også begrensninger for hvor mye man kan motta i støtte for film. Dette er et stort løft for kulturlivet.

Vi har lagt fram et stramt statsbudsjett, men denne regjeringen har vist at spesielt i økonomisk stramme tider er vi opptatt av den kraften som kulturlivet representerer. Det finnes ingen kultur kun for eliten og en annen kultur for folket. Det er den samme kulturpolitikken som skal bygge Norge som kulturnasjon.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [14:29:25]: Vi får nå inn tall som viser at under 20 pst. av landets ungdom sier at de har lest en bok i fritiden. Det er betydelig mindre enn for 20 år siden, og det er fortsatt en nedgang i denne regjeringens styringstid.

Ifølge Statistisk sentralbyrå hadde 28 pst. i alderen 16–24 år lest en bok i fritiden en gjennomsnittsdag i 1991. I dag har denne andelen sunket dramatisk ned til nesten 10 pst. Hva tror statsråden dette kan skyldes, og hvilke krafttak ønsker hun å ta rundt denne viktige problemstillingen?

Statsråd Anniken Huitfeldt [14:30:11]: Det viktigste vi kan gjøre for å øke engasjementet for lesing blant unge, er å styrke bibliotekene. Derfor vil jeg bare advare kraftig mot alle dem som vil innføre avgift for å gå dit. Tvert imot styrker vi bibliotekene på flere måter gjennom dette kulturbudsjettet, også gjennom at man bl.a. skal kunne låne tegneserier og spillefilmer der. Derfor har vi også i den stortingsmeldingen som vi la fram for en uke siden, flere

tiltak som skal styrke bibliotekene som en inkluderende arena. Mange biblioteker har gjort en svært viktig innsats for å få spesielt unge gutter til å lese mer. Det skal vi fortsette med i tiden som kommer

Øyvind Korsberg (FrP) [14:30:55]: Jeg er glad for at statsråden fikk gå på rød løper – og oppfylt sitt største ønske – under fremleggelsen av budsjettet.

Noen som ikke går på rød løper, er de frivillige lag og organisasjoner. En av de store utfordringene og det som vi har brukt mye tid på i forbindelse med behandlingen av dette budsjettet, er nettopp momskompensasjonen og den manglende oppfølgingen fra regjeringen ut fra de lovnadene som man kom med i 2009. Det var slik at det skulle være full momskompensasjon innen 2014. Jeg vet at det er et år igjen, men allikevel vil jeg på vegne av Framskrittspartiet og de frivillige organisasjonene spørre: Vil det være full momskompensasjon innen 2014? Hvis statsråden viser til neste års statsbudsjett, tolker jeg det som et nei.

Statsråd Anniken Huitfeldt [14:32:12]: Jeg vil bare rette opp en åpenbar misforståelse, at jeg synes det skal være så gøy å gå på rød løper. Jeg synes det er fantastisk å kunne gå på rød løper opp til Riksarkivet, for det er en del av kultursektoren som har hatt få røde løpere, hvis noen. Jeg regner med at både representanten Korsberg og jeg kommer til å møtes på den røde løperen til frivillig sektor i forbindelse med den største organisasjonens, nemlig Norges Idrettsforbunds idrettsgalla rett over jul. Det bare understreker at det er en veldig viktig del av frivillig sektor.

Vi har et mål om å styrke momskompensasjonsordningen med 1 mrd. kr innen 2014. Til nå har vi økt den med 260 pst. Det er en formidabel økning. Men målet om at dette skal opp med 1 mrd. kr innen 2014, står fast.

Olemic Thommessen (H) [14:33:04]: La meg innledningsvis si at jeg kan invitere statsråden til mye moro når det gjelder arkiv, og jeg ser frem til meldingen og debatten om den. Arkiv er gøy!

Jeg har lyst til å snakke om noe som ikke er fullt så gøy, og det dreier seg om den kulturpolitiske verktøykassen som har noen redskaper som vi trenger, og ett av dem er momsspørsmålet. Det dreier seg om avgifter – moms som virkemiddel. Vi har hatt en del diskusjoner om det. Meldingen fra Finansdepartementet er dessverre ganske klar, og den er at det ikke ligger an til noe momsfritak eller – hva skal jeg si – varierende momssatser på digitale medier. Det kommer til å utfordre momsen, eller avgiften, som virkemiddel totalt sett fordi det også utfordrer de områdene som i dag har positive momsløsninger. Det er noe vi ser med stor bekymring på. Hvordan ser statsråden på akkurat dette spørsmålet?

Statsråd Anniken Huitfeldt [14:34:18]: Vi bruker i dag ca. 1,8 mrd. kr i støtte til norsk presse gjennom momsfritaket, men også gjennom produksjonstilskuddet. Jeg mener at vi i tiden som kommer, må opprettholde det høye nivået når det gjelder støtte til ytringsfrihet og til at

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1730 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

man skal ha et mangfold av norske aviser. Men om det er momsfritak som er det riktige virkemiddelet, er jeg usikker på. Det kan også være andre virkemidler som er mer hensiktsmessige. Det er ingen tvil om at momsfritak har spilt en veldig viktig rolle både i forhold til bokbransjen og i forhold til pressen i Norge, men jeg er ikke sikker på om dette er det riktige virkemiddelet i tiden som kommer.

Olemic Thommessen (H) [14:35:03]: Gunstige momsløsninger – det er jo flere typer av det – er i dag det eneste gode virkemiddelet vi har av, skal vi si, generell karakter. Alle de andre dreier seg om tilskuddsordninger og mer målrettede typer bistand.

Jeg er enig i at momsen har vært veldig viktig for dagspressen. Den har også vært viktig for bokbransjen. Problemet ved overgangen til digital plattform blir at de digitale uttrykkene da kommer i et vanskelig konkurranseforhold til de – skal vi kalle de – analoge, de på papir. Det gjør jo at hele dette systemet utfordres på en veldig krevende måte. Man kunne også tenke seg at man gikk inn i den digitale sektor som man gjorde det i den analoge i sin tid, at man forsøkte å bygge opp sektorer, områder – avgrensbare områder – hvor man også i fremtiden vil kunne bruke momsen som virkemiddel. Det interesserer meg om Kulturdepartementet sysler med tanker om det, om man vil spille det videre til Finansdepartementet.

Statsråd Anniken Huitfeldt [14:36:14]: Det er vel ingen spørsmål som vi mer diskuterer når europeiske kulturministere møtes. Men det handler jo også om momsgrenser. Det ville jo være å lage et stort hull i momssystemet hvis det er slik at f.eks. filmer og musikkfiler som i dag er momsbelagt, blir momsfrie hvis man presenterer det i en avis. Da fungerer det ikke etter hensikten. Men det er også andre skattefradragmodeller som er interessante. Et mediestøtteutvalg – Slettholm-utvalget – la fram en modell der man skulle premiere antall redaksjonelt ansatte for å få opp kvaliteten på stoffet. Det er også en måte å bruke skattesystemet på. Så det er helt klart at de støtteordningene som vi skal ha når det gjelder norsk presse, ikke bare handler om penger man bevilger over statsbudsjettet, det kan jo også være skattefradrag- og fritaksordninger.

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:37:19]: Momsregelverket er jo allerede i dag fullt av diverse grenseganger som det er ganske krevende å forstå, slik det er. Det burde være mulig på kultursektoren å lage ordninger for det.

Mitt spørsmål gjelder momskompensasjon for frivillig sektor. Da den forrige kulturministeren, Trond Giske, sendte et brev til frivilligheten den 16. juni 2009, ble dette framstilt som om saken var løst. Dette var ikke bare et vanlig valgløfte blant andre valgløfter, men man skrev til Frivillighet Norge og inviterte dem til å slutte seg til punktene som regjeringen hadde kommet fram til. Det var en ganske spesiell form. De laget faktisk en avtale med frivilligheten.

Synes statsråden det er pinlig at man har brutt en så klar avtale og ikke gjennomfører den opptrappingen som var lovt?

Statsråd Anniken Huitfeldt [14:38:29]: Det er ingen avtale som er brutt. Det står ingenting om hvor mye dette skal økes hvert eneste år, det står ingenting om hvor stor økningen skal være i budsjettet for 2012. Det det derimot står, er:

«Regjeringen har besluttet å innføre en ny ordning for momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Ordningen treer i kraft 1. januar 2010 og skal trappes opp med en milliard kroner fram til 2014.»

Det står ved lag.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Presidenten forstår godt at 1 minutt er kort tid. Representantene bes likevel om å holde seg innenfor den tilmålte tiden.

Kåre Simensen (A) [14:39:22]: Debatten så langt viser at det er stor forskjell mellom partiene i kulturpolitikken. Mens regjeringspartiene mener at et prioritert mål i kulturpolitikken er å sikre at alle får tilgang til kunst- og kulturopplevelser, mener Fremskrittspartiet at kulturen må være fri og uavhengig av politisk styring – med andre ord: fellesskapet kontra markedet. Innholdet i Fremskrittspartiets kulturpolitikk har naturlig nok nådd fram til deres partikamerater rundt om i det ganske land.

Jeg har i dette innlegget lyst til å fokusere på hvordan Fremskrittspartiets kulturpolitikk slår ut i praksis lokalt.

I etterkant av høstens valg har jeg registrert at mange uttrykker bekymring for Fremskrittspartiets gjennomslag i utformingen av lokale kulturpolitiske prioriteringer. Men vi får være store nok til å gratulere partiet med at det vinner fram i et borgerlig samarbeid, og at deres politiske målsettinger også blir forankret lokalt. Slik skal politikken også være.

Jeg vil bruke min egen hjemkommune, Alta, som et eksempel på hvilke konsekvenser – i dette tilfellet Fremskrittspartiets – sentrale politiske føringer får for lokalsamfunnet. Denne gangen vil jeg fokusere på det å gå fra et godt kulturtilbud til et sterkt redusert kulturtilbud, med de konsekvensene dette får.

Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre fikk sammen med Kystpartiet tillit hos folket ved høstens valg, der nei til bompenger var kampsaken, i tillegg til alt som var galt med det forrige styret. Nå skulle det ordnes opp, og den listen var lang, ifølge det nye blå-grønne styret. Vi som tilhører Arbeiderpartiet, ble i mindretall – i en ny, men viktig rolle som opposisjonspolitikere.

Fremskrittspartiets sentrale føringer om at også de lokale kulturtiltakene skal være fri for politisk styring, ble tatt på alvor og fikk nødvendigvis tilslutning – ergo: Kommunale penger kan brukes på andre områder. Kultur, som ikke er en lovpålagt oppgave, ble en god salderingspost for å skaffe penger til bl.a. asfalt. Som sagt, så gjort. Omfordeling er beskrivelsen Øyvind Korsberg valgte å bruke.

Mange vil kanskje synes at kutt på vel 1 mill. kr ikke kan gjøre mye ugagn, og at det umulig kan være verdt oppmerksomhet i en budsjettdebatt i denne salen. Men det er nødvendig å gi det litt oppmerksomhet, fordi fagre

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1731

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

ord i denne sal omsettes til praktisk politikk ute i kommunene. Derfor velger jeg å fokusere på Fremskrittspartiets kulturpolitikk.

Utsagnet om at kulturen skal være fri for politisk styring, rammer barn og unge i min hjemby hardt. Når kulturskolen og UngdomsHuset mister over 1 mill. kr, betyr det i praksis redusert aktivitet, uansett hvor kreative de ansatte måtte være.

Det som er ekstra ille, er at signaleffekten ved slike kutt også oppfattes som en symbolsk kilevink til det imponerende kulturarbeidet som er lagt ned i min hjemby over år. Det har gitt utøvere på nasjonalt nivå, noe vi hele året kan glede oss over i lokalsamfunnet. Et blomstrende kulturliv kommer ikke av seg selv, men krever mange år med profesjonell veiledning til de mange som etterspør kulturens mangfoldige innhold. Slik er det også i min hjemby.

Både kulturskolen og UngdomsHuset er to offentlige hjørnesteiner i forebyggende arbeid. Vi er alle enige om at selve grunnfjellet i idretts- og kulturarbeidet er mennesker som gir av seg selv og av sin kunnskap for å skape gode tilbud til barn og unge i sitt nærmiljø over hele landet.

«Alt henger sammen med alt», sa vår alles kjære Gro, og i en slik sammenheng må vi se det også når vi skal få fram neste generasjon frivillige. De unge musikerne på kulturskolen blir i neste omgang drivkrefter og ildsjeler i kulturlivet, enten det er i korps, i kor eller i band. Hvis tilbudet forsvinner, står det mange tapere igjen.

Det er når vi møter slike realiteter, det er viktig å forstå kulturens og politikkenes betydning for lokalsamfunnene. De fleste har evne til å betale noe mer i egenandel for at barna skal ha et godt tilbud i kulturskolen, men det finnes også en sosial side i ønsket om å skape et tilbud for alle.

Aktive barn er kanskje involvert i både musikk og idrett, og det finnes familier som rett og slett er nødt til å gjøre vanskelige valg på grunn av økte egenandeler fra alle hold. Faren for ekskludering blir høyere dess drøyere foreldrebetalingen blir i sum. Vi vil ikke dit, men det kan bli resultatet av blå-grønn kulturpolitikk i min hjemby.

Representanten Ib Thomsen brukte uttrykket «bryr seg katta» i et spørsmål til representanten Arild Stokkan-Grande tidligere i dag. Jeg er fristet til å sende uttrykket i retur til Ib Thomsen. Bryr dere dere katta om at kulturtilbudene i en fremskrittspartistyrte kommune blir borte over natta? Dette rimet jo, og er også i god Ib Thomsen-ånd!

Ib Thomsen (FrP) [14:44:45]: Det har i lengre tid vært en stor debatt knyttet til lokaliteter for de nasjonale kunstskattene som Munch har velsignet oss med. Debatten og uenigheten rundt dette spørsmålet viser i seg selv hvilket engasjement og betydning som knytter seg til kunst og kultur. Det er meget, meget positivt. Munchs kunst og verker er et nasjonalt anliggende. Nettopp derfor mener jeg at det er på tide at nasjonale aktører bør komme på banen. Statens rolle når det gjelder ivaretagelse av en av våre største nasjonale kulturskatter, kan ikke underkommuniseres.

Jeg mener at statsråden også her må hylle de store, som hun sa i sitt innlegg. Ja, hun må hylle Munch og hjelpe Oslo med denne saken. I denne saken er det faktisk mulig å bevare to skatter med samme pennestrøk. Staten bør gi

Nasjonalgalleriet i gave til Oslo kommune, slik at både den enestående bygningen og Munchs kunst gis verdige og gode rammevilkår for fremtiden.

Bygningsmassen på Nasjonalgalleriet er av stor nasjonal verdi og er en av de største kulturarvskattene vi har når det gjelder bygg og arkitektur. Munch-salen i Nasjonalgalleriet er selve perlen i bygget og hjertet i bygget. Denne bygningsmassen må uansett vedlikeholdes og settes i stand. Dersom staten gir denne i gave til Oslo kommune, gis bystyret og byrådet en mulighet som vil være til det beste for både kommunen, nasjonen og kulturen. Tullinløkka er et område som kan blomstre frem og bli en kulturell perle i landets hovedstad.

Jeg håper kulturministeren og regjeringen kommer på banen. Signaler om en slik løsning vil være en fantastisk julegave både til landet som helhet og til kulturen spesielt.

Jeg hørte at Kåre Simensen fra Arbeiderpartiet fortalte mye om Fremskrittspartiets kulturpolitikk. Da vil jeg spørre representanten Simensen: Hvor står saken om e-boken? Hvor står saken om likebehandling av bok, papir, lydbok og e-bok? Det kan virke som noe gammeldags, kanskje, og lite fremtidsrettet når man ikke likestiller disse tre tingene: papirbok, lydbok og e-bok. Jeg er redd for at vi kan miste det norske språket, norsk litteratur, norske forfattere, norske forleggere, norske bokhandlere og den eksperisen de sitter på. Norsk litteratur og norsk språk trues om ikke e-boken blir den nye plattformen.

Jeg viste til – også overfor statsråden – at ungdommen i dag leser 20 pst. mindre enn de gjorde for 20 år siden. Men selv om ungdommen lar bøkene ligge, tar de lesingen igjen på nett. Hva sier det Stortinget? Hva sier det politikerne? Jo, vi må få likebehandlet e-boken med papirboken.

Ifølge Statistisk sentralbyrå hadde 28 pst. i alderen 16–24 år lest en bok i fritiden på en gjennomsnittsdag i 1991. I dag har den andelen sunket drastisk. Da tror jeg at en del av løsningen er at vi også anerkjenner e-boken. Ungdommen dropper biblioteket. En fagleder ved et norsk bibliotek kjenner seg igjen i disse tallene. Det går lenge mellom hver gang de ser en ungdom i denne aldersgruppen i biblioteket. Da har vi to ting vi må gjøre noe med: Det er e-boken, og det er biblioteket. Men hva vil regjeringen gjøre? Hva vil venstresiden gjøre? Hva vil ikke minst Kåre Simensen gjøre når det gjelder dette engasjementet?

Den bibliotekengasjerte bibliotekpolitikeren er opptatt av at bibliotekene må endre seg i takt med samfunnsutviklingen. Bibliotekene må tilpasse seg en ny digital tidsalder, samtidig som de har et oppdrag i å betjene dem som ikke behersker denne teknologien.

Så vi etterlyser et engasjement for å få opp leselysten blant ungdom, og der har jeg nå skissert en del tiltak som regjeringen bør komme tilbake til Stortinget med.

Eirik Sivertsen (A) [14:49:38]: Jeg må starte med representanten Thomsens innlegg. Jeg er veldig usikker på hvilke bibliotek representanten har besøkt i det siste. De bibliotekene som jeg har besøkt, som er av nyere dato – der man har satsset på biblioteket og heget om biblioteket – er altså veldig oppdatert. De har tatt inn over seg nye media, og det florerer av ungdommer der, og det florerer av inn-

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.
2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1732 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011
5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

vandrere. Det er et viktig tilbud, og i de kommunene som har satsset på det, får man god uttelling for det.

Kultur er et gode som beriker vårt liv. Kunst og kultur øker livskvaliteten og gir oss identitet. Alle skal ha muligheter til kunst- og kulturopplevelser, uavhengig av bosted og uavhengig av inntekt. Opplevelser og deltakelse på kunst- og kulturområdet kan ikke løses av markedskreftene alene, men krever et sterkt politisk og offentlig engasjement. Derfor har vi gjennomført et kulturloft, og derfor skal vi fortsette med det.

En aktiv kulturpolitikk bidrar til å styrke næringsutvikling og kreativitet. Den skaper arbeidsplasser og er god distriktspolitikk. I tillegg bidrar kultursatsing til større forståelse mellom mennesker, inkludering og integrering. En trygghet på egen kultur og eget språk er en viktig forutsetning for å kunne forstå andres kultur og andres språk. I en verden med stadig raskere og bedre informasjonsflyt får vi langt flere kulturinntrykk enn tidligere. Det gir kunnskap og impulser om andre kulturer som er med på å utvikle vår egen kultur.

Vi vil sikre et levende kulturliv og kulturtilbud over hele landet. Ikke minst er det viktig å styrke satsingen i de fylkene som ikke har store kulturinstitusjoner, og dermed får en mindre del av den statlige kultursatsingen. Og det gir resultater. For mitt eget fylke er det naturlig med stolthet å trekke fram statens bidrag til både Hamsunsenteret i Hamarøy og ikke minst realiseringen av det nye kulturkvartalet i Bodø. Begge deler er viktige bidrag til regionalt og nasjonalt kulturliv.

I den sammenheng skal vi også fortsette med å satse på kultur i regionene. Da har jeg lyst til å henlede oppmerksomheten på en nyere del av historien, og det handler om den kalde krigen. Den kalde krigen omfattet hele jordkloeden, men den satte også Nord-Norge på kartet som en av verdens sentrale sikkerhetspolitiske regioner. Den satte sitt dype preg på samfunnsutviklingen. Den preger oss fortsatt og vil fortsette å prege utviklingen av nordområdene i mange år. I mange år var den nordlige delen av Norge en av de mest militarisererte regioner i hele verden.

Den kalde krigen er helt essensiell for å forstå den utviklingen som har formet det nordnorske samfunnet i dag.

For at NATO skulle kunne nyttiggjøre seg moderne våpen og bygge opp et troverdig forsvar mot en eventuell sovjetisk invasjon, bevilget NATO enorme pengesummer til bygging av flyplasser, havneanlegg, festninger, veier osv. i hele Nord-Norge. I 1951 bevilget NATO faktisk 330 mill. kr til bygging av sju flyplasser. I 1952 ble hele 120 mill. kr bevilget alene til byggingen av en flyplass på Andøya.

Til sammenlikning utgjør Stortingets bevilgning til den mye omtalte og omskrevne Nord-Norge-planen kun 100 mill. kr over en tiårsperiode, mens NATO-bevilgninger i tilsvarende størrelsesorden kom hvert eneste år. Det siste «store» året med disse bevilgningene var i 1991, da det ble bevilget 1 mrd. kr til infrastrukturtiltak i Norge.

Poenget er at disse militære investeringene omformet hele det nordnorske samfunnet. Fiskere gikk på land og ble lønnsarbeidere, bosettingsmønsteret ble endret når folk

strømmet til de nye militære sentra på jakt etter jobb. Nye karrieremuligheter oppsto, både militære og sivile. Amerikansk kultur gjorde sitt inntog. Fra å ha vært et problemområde for norske myndigheter på slutten av 1940-tallet, med fattigdom, kronisk arbeidsløshet og en gammeldags før-moderne økonomisk struktur og fraflytting, ble Nord-Norge sakte, men sikkert likestilt med Sør-Norge.

Jeg er derfor veldig glad for at familie- og kulturkomiteen – i hvert fall deler av den – har merket seg det arbeidet som over flere år er nedlagt ved Norsk Luftfartsmuseum i Bodø for å etablere en utstilling om hvilke virkninger den kalde krigen hadde når det gjaldt nasjonal frykt, demokratidannelse og nasjonsbygging. Det prosjektet vil kunne dokumentere en lite formidlet epoke i norsk historie – og det haster fordi tidsvitnene har begynt å falle fra på grunn av høy alder. Jeg imøteser derfor regjeringens oppfølging av komiteens merknader med å se på tiltak for å sikre dette arbeidet og for å få til en raskere iverksetting.

Avslutningsvis kan jeg berolige representanten Thomsen med at denne utstillingen og formidlingen i høy grad vil ta inn over seg de nye media og legge vinn på å nå ungdommen i sin formidling.

Tove Karoline Knutsen (A) [14:54:58]: Det er en glede å være med i kulturdebatter i Stortinget. Jeg tenker at det beror på to ting. Den ene er at kunst og kultur er så viktig for oss som enkeltmennesker, og for samfunnet vårt, og det andre er at denne regjeringa har satt kunst og kultur øverst på den politiske dagsordenen og også bevilget penger til kultur – gode penger hvert eneste år.

Jeg vil også nevne noen av mange flotte eksempler fra min landsdel. Det ene er realiseringa av Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, bygging av Hamsunsenteret på Hamarøy, som også representanten Sivertsen nevnte, og at den spennende Riddu Riddu-festivalen i Kåfjord fikk knutepunktstatus. Det finnes altså mange gode eksempler over hele landet på den visjonære satsinga til regjeringa.

Jeg vil bruke litt tid på et område av kulturlivet som den rød-grønne kulturfraksjonen umiddelbart satte på dagsordenen etter valgseieren i 2005 – det er nevnt før her i dag – nemlig kor og vokalmusikken. Vi fikk økt ensemblestøtten til vokalgrupper og kor allerede i 2007, og vi fikk bevilgninger til et prøveprosjekt for profesjonalisering av kor, et prosjekt som ble utført i regi av Norsk kulturråd. I etterkant av Kulturrådets arbeid ble fem kor i fire ulike regioner løftet fram med bevilgninger i budsjettet som gir de samme korene en fabelaktig mulighet til å virke som profesjonelle nøkkelaktører innen vokalmusikken i sine respektive regioner – for noen også med nasjonale og internasjonale oppdrag og muligheter.

Det er gledelig å se at kulturpolitikere fra flere partier nå engasjerer seg for å gi korfeltet et løft. Det ligger bl.a. et Dokument 8-forslag om kor på dagens kart i Stortinget, og flere partier har merknader i budsjettinnstillingen som omhandler korfeltet. Kristelig Folkeparti har også bevilget penger. Det ser jeg på som veldig positivt, sjøl om jeg synes det er betimelig å nevne at det altså var den rød-grønne – og ikke den blå-gule – regjeringa som startet det etterlengtede løftet for vokalmusikk

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1733

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

og kor; et løft som var for ensembler over det ganske land.

Jeg ser også at Kristelig Folkeparti i sin budsjettmerknad tar til orde for at det skal opprettes ett nytt kor, med en sterk institusjonell organisering etter mønster av symfoniorkestrene. Jeg tenker at det ikke er den beste måten å organisere et nasjonalt korløft på, og jeg skal begrunne hvorfor.

For det første er det min overbevisning at vi får mye mer spennende og mer mangfoldig kormusikk dersom vi lar de beste korkreftene som finnes i de ulike regionene, få mulighet til profesjonalisering gjennom et økonomisk løft. De korene som fikk ekstra bevilgninger i 2011, og som følges opp i 2012, representerer en sjangerbredde og en kvalitet som gir dem de beste forutsetningene til ytterligere utvikling, bl.a. gjennom utprøving av forskjellige vokale uttrykk. Man kan nesten si at vi har å gjøre med kor som driver med en form for vokal grunnforskning. Disse korene holder til i byer og i regioner hvor det finnes høyere utdanningsinstitusjoner for sangere og også svært gode profesjonelle vokalmiljøer for øvrig innen ulike sjangre. Det betyr igjen at korene har mulighet til å tilby jobb for profesjonelle frilanssangere. Min erfaring er at veldig mange unge sangere i dag ikke nødvendigvis har et ønske om å bli fast ansatt i 100 pst. stilling, f.eks. i et kor. Mange sangere driver vekselbruk mellom solistiske oppdrag og ensembleraktivitet, slik også mange av våre dyktigste og mest proffe instrumentalister gjør, f.eks. innenfor sjangre som jazz og folkemusikk. Jeg tror derfor ikke at veien til et løft for kormusikken går gjennom ett kor, som en sterkt institusjonalisert musikkaktør. En slik aktør vil jo attpåtil antakelig ha begrensede muligheter til å løfte det sjangermangfold som den ordninga vi har påbegynt, ivaretar, samtidig som det jo også vil bli en sterkt sentralisert ordning. Jeg er overbevist om at skal vi tenke oppbygging av kor og vokalensembler, skal vi tenke på dem som mer frie ensembler som vi skal gi bedre og mer forutsigbare rammevilkår gjennom gode og mer langsiktige bevilgninger. Jeg er derfor veldig glad for den modellen regjeringa har valgt for en unik og nyskapende satsing på kor og vokalensembler.

Så på tampen vil jeg tilbake til det resonnementet jeg begynte med, og som representanten Stokkan-Grande også var innom. Jeg snakket om kulturens kraft og kunstens betydning for den enkelte av oss og for samfunnet. Derfor er det lett for meg å framholde at en sterk kultursatsing er avgjørende viktig for et godt og levende samfunn, hvor mennesker kan skape seg glade, gode og helsefremmende liv. Derfor er det faktisk stor sammenheng mellom den folkehelsestrategien som regjeringa har initiert gjennom Samhandlingsreformen, og den kultursatsinga vi debatterer i dag.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [15:00:26]: Ikkje overraskande, vil eg tru, tek eg ordet for å seie nokre ord om prosjektet Bok- og Blueshuset på Notodden.

Dette er ei sak som har vore omtalt i fleire år, både i Telemark og òg her på huset. Eit bok- og blueshus er meir enn blues. Denne originale kombinasjonen er nemleg eit

kultur- og aktivitetshus i brei forstand, eit kulturbygg som den tidlegare industribyen Notodden fortener for i endå større grad å utvikle kultursatsinga.

Eit bok- og blueshus blir ikkje reist fordi Notodden treng nye bevis på kor vellykka bluesfestivalen har vore for Notodden sitt omdømme. Nei, dette vil vere prikken over i-en for å framheve den merkevara som Notodden-samfunnet har bygd opp gjennom dei siste 25 åra.

Bluesfestivalen har engasjert både nasjonalt og internasjonalt, til stor glede for mange. I tillegg ser me at denne aktiviteten har gjeve byen eit rikt musikkliv og mange orkesteretableringar innan mange sjangrar. På Notodden sit dei ikkje berre og grublar og tenkjer ut nye idear. Nei, dei vil gjere noko med det, dei vil skape ny industri, ikkje berre spennande festivalar med flotte artistar, men nyvinningar i kjølvatnet av festival, der festivalen er sjølve lokomotivet som set hjula i gang.

Eg er glad for at ein samrøystes komité har lagt inn ein god budsjettmerknad der dei seier at prosjektet vil bli vurdert innanfor dei reglar som gjeld for statleg investeringsstilskot til nasjonale kulturbygg i forhold til løyvingar på seinare års budsjett. Eg registrerer òg at statsråden har uttalt seg positivt om prosjektet.

Sjølv om eg aller helst hadde sett at prosjektet hadde fått si startløyving i 2012, er eg glad for at merknaaden er så klar i sin intensjon og sine føringar for seinare års budsjett. Eg ser fram til den dagen da ein kanskje får realisert Bok- og Blueshuset. Det vil bli ein viktig arena for den vidare utviklinga av festivaltilbodet, og samtidig danne ein flott basis for eit heilårleg bluestilbod – og ikkje minst ei spennande nyskaping i kultur- og festivalsamheng.

Den store utfordringa i dagens samfunn er ikkje berre å ha noko å leve av, men òg noko å leve for. Mitt håp er at me i seinare års budsjett kan lyfte blikket og seie eit rungande ja til prosjektet på Notodden.

D a g f i n n H ø y b r å t e n hadde her overtatt presidentplassen.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [15:03:32]: Jeg skal i likhet med min gode kollega fra telemarksbenken snakke om Bok- og Blueshuset.

Gjennom et engasjement og et blodslit som er bluesen verdig, har man på Notodden klart å bygge opp et av Europas fremste bluesmiljøer. Nå har man lyst til å ta det et steg videre gjennom å bygge et bok- og blueshus og har fått inn et anbud på Bok- og Blueshuset. Man var så heldig med timingen at man fikk inn anbudet i en tid da det var mulig å få et mye billigere anbud – altså mer igjen for pengene – enn det man kanskje ville ha fått hvis man måtte hente inn et anbud på nytt, dvs. at det er et mulighetsrom der nå. Derfor har det vært viktig for Høyre i budsjettet å sette av 1 mill. kr, slik at prosjektet kan skride videre fram. Det har ikke regjeringspartiene gjort.

Men jeg kan konstatere at når man leser telemarksavisene, er likevel rød-grønne politikere i Telemark positive. Det er veldig bra. De henviser til at det fra departementet, etter direkte samtaler med kulturministeren, har kommet det som beskrives i telemarksavisene som løfter om

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1734 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

at det skal komme penger til Bok- og Blushuset. Det er selvfølgelig viktig, for hvis man skal klare å beholde det engasjementet som ligger i kommunestyret på Notodden for å bygge et bok- og blueshus, som jo er et kjempeløft for kommunen økonomisk og et løft for Telemark fylkeskommune, forutsetter det at man ser lys i enden av tunnelen, dvs. at det også kan komme noen statlige midler på plass.

Den eneste utfordringen her er at det er vanskelig som stortingspolitikker å basere seg på det engelskmennene kaller «hearsay», altså viderebrakte rykter, eller viderebrakte samtaler med departementet. Jeg skulle håpe at kulturministeren i dag, etter den store innsatsen som nå legges ned lokalt på Notodden av en bred partipolitisk allianse, som inkluderer både Høyre og Arbeiderpartiet, og som nå kommer til å bestemme seg for, forhåpentligvis, å fortsette med planene for et bok- og blueshus, kunne være veldig tydelig på at staten ikke lar dem i stikken til neste år eller året etter. Da trenger man altså en litt klarere forpliktelse fra kulturministeren enn det som har kommet til nå.

Jeg er veldig positiv til dette prosjektet, og det er et samlet Telemark fylke som står bak det. Staten har jo allerede sagt at bluesfestivalen er et viktig tilskudd til norsk kulturliv, og et bok- og blueshus vil være med på å videreutvikle ikke bare lokalsamfunnet, men hele kulturlivet i Norge, også i årene som kommer.

Gunn Karin Gjøl (A) [15:06:24]: I replikkordskiftet med Korsberg tidligere i dag registrerte jeg at Korsberg ble litt irritert da vi nevnte at Fremskrittspartiets idrettspolitikker vil være langt mer dramatisk for idretten enn kulturpolitikken deres. Jeg har tenkt å begrunne hvorfor, for det var det representanten etterlyste.

Årsaken til det er at når man tenker å kutte ut Norsk Tippings monopol og slippe inn utenlandske bettingsselskaper som skal få lov til å drive med tippeaktiviteter i Norge, betyr det at pengene forsvinner ut av landet. Pengene kommer ikke idretten til gode, da. Da forsvinner de til de internasjonale bettingsselskapene. De fleste av de selskapene har hovedkontorene sine i skatteparadiser. Så man må nesten tro på julenissen hvis man tror at de pengene fremdeles skal komme idretten til gode.

I samme replikkordskifte utfordret jeg også Fremskrittspartiet på NRK, for representanten Thomsen, ikke minst, har vært veldig opptatt av barne-tv. Det er sånn at NRK har en fantastisk satsing og bruker masse ressurser på barne-tv-satsingen sin. Men hvis man privatiserer NRK, er det ingen som tror at NRK gjennom en finansiering med annonser, vil ha råd til å ha denne typen satsing. Det tror jeg Fremskrittspartiet også må innrømme.

Så er det sånn at representanten Ib Thomsen i løpet av noen uker har blitt veldig opptatt av litteraturpolitikk, og det er Arbeiderpartiet også. Men Thomsen er såpass aktiv og frimodig at han skylder på regjeringen for at norske gutter leser mindre bøker og er mer på nett. Det som er viktig her, er å ha tiltak for å sørge for at både ungdom og voksne leser. Ett av de viktige tiltakene er de litteraturpolitiske tiltakene over statsbudsjettet, som utgjør nesten 1/2 mrd. kr. Her kutter Fremskrittspartiet dramatisk. De skriver også i

merknaden sin at de ønsker å avvikle innkjøpsordningen for litteratur. Den går bl.a. til innkjøpsordning for barnelitteratur, for faglitteratur for barn og unge, produksjonsstøtte til billedbøker for barn og unge og produksjonsstøtte til tegneserier. Dette er virkelig tiltak som stimulerer og får barn og ungdommer til å lese. Alle disse tiltakene er Fremskrittspartiet imot. Fremskrittspartiet, med Ib Thomsen i spissen, er så opptatt av og bekymret for at barn og unge ikke leser nok, men deres politikk bidrar til at dette kommer til å forverre seg dramatisk hvis de noen gang kommer til regjeringsmakt.

Kåre Simensen (A) [15:09:37]: NRKs rolle og Fremskrittspartiets korstog mot NRK er nok en gang tema. Andre aktører synes det er urettferdig at vi har et sterkt NRK, sa representanten Korsberg. Jeg lurte bare på om Korsberg har snakket med TV 2, TV3 og TVNorge om konsekvensene ved å ha et NRK i det samme kommersielle markedet der de befinner seg.

Mine signaler er tvert imot det motsatte av det Korsberg hevdet fra talerstolen i sted. De kommersielle aktørene ønsker ikke at NRK skal være i det samme markedet. Det kommer til å gå på bekostning av dem alle. Vi vil få et mindre mangfoldig medielandskap i landet hvis det skjer. Jeg tror det er mange fordeler med at vi har et NRK slik som det er finansiert i dag, og med det kravet som en allmennkringkasting skal ha. Mangfoldet vil falle bort hvis Fremskrittspartiets korstog mot NRK når fram. Heldigvis er vi langt unna at det vil skje. Som representanten Gunn Karin Gjøl har vært inne på, frykter jeg for både Barne-TV og programposten som tidligere het Salmer og sanger vi er glad i. Slike vil garantert bli borte i et kommersielt marked. Så jeg er veldig glad for at Arbeiderpartiet og regjeringen står på trygge, gode, stødige ben og signaliserer: Vi vil ha NRK slik det er i dag – også når vi møter morgendagen.

Øyvind Håbrekke (KrF) [15:11:32]: Det har utviklet seg til en litt klassisk kulturpolitisk debatt i Stortinget, der de rød-grønne synes det er langt mer bekvemt å diskutere med Fremskrittspartiet på ytterste høyre fløy, som vil kutte i budsjettene, framfor å diskutere med noen som viser at det går an å levere på de områdene der de selv avgir løfter.

Kulturministeren mente at det var ikke noen avtale som var brutt med frivilligheten, og hun ga da et relativt selektivt sitat fra brevet som regjeringen ved kulturministeren sendte Frivillighet Norge i juni 2009. La meg sitere hva som står der, om hvordan dette skal gjøres:

«Ordningen innføres jevnt med oppfølgingen av kulturloftet og skal samlet tilføres en milliard kroner i resten av kulturloftets periode 2010-2014.»

Her er det altså tre ting som er vesentlige. Det er «innføres». Det er «jevnt», og det er «med oppfølgingen av kulturloftet».

Det kan ikke misforstås; det er et løftebrudd, og det er et avtalebrudd.

Til representanten Knutson Barstad må jeg si at jeg ikke skal svare for hva slags prioriteringer byrådet gjør i Oslo

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under

2011 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 1735

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

når det gjelder kulturskolen. Jeg kan heller ikke bekrefte de opplysningene som gis når det gjelder det. Men det var heller ikke byrådet i Oslo som lovet et kulturskoletilbud til alle som ønsket det, av god kvalitet og til rimelig pris. Det er det faktisk regjeringen som har lovet, og det er regjeringen som har ansvaret for å gjennomføre og oppfylle sitt eget løfte.

Representanten Tove Karoline Knutsen snakket varmt for kor, og jeg er glad for å høre at vi deler både engasjement og intensjoner på det området. Jeg håper at det kan komme mye ut av den enigheten i årene framover. Likevel tillater jeg meg å kommentere at når man bruker ordet «korløft», er det altså en bevilgning som er på om lag 12–14 mill. kr, og det gjelder den nest største folkebevegelsen vi har i landet. Jeg er helt enig i hennes beskrivelse av betydningen av de regionale miljøene som driver kunstnerisk grunnforskning, som hun så eminent sa – veldig godt uttrykk. Men det er ingen motsetning mellom å bygge opp et profesjonelt flaggskip i Norge knyttet til en institusjon og styrke de miljøene. Det koster noen få promille – under 1 pst. av kulturbudsjettet koster det å gjøre begge deler, og det fortjener den nest største folkebevegelsen vi har i landet, nemlig korbevegelsen.

Irene Johansen (A) [15:14:56]: Regjeringens kulturløft er utrolig viktig for at landets kommuner og landets kunst- og kulturinstitusjoner kan gi et godt tilbud til befolkningen. Med det framlagte budsjettet økes andelen av statsbudsjettet til kulturformål ytterligere, til 0,92 pst., og vi nærmer oss 1 pst.-målet. Gjennom styrkingen av kulturformål siden 2005 har regjeringen gitt et løft til et bredt spekter av kultur- og frivillighetsformål. Dette kommer tydelig fram gjennom økningen kulturfeltet har hatt fra 2006 til 2012 på 3,8 mrd. kr.

I mitt hjemfylke, Østfold, er kultur et av satsingsområdene til flertallet i fylkestinget. Selv om fylket ligger tett på Oslo og alle de kulturtilbudene som er der, er det viktig for fylkets innbyggere å bygge opp under egen identitet og egen kultur, bl.a. med egne institusjoner og tilbud, og å bygge opp institusjoner som også har nasjonalt og internasjonalt fokus. Det er bygd opp flere gode kunst- og kulturinstitusjoner i fylket, som fylkesgalleriet Punkt Ø, Det Norske Blåseensemble, Østfoldmuseet og Østfold Teater, i tillegg til lokale kulturhus og -tilbud. Fylkesinstitusjonene har vært driftet gjennom et samarbeid mellom fylke, kommune og staten over mange år, men ikke nå lenger.

Høyre var valgvinger i en del kommuner i Østfold og har dannet flertall sammen med bl.a. Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti i enkelte kommuner. Et resultat av dette samarbeidet som vi nå ser i forbindelse med budsjettvedtakene for 2012 rundt om i kommunene, er at det kuttes i postene til kulturtilbud og fylkeskulturinstitusjonene. I Moss kutter det høyredominerte bystyreflertallet i budsjettet til Punkt Ø, med 500 000 kr, noe som ifølge avtalen mellom kommune, stat og fylke kan medføre at de andre også kutter, og at det blir et totalt kutt på rundt 2 mill. kr. I et allerede stramt budsjett gjør dette at tilbudet til befolkningen – og til barn og unge gjennom Den kulturelle skolesekken – blir vesentlig dårligere. Sat-

sene til kulturskolen økes langt utover vanlig prisstigning, og tilskudd til alle lag og foreninger kuttes.

Dette er eksempler fra én kommune og viser hva som nå skjer innenfor kultursektoren i enkelte kommuner styrt av Høyre og Fremskrittspartiet. At det kuttes i kulturtilbudet, er kjent fremskrittspartipolitikk, det ser vi også av Fremskrittspartiets forslag til kulturbudsjett, som behandles her i dag. Men hvor er det blitt av Høyres politikk i det samarbeidet som er etablert ute i kommunene? Å kutte så brutalt i kulturbudsjettene er vel ikke god Høyre-politikk, Kristelig Folkeparti-politikk eller Venstre-politikk? Det vi nå ser ute i kommunene i Østfold, er resultatet av et samarbeid mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, der de to sistnevnte partiene er så små at de får svært lite gjennomslag for sine saker. Mer overraskende er det at Høyre har så lite gjennomslag for sin politikk, og at de har gjort knefall for Fremskrittspartiets kunst- og kulturfiendtlige politikk – til tross for det dårlige valget de gjorde. Resultatet er fattigere kommuner, kommuner som mister attraktivitet, og der det blir større forskjeller mellom innbyggere som har råd, og dem som ikke har råd til kultur.

Øyvind Korsberg (FrP) [15:18:13]: Jeg er glad for at representanten Gjul holdt innlegg om Fremskrittspartiets idrettspolitikk, for da får jeg anledning til å gi det sanne og rette svar. Med Fremskrittspartiets idrettspolitikk ville vi ha endret tippenekkelen – helt i tråd med Arbeiderpartiets landsmøte. Det ville ha medført at norsk idrett hadde fått 600 mill. kr mer per år.

Så ønsker vi at utenlandske spillere skal få lov til å etablere seg i Norge, med en lisensordning, der en prosentandel av omsetningen går til idrettsformål, på samme måte som Norsk Tipping. En del avsettes for å bekjempe spillavhengighet, og man kan legge helt klare politiske føringer for hvordan slike spillere skal opptre i markedet. At det blir mindre penger til idretten, er altså totalt umulig å skjønne – da må man være tilhenger av det Arbeiderpartiet er, nemlig statlig monopol.

Det gjelder også NRK. Det er jo litt morsomt å se at den ene arbeiderpartirepresentanten etter den andre toger opp på Stortingets talerstol for å forsvare ARK – rettelse: NRK. Det er det sikkert mange gode grunner til. Vi har ikke sagt at NRK skal inn i det kommersielle reklamemarkedet. Det er det ikke rom for, men vi har på ulike måter utfordret til å tenke nytt når det gjelder forholdet rundt NRK. Vi synes det er konkurransevridende at én medieaktør skal få direkte finansiering etter vedtak som blir gjort her i Stortinget, mens de andre må ut og slite i et kommersielt marked. Undertegnede har i alle fall fått med seg at andre i komiteen ikke har fått med seg det budskapet – det får jeg bare registrere.

Så er det sånn at det er reklame på NRK, men NRK kaller denne reklamen for sponsing. Man er ute i akkurat det samme markedet der TV 2 og andre aktører henter sine inntekter. Én måte man kunne gjort dette på, er å la det som betales inn i lisens, gå inn på et fond, og så bruke av det fondet til å dele ut midler til aktører som ønsker å lage ulike produksjoner. Der kan man sette krav til hvilke

15. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsj. for 2012, kap. under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept., Kulturdept. og Kunnskapsdept.

2) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2011 under 1736 Kunnskapsdept. 4) Repr.forslag fra repr. Horne, Thomsen og Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak 2011

5) Endringer i statsbudsj. for 2011 under Kulturdept.

typer produksjoner man skal ha. Da kan man sette av en del til å produsere barne-tv, som en del er opptatt av, og andre midler kan brukes til helt andre innslag. Det er fullt mulig. Men det er klart at den luksusen som NRK velter seg i i dag, i form av å få nær 5 mrd. kr, vil de ikke ha i framtiden.

Til slutt må jeg også vise til våre merknader, der vi påpeker at NRK legger ut produksjon til eksterne for bare 200 mill. kr årlig. Da vi hadde høring om dette i forbindelse med budsjettet, var det et sterkt ønske fra en samlet bransje om at NRK måtte legge ut mer av sin produksjon til andre selskap – så de kunne være med å produsere og lage godt tv. Men det ønsker man ikke å være med på.

Olemic Thommessen (H) [15:21:33]: Vel vitende om at de temaene jeg skal ta opp nå, egentlig ligger til andre departementer, og at det sånn sett ikke forventes at statsråden skal svare, har jeg likevel tenkt å ta opp noen spørsmål.

I – skal vi si – serien av budsjettdebatter vi nå har hatt de siste par ukene, har jeg deltatt i mange. Det har jeg gjort fordi veldig sentrale kulturpolitiske områder faktisk ligger til andre departementer. Jeg savner – og her kommer kulturstatsråden inn i bildet – et sterkere engasjement eller i alle fall en sterkere synliggjøring av kulturområdets rolle i en del av disse områdene jeg nå skal nevne.

For det første ligger språkpolitikken veldig tett knyttet opp til Utdanningsdepartementet gjennom skolen. Vi kan konstatere i år at Utdanningsdirektoratet viser en systematisk utelatelse av skandinaviskundervisningen i skole- ne – ikke bra.

Vi ser også at Forskningsdepartementet i forhold til høyere utdanning er en skikkelig propp når det gjelder høyere filmutdanning. Filmskolen på Lillehammer sliter med utstyr, og de sliter med en budsjettmodell som gjør det mulig å få til en god undervisning.

Vi har tidligere så vidt vært innom Finansdepartementet, som styrer momsen og momsregimene, som også er utrolig viktige for utviklingen på kulturområdet.

Vi har på kulturminnevernområdet Forsknings- og utdanningsdepartementet, som håndterer stipendene for de små håndverksfagene.

Og vi har Samferdselsdepartementet, som håndterer regimene for kabel, som jo er helt avgjørende for utviklingen av innhold på nett.

Jeg nevner disse tingene i sammenheng – jeg har tatt opp alle disse tingene i tidligere budsjettdebatter. Men jeg synes det er viktig å trekke frem at vi som komité i Stortinget, men også departementet og kulturministeren, har et særlig ansvar for å legge press på resten av regjeringssapparatet. Representanten Knutsen sa tidligere at regjeringen har satt kultur øverst på dagsordenen. Ja, kanskje har den det når det gjelder Kulturdepartementet, men jammen er det grunn til å reise spørsmål om så er tilfellet hvis man ser på regjeringen som helhet.

Når det gjelder debatten for øvrig i dag, har det vært spørsmål om kommunene i Østfold. Generelt vil jeg vel si at hvis man leser statistikken for kultursatsing i Høyre-styrte kommuner, er den veldig bra – den er faktisk

best i landet, og jeg tror at når det gjelder å måtte kutte i årets budsjett, er nok også Høyre-styrte kommuner i godt selskap med de rød-grønne.

Tove Karoline Knutsen (A) [15:24:52]: Jeg tenkte jeg skulle nytte høvet til bare å svare representanten Håbrekke når det gjelder kor- og vokalmusikk.

Jeg er veldig glad for at Kristelig Folkeparti går så inn for å støtte kor- og vokalensemblen. Det er veldig bra. Jeg tror også at flere av opposisjonspartiene gjør det, men det foresvever meg at kanskje særlig Høyre er litt mer på de rød-grønne partienes banehalvdel når det gjelder tanker om hvordan man skal gjøre dette.

Jeg må igjen minne om at det var de rød-grønne partiene som virkelig satte kor- og vokalmusikk på dagsordenen. Det skjedde veldig lite da vi hadde en kulturminister fra Kristelig Folkeparti – bare for å ha sagt det.

Så sier representanten Håbrekke at han gjerne vil ha begge deler. Det er et inderlig og godt ønske. Men nå er det nå engang sånn at man må prioritere når man sitter med ansvaret. Det vi har gjort, er for det første å sette kor- og vokalmusikk på den kulturpolitiske dagsordenen, vi løfter ensemblestøtten, vi setter i gang en profesjonaliseringsordning, og vi løfter altså budsjettene til fem kor i fire ulike regioner.

Representanten Håbrekke snakker om at han vil ha ett elitekor, et stort kor, et institusjonalisert kor. Helt uavhengig av en prioriteringsdebatt – skal vi velge det ene eller det andre, som man jo må gjøre – må vi stille spørsmål: Skal alt institusjonaliseres? Får vi det vi ønsker, ved å ta en kulturtradisjon, som kanskje har en annen historie, og institusjonalisere den veldig sterkt? Jeg tror at vi med en sånn løsning verken får det sjangermangfoldet som vi ønsker innenfor vokalmusikken, eller mangfoldet når det gjelder størrelsen på disse ensemblene.

Jeg tenker at hvis vi skal løfte den europeiske vokale kunstmusikken, kan vi kanskje knytte noen ressurser til symfoniorkestrene og få fram orkestre som er knyttet opp mot dem. Symfoniorkestrene får veldig mye penger, og det er ikke sikkert at de trenger så veldig mye mer for å kunne gjøre noe på vokalfeltet.

Det er kanskje mine tanker rundt dette. Men først og fremst: Den vokale grunnforskninga, sjangermangfoldet og spredninga av ressursene, slik at vi får profesjonelle miljøer og gode miljøer i alle landsdeler.

Presidenten: Øyvind Håbrekke har hatt ordet to ganger før og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Øyvind Håbrekke (KrF) [15:27:42]: Den sedvanlige historiebeskrivningen av hva som skjedde for over to stortingsperioder siden, er en relativt svak unnskyldning for dem som nå sitter og styrer landet og har gjort det i snart to stortingsperioder.

Jeg må bare si til representanten Knutsen at jeg forstår veldig godt hennes refleksjoner og dilemmaer med hensyn til hvordan man skal prioritere midlene. Jeg er faktisk veldig enig i de vurderingene hun gjør seg, fordi de er godt

på ett premiss, og det er at vi har en ramme for satsing på kor i Norge som ligger på 12–15 mill. kr, som ligger på 0,2 pst. – 2 promille – av hele kulturbudsjettet. Da er jeg helt enig i Knutsens prioriteringer. Poenget er at korbevegelsen ikke har fått den posisjonen i kulturpolitikken den fortjener. Vi fire-femdobler budsjettet og gir derfor muligheter til å gjøre begge deler, å satse på både regionene, de ulike sjangere, det frie feltet og profesjonalisering.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 1–5.

(Votering, se sidene 1748, 1759 og 1760)

Sak nr. 6 [15:29:01]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Håbrekke, Knut Arild Hareide, Dagrun Eriksen og Rigmor Andersen Eide om profesjonalisering og utvikling av kor- og vokalmusikken i Norge (Innst. 135 S (2011–2012), jf. Dokument 8:2 S (2011–2012))

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til medlem av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [15:30:06] (ordfører for saken): Kor- og vokalmusikken har en stor og viktig rolle i norsk kulturliv. Komiteen er enig i at det er viktig å styrke og videreutvikle ordninger som gir økt breddeaktivitet i kor- og vokalensembler.

Sang er en aktivitet vi alle kan delta i. I komiteen har vi gjort vårt dette året for å bidra til vokalmusikken gjennom bl.a. innspilling i studio for noen måneder siden. Fra komiteens ståsted må vi si at det var en ganske vellykket opptreden, som vi er fornøyd med, og som er et godt bidrag til bredden i norsk vokalmusikk.

Det finnes over 3 000 registrerte kor, som sammen har over 100 000 sangere. En samlet komité er enig med forslagsstillerne i at korfeltet er viktig, og at den utøvende kormusikken bør styrkes og ha en naturlig plass i Norges internasjonale kultursatsing.

Korsang er velegnet for å fremme norsk kultur internasjonalt og samtidig hente hjem impulser fra andre kulturer og det internasjonale samfunnet. Høyre er derfor enig med forslagsstillerne fra Kristelig Folkeparti i at norsk musikk-eksport til utlandet må styrkes gjennom bedre profilering. Dette må gjøres i samarbeid med næringslivet, offentlig forvaltning og bransjens egne organisasjoner.

Norsk kulturråds ordninger med aktivitetsmidler til kor må styrkes og videreutvikles. Ordningen gir mye kultur for pengene. Det er nødvendig å videreutvikle denne ordningen for å sikre fortsatt god bredde av norske kor.

En annen forutsetning for å styrke kor- og vokalmusikken er et løft for kordirigentene. Vi mener at en støtteordning for kordirigentene kan være et bidrag til å øke kompetansen og styrke videreutviklingen av korfeltet. Høyre vil at en eventuelt ny støtteordning for kordirigenter skal ses i sammenheng med dirigentutdannelsen ellers. Norsk kulturråd bør få i oppgave å utrede hvordan en slik ordning best kan organiseres.

Studieforbundene har en viktig funksjon for å sikre kompetanse og utvikling innen korfeltet. De om lag 20 studieforbundene tilbyr voksenopplæring innenfor ulike fagområder, og deres arbeid kan være et viktig bidrag til kompetanseutvikling for de respektive områdene.

Forslaget om å opprette et nytt profesjonelt kor i Norge er ikke nytt, men det skaper fortsatt debatt. Forslaget tar opp viktige momenter når det pekes på hvilke gevinster et profesjonelt kor i Norge kan bidra til. Det har vært ulike forsøk på å profesjonalisere kor tidligere, og vi vet at Norsk kulturråd har foreslått opprettelse av et profesjonelt kor i Oslo. Høyre mener at et profesjonelt kor bør springe ut av allerede eksisterende miljøer. NRK, Filharmonien eller Operaen kan være mulige samarbeidspartnere for et profesjonelt kor i Norge. Høyre støtter den regionaliseringen av korfeltet som ble påbegynt i 2011, og vil per i dag ikke gå inn for opprettelsen av et helt nytt profesjonelt kor, selv om vi støtter de ønsker og intensjoner som ligger bak dette forslaget, som vi mener er veldig godt.

Jeg vil på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti ta opp de forslagene vi står sammen om.

Presidenten: Representanten Linda C. Hofstad Helleland har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Øyvind Håbrekke (KrF) [15:34:00]: Jeg er glad for at vi får denne anledningen til å diskutere kor spesielt. Selv om vi har hatt en lang kulturpolitisk budsjettdebatt i forkant, der kor i hvert fall delvis har vært et tema, er dette en av veldig få, veldig sjeldne, anledninger til å diskutere korfeltet spesielt i Stortinget. Det fortjener dette feltet, fordi det er, som jeg har sagt før, en stor folkebevegelse i landet vårt. Det er 200 000 registrerte sangere. Det er derfor en stor del av norsk kulturliv. I hver by og bygd over hele landet finnes det vel minst ett kor – barnekor, ungdomskor, voksenkor, bedriftskor, studentkor osv.

Behandlingen av Kristelig Folkepartis forslag i komiteen og innstillingen fra komiteen viser at det er bred enighet på Stortinget om at man ønsker å styrke korlivet i Norge. Det er bra. Alle er positive, så på sett og vis kan vi jo si at det virker som om hele komiteen prøver å synge den samme melodien, men Kristelig Folkeparti synger en oktav over alle andre. Vi synger nok sterkere, høyere og med god støtte. Fremskrittspartiet sliter kanskje litt med å finne grunntonen. Regjeringspartiene prøver seg litt på en solo, men får det kanskje ikke til å låte helt rent foreløpig. Men vi håper at det kan bedre seg. Høyre er det eneste

partiet som tidvis matcher Kristelig Folkeparti i en duett, men fortsatt står vi alene om den store satsingen som budsjettbehandlingen viser. Jeg har likevel tro på at det fokuset vi nå får, kan legge et grunnlag for at korene i Norge kan få en enklere og bedre hverdag, og at man etter hvert forhåpentligvis får større fokus på kor- og vokalmusikk som en del av kulturpolitikken og kultursatsingen.

Det har vært mye snakk om profesjonalisering av kulturlivet. Debatten om et profesjonelt kor har vi hatt i 20 år. Når regjeringspartiene nå sier at de bidrar til profesjonalisering, vil jeg sette spørsmålsteget ved om det er rett. For hva vil det egentlig si å være et profesjonelt kor? Regjeringen deler ut beskjedne midler til enkelte aktører. Det er for så vidt bra at de gjør det, og Kristelig Folkeparti støtter de bevilgningene, men det har relativt lite med virkelig profesjonalisering å gjøre. Det har Norsk kulturråd også dokumentert i de evalueringene som har kommet.

Dette feltet fortjener at vi nå gjør et grep for å etablere et nasjonalt profesjonelt kor. Et slikt nasjonalt løft må komme i tillegg til å styrke de eksisterende ensemblene. Som Kristelig Folkepartis budsjettalternativ viser, er det mulig, for promiller av statsbudsjettet, å etablere et nytt profesjonelt kor. Vi kan tredoble støtten til Solistkoret, faktisk gi dem det de ønsker og drømmer om. Vi kan styrke de regionale miljøene, som er godt beskrevet her før i dag, som driver på hver sine kunstneriske premisser. Vi kan styrke dem, vi kan gi dem det de drømmer om for promiller av statsbudsjettet. Vi kan få i pose og sekk.

Et nytt profesjonelt ensemble skal ha institusjonelle forutsetninger for å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene. Det vil bidra sterkt til å bevare og videreutvikle den nasjonale verdien som ligger i korkunsten, og det vil være en spydspiss inn i et internasjonalt marked.

Vi har Kringkastingsorkesteret, og nå må vi også få et profesjonelt radiokor. Et nytt profesjonelt kor vil bidra til å vitalisere hele kor- og musikklivet i Norge. Nå må vi sørge for at korbevegelsen får den plassen den fortjener.

Mange kor har store utgifter til dirigenter. Derfor er jeg glad for at det ser ut som det er flertall for å gjøre noe med en støtteordning for dirigenter. Jeg håper at vi kan jobbe videre med å finne gode løsninger for dette feltet.

Vi må satse på toppen, vi må satse på bredden, vi må satse på barn og unge, vi må gi korbevegelsen den plassen i kultursatsingen som den fortjener.

Jeg tar opp de forslagene som Kristelig Folkeparti står bak i innstillingen.

Presidenten: Representanten Øyvind Håbrekke har tatt opp de forslagene han refererte til.

Presidenten vil bemerke, siden representanten Håbrekke berørte det forholdet at komiteen i innstillingen ikke synger helt i kor, at presidenten som dirigent ikke er ansvarlig for det!

Tove Karoline Knutsen (A) [15:39:44]: Jeg skal ikke bruke lang tid, jeg har sagt ganske mye i denne saka allerede, bare komme med en veldig kort merknad til representanten Håbrekke og det han sa om Norsk kulturråds rap-

port. Den rapporten var ikke noen utfyllende utgreiing av hva profesjonalisering er, eller noen grundig evaluering av hvordan det går an å profesjonalisere korfeltet, det var en påpekning av mulige retninger ut fra en kort evaluering Kulturrådet gjorde. I etterkant kan man vel si at Kulturrådet burde hatt lengre tid på den rapporten og den evalueringen for at det skulle bli så grundig som det kanskje i utgangspunktet lå i Stortingets bestilling eller ønske når det gjaldt en profesjonaliseringsutredning.

Så har jeg lyst til å si til representanten Håbrekke at spørsmålet om hva som er et profesjonelt ensemble, ikke er knyttet til graden av institusjonalisering. Noen av våre aller fremste profesjonelle musikere er faktisk ikke ansatt noe sted. Heile det norske jazzfeltet f.eks., som gjør det veldig skarpt internasjonalt, og folkemusikken er jo en del av musikklivet som fungerer mer som frie ensembler eller frie utøvere.

Vår oppgave i Stortinget er å gi dem som befinner seg i et slags mellomstadium, en bedre økonomisk forutsetning for å kunne fungere profesjonelt. Det var de tankene Stortinget i utgangspunktet hadde da man snakket om å profesjonalisere korfeltet.

Det er ikke slik at man må være 100 pst. ansatt i fast stilling for å være profesjonell. Profesjonalitet har først og fremst med kvalitet å gjøre. Det er det profesjonaliteten skal måles på.

Så er det mange veier til det, men et økonomisk fundament som kan bevilges som en ramme, en god ramme, gir ulike vokalensembler og kor en mulighet til å løfte sin kvalitet, den kunstneriske kvaliteten. Det er på den kunstneriske kvaliteten vi skal måle graden av profesjonalitet. Det er de rød-grønne partienes hovedutgangspunkt, og det er det vi ønsker å jobbe mer for å få til for korfeltet i Norge.

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:42:40]: Det er vel ingen tvil om at korttradisjonene er sterke i Kristelig Folkeparti. Det tror jeg alle representanter her i salen kan bøye seg i støvet for. Men på ett område tror jeg samtlige partier gjør det bedre enn Kristelig Folkeparti-representantene i salen, og det er når det gjelder drikkeviser. Det er også en del av sangkulturen som mange tar vare på. Det bør derimot ikke støttes økonomisk, etter min mening.

Det er også slik at den stemmen vi kanskje skal lytte mest til i denne diskusjonen, er den beste sangstemmen av alle, nemlig Tove Karoline Knutsens. Jeg synes hennes innlegg på en utmerket måte understreker hva som bør være hovedlinjene i korpolitikken i årene som kommer.

Gjennom Kulturløftet har vi lagt vekt på å satse på norsk musikk i alle sjangre, med et godt og variert konserttilbud, og vi har styrket orkestrene og ensemblene. Vi vil også styrke bevilgningene til kor og korps, bl.a. gjennom dirigentutvikling.

Jeg er enig i at vi skal styrke korfeltet. Men det er veldig mange ulike oppfatninger av hvordan korfeltet skal organiseres – nesten like mange oppfatninger som det er stemmer i et kor. Jeg har i den siste tiden mottatt ulike innspill og forslag fra politikere, organisasjoner, kor og enkeltpersoner. Det viser at korfeltet engasjerer mange.

I dag har vi ett fullt ut profesjonelt kor, og det er Ope-

rakoret. Her er korsangere ansatt på heltid. Det finnes imidlertid flere kor som engasjerer profesjonelle sangere på deltid i sin virksomhet, og som ellers driver tilnærmet profesjonelt, som f.eks. Solistkoret, og vi vet at det er veldig mange mennesker som er engasjert i ulike amatørkor landet rundt.

Når vi ser på korfeltet, må vi også se på det som skjer i symfoniorkestrene, de framfører nemlig også korverk, og vi må se på region- og distriktoperaene, som bruker mange lokale og regionale kor og korsangere i sin produksjon. Å se bort fra disse når man skal beskrive hvor mye regjeringen satses på kultur, synes jeg ikke man skal gjøre hvis man tar med seg alle stemmene i denne diskusjonen.

Så jeg mener den beste måten å styrke korfeltet på, er å videreutvikle de korene vi har, og bygge på det mangfoldet av kor som allerede eksisterer. Jeg mener vi allerede i dag har en betydelig satsing, men vi ønsker å styrke den. I budsjettet for 2012 har vi foreslått en styrking av tilskuddene til bl.a. Solistkoret, Nordic Voices, Trondheim Voices, Kor Vest og Vokal Nord med til sammen 3 mill. kr, til i alt 7 mill. kr. Det har vært en betydelig økning gjennom flere år. Kulturrådet gir også støtte til de nevnte korene og andre kor, f.eks. gjennom ensemblestøtten. Så er det ett område som representanten Håbrekke utelater når han beskriver hvor mye penger regjeringen bruker på kor, og det er det vi gir på kor- og vokalfeltet til frivillige organisasjoner. For 2010 var det 9,3 mill. kr, og det går nettopp til de lokale korene, som vi alle er opptatt av skal styrkes.

Vi gir også støtte til frittstående kor og vokalensembler med barn og unge gjennom Frifond musikk i Norsk musikkråd. Departementet gir i tillegg 1,2 mill. kr til aktivitetsmidler til kor som forvaltes av Norges korforbund. Selv om vi har en bred satsing på korfeltet, ønsker jeg også å styrke korfeltet i årene som kommer.

Vi støtter forslaget om et tiltak eller en støtteordning for dirigentutvikling, både for å øke kompetansen og for å øke kvaliteten på norske dirigenter, men også for å sikre flere kvalifiserte dirigenter. Jeg ser at dette kan gjøres på flere ulike måter. Derfor vil jeg be Norsk kulturråd gjennomføre en utredning av hvordan støtte til dirigentutvikling kan og bør innrettes.

Presidenten: Det blir replikkordskifte

Olemic Thommessen (H) [15:46:46]: I denne saken har jeg stor forståelse for regjeringens tilnærming og deres ønske om å ivareta det mangfoldet vi ser på korområdet. Høyre ønsker jo også på dette området vekst i det frie feltet. Vi ønsker veksten nedenfra, og vi ønsker å støtte opp under de initiativene som kommer fra korfeltet selv. Det er godt i tråd med det vi også har signalisert i merknader til budsjettet.

Så, når det er sagt: Statsråden påpekte jo at det finnes et profesjonelt kor, nemlig i Operaen. I tillegg mener Høyre at det ville være spennende også å jobbe frem et profesjonelt kor i, skal vi si, den klassiske sjanger knyttet til Filharmonien og NRK – ikke som noe kortsiktig mål, men i litt lengre perspektiv.

Er det noe regjeringen kunne tenke seg se nærmere på?

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:47:53]: Det er jo flere symfoniorkestre som ser på samarbeid med korfeltet. Dette har de gjort på ulike måter. Noen har samarbeidet gjennom allerede etablerte kor, mens andre har bygget opp sin egen korsatsing. Så det har vært valgt ulike modeller i ulike regioner, og jeg tror vi skal være forsiktige med å si at det er én modell som passer over hele Norge. Man har valgt én modell i Trondheim og en annen modell på Østlandet. Så her tror jeg vi må ha mange ulike modeller for å få flere stemmer fram.

Øyvind Håbrekke (KrF) [15:48:37]: Det ble sagt mye fornuftig i statsrådets innlegg, og jeg setter stor pris på hennes støtte til utviklingen av en støtteordning for dirigenter, som jo er kjernen i utviklingen av kor. Det synes jeg høres lovende ut. Så skal jeg gjerne nyansere mine beskrivelser av regjeringens satsing. Hvis det er grunnlag for det, skal jeg gjerne omtale det på en enda mer presis måte ved senere korsveier. Men det er likevel et faktum at vi snakker om promiller av statsbudsjettet, og Kristelig Folkeparti har vist at det går an å omprioritere for å gjøre noe med det.

Min utfordring til statsråden er: Kunne vi blitt enige om at vi nå skal sette oss et nytt mål for korsatsingen, sånn at vi innen 2014 bevilger 1 pst. av kulturbudsjettet til kor?

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:49:36]: I den grad jeg ønsker å sette meg konkrete mål på dette feltet, ønsker jeg å gjøre det i dialog med Kristelig Folkeparti. Men jeg vil jo ikke komme med et konkret tall over bordet nå – det vil jeg se nærmere på. Men jeg var i går og besøkte Kilden i Kristiansand. Der er jo Opera Sør. De har nettopp satt i gang et fantastisk samarbeid med et kor som heter Sølvstrupene. Det er bare folk over 60 år som får lov til å synge i dette koret – og her sammen med profesjonelle i Opera Sør. Det er jo nettopp sånne initiativ, som handler om samarbeid mellom amatører og profesjonelle, som ikke synes i de tallene Håbrekke legger fram her for salen, men som vi ønsker å styrke i årene som kommer. Som en del av publikumsutviklingen i alle kulturinstitusjoner er jo nettopp samarbeidet med kor noe av det vesentligste for å rekruttere et nytt publikum.

Øyvind Håbrekke (KrF) [15:50:34]: Jeg takker for svaret. Jeg er enig i statsrådets påpekning av de miljøene hun refererer til, og hvordan kor der samvirker med øvrig kulturliv, og er viktige også for utvikling av det.

Men når statsråden gjør sine vurderinger knyttet til etablering av et nytt profesjonelt kor, så forstår jeg for så vidt – når man må prioritere innenfor en relativt stram økonomisk ramme, som jeg oppfattet man opererer med for vokalmusikk – de vurderingene hun gjør. Men hvis man makter å sette av mer midler – som Kristelig Folkeparti har gjort – til kor, er det andre argumenter enn økonomiske som går imot at vi skal etablere et nytt profesjonelt kor i Norge?

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:51:30]: Det er først og fremst kvalitet.

Jeg tror vi utvikler en størst mulig grad av mangfold, og også kvalitet, gjennom å satse på de korene vi i dag har.

Solistkoret, som i stor grad består av solister, er meget gode sangere. Så jeg tenker at det også handler om å utvikle de gode miljøene vi allerede har, og bygge videre på dem. Jeg er overbevist om at det også er det beste, ut fra kvalitetskriterier.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Øyvind Håbrekke (KrF) [15:52:06]: Jeg har sagt det meste jeg skal si i denne debatten. Jeg ville bare respondere litt på representanten Tove Karoline Knutsens innlegg, som jeg synes var et meget godt innlegg, som beskriver livskraften, mulighetene og mange av premissene for det som foregår i kor- og vokalmusikken rundt omkring i landet. De miljøene må få lov til å utvikle seg på sine premisser – det er jeg helt enig med representanten Tove Karoline Knutsen i. Og så må vi legge opp til en politikk som gjør at vi gir hvert av miljøene, på deres premisser, muligheten til å fortsette å utvikle seg. Det håper jeg også vi kan lykkes med.

Men min vurdering er vel at jeg ikke klarer å se noen motsetning mellom det og det å etablere samtidig et nytt profesjonelt og institusjonalisert kor, for det er mange fordeler også ved det, knyttet til stabilitet, utvikling osv. Jeg klarer ikke å se noen motsetning mellom det å styrke de ulike miljøene vi har, på deres premisser, og det å etablere den nye institusjonen som et nasjonalt flaggskip. Jeg mener at det er mulig å gjøre begge deler. Jeg tror også at historien om profesjonaliseringsdebatten nok viser at det ikke har vært så sterke føringer på at det kun var det å støtte opp om de etablerte miljøene som lå i profesjonaliseringsdiskusjonen. Tvert imot har nettopp tanken om et nytt sånt flaggskip ligget som en sterk pådriver bak den prosessen som har vært, og som både Stortinget, departementet og Kulturrådet har vært involvert i over veldig mange år. Den debatten har Kristelig Folkeparti ikke tenkt å legge død. Jeg håper også at etter at vi er ferdig med denne saken, vil debatten vise – når vi etter hvert får større muligheter på dette feltet, og Kristelig Folkeparti forhåpentligvis får større gjennomslag på budsjettene – at korbevegelsen i Norge er så livskraftig at vi kan klare å støtte opp om de regionale miljøene, vi kan støtte opp om de ulike kunstneriske uttrykkene vi har på korfeltet, og vi kan samtidig etablere et nytt institusjonalisert flaggskip på dette området, som den norske korbevegelsen fortjener.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [15:54:43]: I Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett mer enn firedobler vi bevilgningen til kor. Kristelig Folkeparti vil gi korlivet i Norge et stort løft. Kristelig Folkepartis mål er at 1 pst. av kulturbudsjettet skal gå til kor innen 2014 – det har vi hørt tidligere. Vi har startet denne opptrappingen!

Vi gir kor en satsing som gir feltet den statusen det fortjener. Jeg skulle ønske at flere partier i denne sal kunne

være med og støtte dette forslaget. Kulturbudsjettet har økt de siste årene. Det er kjempebra, det er positivt. Kor får kun 12–15 mill. kr totalt i regjeringens forslag til budsjett for 2012. I vårt forslag øker vi satsingen med 50 mill. kr.

Vi vil etablere et profesjonelt radiokor. Dette har blitt diskutert i snart 20 år, med stadige diskusjoner om hvorvidt et nytt kor vil ta ressursene fra andre kormiljøer. Vi viser til at det er fullt mulig både å etablere et nytt proffkor og å gi regionale miljøer og de beste korene i Oslo full uttelling ut fra deres ønsker og ambisjoner.

Andre nordiske land får dette til. Hva kan grunnen da være til at rike Norge ikke får det til? Det handler ikke om økonomi, sier statsråden, men om kvalitet. Så mange barne- og ungdomskor som vi har i dette landet, borger for god kvalitet på korene og god rekruttering til et profesjonelt kor.

Ensemblestøtten må økes for korene. Kristelig Folkeparti vil ha en etableringsstøtte for kor, og vi vil ha en støtteordning for kordirigenter. Og her er det flertall, det er bra. Aktivitetsstøtten, som forvaltes av Kulturrådet, må økes. Den sikrer at både bredde og topp kan løftes økonomisk.

Når vi gjennomfører et kulturløft, må vi få slutt på den diskusjonen som har foregått, om hvem som skal tape, og hvem som skal vinne, når kormidlene skal fordeles. Korbevegelsen er landets nest største etter idretten. Den har vært avspist med småpenger. Nå er det på tide at kormusikken, kormiljøene, får sin rettmessige plass i det norske kulturlivet og i kulturpolitikken.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6.

(Votering, se side 1761)

Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå å behandle sakene nr. 7 og 8 under ett, og anser det for vedtatt.

Sak nr. 7 [15:57:47]

Innstilling fra finanskomiteen om fullmakt til å ta opp statslån o.a. (Innst. 122 S (2011–2012), jf. Prop. 33 S (2011–2012))

Sak nr. 8 [15:58:00]

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012 vedrørende rammeområde 20 Garanti-instituttet for eksportkreditt, rammeområde 21 Finansadministrasjon mv., enkelte tema under Finansdepartementet, enkelte garantier under Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet, statsbudsjettets 90-poster, kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland mv. (Innst. 5 S (2011–2012), jf. Prop. 1 S (2011–2012))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og

fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til medlem av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på takerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Gerd Janne Kristoffersen (A) [15:59:05] (ordfører for sak nr. 7): De problemstillingene som ligger i innstillingen, er i all hovedsak drøftet tidligere, i finansdebatten vi hadde her den 24. november. Jeg skal derfor begrense meg til å vise til finansdebatten og innstillingen der og bare kort kommentere et par punkter.

For det første: Det er viktig å bemerke at det er en enstemmig komité som slutter seg til at oppgaver som vil bli særlig prioritert av Finansdepartementet i 2012, er arbeidet med forvaltningen av Statens pensjonsfond, det er regelverkarbeid på finansmarkedsområdet, det er økt etterlevelse og innsats mot skatte- og avgiftsunndragelser og annen økonomisk kriminalitet, og det er arbeidet med bærekraftig utvikling og klima. Dette er alle store og viktige temaer, med både nasjonalt og internasjonalt tilsnitt, og vi ser fram til å komme tilbake til disse sakene gjennom 2012.

Håndteringen av det som skjer utenfor våre landegrenser og dets konsekvenser for landet vårt vil naturligvis ha hovedfokus også i året som kommer. Ingenting er viktigere enn trygg økonomisk styring i turbulente tider. Det er samtidig viktig at også de andre punktene ivaretas, for de har stor betydning både for vårt lands statsfinanser og for vår framtidige bærekraft, både økonomisk og generelt.

For det andre: Jeg mener at det er svært gledelig at et bredt flertall i komiteen – alle unntatt medlemmene i Fremskrittspartiet – i innstillingen har sluttet seg til regjeringens merknad om økt fokus på å ta inn lærlinger i våre underliggende organer i offentlig sektor. Arbeidet for flere læreplasser og økt gjennomføring i videregående opplæring er svært viktig for forvaltningen av Norges framtidige arbeidskraft.

Det er viktig å understreke at gode fagarbeidere er forutsetningen for et bærekraftig og velfungerende samfunns- og næringsliv. Det er gledelig at et så bredt flertall er enig i det, og at dette brede flertallet har bedt regjeringen om å sikre at de underliggende etatene – også på vårt felt – øker antall lærlinger i 2012, og at det samtidig utarbeides målsettinger for antall lærlinger i de ulike underliggende etatene. Å legge til rette for at tilstrekkelig mange kan slutføre sin utdanning som fagarbeider, er virkelig helt sentralt for å rekruttere framtidige yrkesutøvere med riktig kompetanse. Det er viktig at offentlig sektor bidrar til å sikre framtidige lærlingplasser innenfor de fagområdene samfunnet har behov for.

For det tredje: Det er en liten, men hyggelig ting i denne innstillingen som jeg som tidligere utdanningspolitikker må få lov til å bemerke. Regjeringspartiene har nemlig gått inn for et par mindre beløpsmessige endringer også

i denne innstillingen, som følge av justeringer i kirke-, utdannings- og forskningsfraksjonen, når det gjelder spørsmålet om full støtte til studenter ved utvalgte læresteder i de såkalte BRIK-landene – Brasil, Russland, India og Kina. Merknaden i innstillingen fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen vil gjøre det lettere for norske studenter å studere i land som er av stor betydning for Norge, og det er bra. Dette er et spørsmål som mange av oss har vært opptatt av lenge, og det er ekstra gledelig at dette nå er på plass.

Med det legger jeg fram innstillingen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [16:03:26]: Det meste i denne innstillingen er det stor grad av enighet rundt, men Fremskrittspartiet fremmer flere forslag som jeg ønsker å gi litt oppmerksomhet, og jeg vil også benytte anledningen til å fremme dem formelt.

Forslagene er saker som vi mener at Finansdepartementet bør prioritere å jobbe med i det kommende året, fordi det vil styrke budsjettarbeidet på Stortinget.

Et av dem går på å skille budsjettmessig mellom kostnader og investeringer. Det er et paradoks at vi kan overføre nærmest ubegrenset med oljepenger til statlige foretak som kan investere penger i norsk økonomi, men hvis vi hadde foreslått å bevilge de samme pengene som støtte eller annet til tilsvarende investeringer over statsbudsjettet, ville det blitt omfattet av handlingsregelen.

Senterpartiets leder har tatt opp denne problematikken og har uttrykt det samme poeng som Fremskrittspartiet har. Dette vil også bli en problematikk som en må berøre når en eventuelt skal gjøre et vedtak om lyntog – en klarer ikke å finne 200–500 mrd. kr til lyntogsatsing innenfor handlingsregelen. Det samme vil en gjerne måtte komme til når det gjelder jagerfly. Jeg håper at den debatten kan bli tatt seriøst fra regjeringens side og ikke bli avfeid, slik en dessverre har sett at statsministeren har gjort.

Det tar oss videre over på et annet forslag, nemlig om langtidsbudsjettering. Det er en del ting en kunne gjort i budsjettet, som ville sprengt noen budsjettammer på kort sikt, men hvis en kunne vist til effekter på lengre sikt, ville en sett at av og til er utgifter en utgift til inntekts ervervelse senere. Da kan en synliggjøre effektene av gode investeringer i dag med at de kan redusere utgifter, eller øke inntekter, et stykke fram i tid. Dermed kan en forsvare det på en annen måte enn når en skal budsjettere utgiftene i dag – uten inntekter.

Det tar oss videre til forslaget om dynamiske effekter. Vi hadde en debatt om dynamiske effekter i selve finansdebatten for to-tre uker siden. Den debatten ble litt karrert ved at f.eks. statsministeren ga inntrykk av at dynamiske effekter kun handler om å tro på at hvis du kutter en skatt, så øker du statens inntekter. Det er det ingen av partiene i dette storting som har hevdet. Tvert imot: I den grad partiene bruker dynamiske effekter i sine alternative statsbudsjett – Fremskrittspartiet gjør det – så er ingen i nærheten av å hevde at en da får 100 pst. selvfinansieringsgrad. Fremskrittspartiet har lagt inn 25 pst. selvfinansieringsgrad, Høyre har lagt inn en lavere. Poenget er at vi må diskutere realitetene og ikke lage en strådebatt,

slik statsministeren gjorde. Fremskrittspartiet har stilt en del spørsmål til finansministeren for å prøve å få stadfestet bakgrunnen for statsministerens påstander, men vi konstaterer at en slik bakgrunn ikke finnes fra regjeringens side, og dermed er det oppkonstruerte eksempler og debatter.

Men det er viktig å se på, også i budsjettet: Hva vil en effekt av en skatte- og avgiftsendring være – både opp og ned? Noen skattelettelser eller -økninger vil ha betydelige effekter på økonomien, og andre vil ikke ha noen betydelige sekundære effekter.

I forhold til å kunne skreddersy et skattesystem ytterligere for å se hvor vi får best effekt med minst mulig negativ påvirkning på sysselsetting, arbeidstilbud og investeringer, må vi også ha en åpen måte å vurdere dynamiske effekter på – ikke fordi det skal hjelpe i en kreativ budsjettering, men rett og slett fordi en skal kunne vurdere en bedre faglig effekt av én skattelettelse i forhold til en annen, eller én skatteøkning i forhold til en annen – selv om Fremskrittspartiet ikke er veldig glad i det siste.

Jeg konstaterer at finansministeren i svar til Fremskrittspartiet har akseptert at dynamiske effekter finnes. La oss derfor bli ferdige med den delen av debatten. Men jeg håper at en og vil kunne være positiv til å kunne vurdere hvordan en skal bruke det i budsjettssammenheng.

Det siste jeg vil ta opp, handler om sensitivitet i budsjettet. Det ble en debatt i finansdebatten om budsjettet var godt tilpasset situasjonen i norsk økonomi. Regjeringspartiene hevdet at det var utmerket tilpasset. Jeg er litt mer i tvil, rett og slett fordi verden har endret seg mye i forhold til når budsjettet ble fremlagt. Det fikk vi et eksempel på i går. Det er ganske spesielt når Norges Bank kutter renten med et halvt prosentpoeng i frykt for nedkjøling, mens vi i debatten to til tre uker tidligere ga inntrykk av at 1 mrd. fra eller til på statsbudsjettet var forskjellen på høy eller lav kronekurs. Det sier litt om at økonomien er mer avansert enn det budsjettdebatten ga inntrykk av. Da ville jeg og gjerne ha visst litt mer hvordan budsjettet – det strukturelle, oljekorrigerte over- og underskuddet – justeres i forhold til økte investeringer på norsk sokkel. Det skal jeg komme tilbake til i replikkordskiftet.

Presidenten: Representanten Ketil Solvik-Olsen har tatt opp de forslag han refererte til.

Jan Tore Sanner (H) [16:08:55]: Bare noen ganske få merknader også fra min side. De fleste problemstillingene ble utdypet i selve finansdebatten, så det er ikke noe behov for å ta noen omkamp om dem. Vi fremmer noen ganske få forslag i denne innstillingen knyttet til Innovasjon Norge med såkornkapital, kapitalinnskudd i CLIMIT, CO₂-håndtering og kapitalinnskudd til Norsk kulturminnefond. I tillegg fremmer Høyre sammen med de andre borgerlige partiene et forslag om å se nærmere på dynamiske effekter av skattepolitikken.

Jeg kan langt på vei slutte meg til det representanten Ketil Solvik-Olsen sa, fordi vi fikk en veldig spesiell debatt og debattform fra de rød-grønne partiene i finansdebatten, hvor det fra statsministerens side ble hevdet:

«Vi er vitne til den dynamiske skattepolitikken endelige død.»

Og fra representanten Knut Storberget:

«(...) debatten i dag ettertrykkelig har avlivet påstanden om den dynamiske skattepolitikken.»

Dersom de rød-grønne partiene først i den debatten oppdaget at man ikke finner noe faglig grunnlag for å hevde at skattereduksjoner er selvfinansierende, må jeg få lov til å si at man har oppdaget det rimelig sent. Det er ingen i denne sal som noensinne har hevdet at skattereduksjoner er selvfinansierende. Derimot har de borgerlige partiene, i likhet med Finansdepartementet, slått fast at det er dynamiske effekter av skattereduksjoner, særlig når disse påvirker arbeidstilbudet. Det er veldokumentert gjennom evalueringen av skattereformen. Finansdepartementet og regjeringen brukte selv dynamiske effekter da man endret pensjonistbeskatningen for inneværende år, og i svar på spørsmål til Stortinget har også Finansdepartementet beregnet dynamiske effekter av skattereduksjoner. Det er den debatten de borgerlige partiene har invitert til, ikke påstander om at skattereduksjoner skal være selvfinansierende, for det er de selvsagt ikke – men det har ikke den provenyeffekten som Finansdepartementet ofte gir inntrykk av.

Det vil har invitert til, er rett og slett at man får et bedre faglig belegg for slike beregninger. SSB har gjort et godt faglig arbeid, men vi ønsker å ha et bredere sammensatt utvalg og få presentert en sak for Stortinget.

Jeg vil med dette ta opp de forslag som Høyre har enten alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Jan Tore Sanner har tatt opp de forslag han refererte til.

Inga Marte Thorkildsen (SV) [16:12:17]: Det er viktig at Finansdepartementet og nøkkelinstitusjonene har muskler og kapasitet til å møte finans- og gjeldskrisa på en offensiv måte. Flere og flere spår euroens undergang, og det er ingen tvil om at Norge vil rammes i økende grad av problemene i verden. Vi må forberede oss på det verste og være aktive for å få til systemendringer internasjonalt som kan gi oss større trygghet. Nye grep overfor finanssektoren vil bli nødvendig. Aktivitetsskatt bør trekkes fram og mer offensive kapitalkrav samt endring av regelverkene for banker som opererer med filialer osv. Det er et skrikende behov for tiltak som begrenser finanssektoren, både dens omfang og måten den kan operere på.

Prisen på CO₂-kvoter falt onsdag til rekordlave 6,3 euro, altså under 50 norske kroner. Jeg vil understreke at med dagens internasjonale regime på klimagasser, vil ikke kvoteregimet være i nærheten av å løse klimaproblemet. SV støtter absolutt at Norge skal delta i EUs kvotemarked og bidra til å gjøre det så stramt som mulig, men ingen som for alvor mener at klimaproblemet er vår generasjons største utfordring, kan slå seg til ro med at kvoteprisen skal utløse avgjørelser som vil redusere klimautslippene tilstrekkelig til å unngå irreversible endringer.

La meg så få bruke litt tid på å skryte av to utskjelte etater som angår dette budsjettet. Verken skatteetaten eller

Toll- og avgiftsetaten vil vinne noen popularitetskonkurranser, men de er helt avgjørende for at Norge gjentatte ganger er kåret til verdens beste land å bo i. Velferdsstaten er avhengig av at skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten fungerer. Siden vi alle betaler ut fra inntekt, formue og forbruk, har vi felles interesse av at pengene blir samlet inn så effektivt som mulig, uten at det går på bekostning av rettferdigheten. Derfor er det svært viktig at skatteetaten ligger i verdenstoppen når det gjelder å ta i bruk ny teknologi. De fleste husker fortsatt hvilket pes vi hadde med å fylle ut selvangivelsen før i tida, finne kontoutskrifter og årsoppgaver for å fylle ut og kampen for å rekke fram til likningskontoret før midnatt. Nå får vi tilsendt en forhånd-sutfylt selvangivelse som vi ikke trenger å levere, hvis informasjonen stemmer. I tillegg til å spare skattebetalingene for mye tid og ergrelser, har det spart inn 800 årsverk i skatteetaten. Det er en effektiv offentlig sektor. Tilsvarende grep er gjort for næringslivets rapportering. Altinn har gjort skjemahverdagen til næringsdrivende mye enklere. 90 pst. av selvangivelsene fra næringsdrivende og selskap ble levert elektronisk via Altinn i 2009. Dette er eksempler som viser en velfungerende etat som gjør jobben den er satt til, på en effektiv måte. Derfor er jeg overrasket og skuffet over at Høyre og Fremskrittspartiet gjør kraftige kutt i finansadministrasjonen. Fremskrittspartiet kutter f.eks. hele bevilgningen til større IT-prosjekter i skatteetaten.

Investeringene for å gjøre digitale løsninger til førstevalget for brukerne av offentlige tjenester – både enkeltpersoner og næringsliv – er svært lønnsomme. Skatteetaten ligger i første rekke på dette området. Skulle Fremskrittspartiets budsjett bli vedtatt, ville noen av de mest lønnsomme investeringene i offentlig sektor ikke bli gjennomført. Det er spesiell politikk for et parti som ellers ikke er redd for å bruke av fellesskapets penger.

Hvor Høyre vil kutte 135 mill. kr, er ikke så lett å få tak i. Det framgår verken av dagens innstilling, finansinnstillinga, eller Høyres alternative budsjett. Det er i seg sjøl oppsiktsvekkende. Siden de eksplisitt skriver at Finanstilsynet skal styrkes, antar jeg at øvrige etater må ta del i kuttet.

Opposisjonen er, både i innstillinga og i innlegg her i salen, opptatt av dynamiske effekter av sine budsjettforslag. Fremskrittspartiet regner med at arbeidstakere og bedrifter, hvis de i 2012 får skattelette, øker innsatsen så mye at 25 pst. av kostnadene i skatteletten dekkes inn gjennom økte skatteinntekter samme år. I dette regnestykket ligger det noen interessante forutsetninger om innsatsen til norske arbeidstakere. Jeg skal ikke gå nærmere inn på det, men jeg merker meg at Høyre og Fremskrittspartiet ikke er like opptatt av dynamiske effekter av sine kuttforslag.

De ansatte i skatteetaten skaffer inntekter som driver skoler, barnehager og sykehus. Når Fremskrittspartiet kutter 435,6 mill. kr og Høyre kutter et ukjent millionbeløp i driften til skatteetaten, må de si opp mange folk. Det betyr dårligere service til skattebetalerne, lengre saksbehandlingstid og mindre kontrollvirksomhet. Det er dårlig næringspolitikk. Det betyr færre kroner innbetalt, det betyr at mer skatteunndragelser forblir uoppdaget, slik at serio-

se næringsdrivende får vanskeligere arbeidsforhold. Det betyr kort og godt at det blir færre skatte kroner å fordele. Denne dynamiske effekten har Høyre og Fremskrittspartiet glemt å ta med i sitt budsjett. Det er klart at hvis man endrer måten vi budsjetterer på så radikalt som det her er snakk om, skaffer vi oss sjøl antakelig problemer i framtida som vi ikke trenger, og spesielt ikke i en tid der forutsigbarhet og ansvarlighet er viktigere enn noen gang.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [16:17:27]: Bare først en kort kommentar til spørsmålet om dynamiske effekter av skattepolitikken. Fra regjeringspartienes side er vi prinsipielt enig i at skattepolitikken har stor betydning for f.eks. utbytte av arbeidskraft, men det er litt trist at vi ikke kunne vært mer enige om hvor den effekten er størst, nemlig hos dem som er deltidsarbeidende, bl.a., som dermed tjener lite, og som har en betydelig motivasjon til å yte mer dersom det skattemessig i større grad stimuleres til det. Høyrepartiene har ikke noen spesielle sans for en slik skattepolitikk som stimulerer dem som tjener lite gjennom skattelettelse, og det er beklagelig. Disse skattelettelsene må tas inn igjen på andre områder, og som flere har vært inne på fra regjeringspartienes side, er økt beskatning av finanssektoren høyst aktuell når vi ser den i en sammenheng med beskatningen av næringslivet ellers.

Bare et par punkter og noen kommentarer: Ved innførsel av varer er hovedregelen at toll og avgifter skal betales ved grensepassering, og det er godt at det i denne proposisjonen blir lagt fram at gebyret på kredittdeklarasjoner reduseres fra 75 kr til 47 kr for å unngå overprising. Dette gir en reduksjon i direkte besparelser på 90 mill. kr for næringslivet.

Ellers er det fokus på skatteetaten. Skatteetaten er utrolig viktig. Den har et budsjett på 4 355 mill. kr, og jeg vil rette oppmerksomheten på Riksrevisjonens nylig avgitte rapport om reorganisering av skatteetaten. Konklusjonene til Riksrevisjonen er dessverre nedslående lesning. Rapporten viser nemlig at kontrollen av næringsdrivende og selskaper samlet sett ikke er styrket, klagesaksbehandling tar for lang tid, og skatteopplysning og skattekontorene gir for dårlige svar til brukerne.

Rapporten er nå til behandling i kontroll- og konstitusjonskomiteen, og jeg håper at det blir gjort på en grundig måte, slik at vi kan sikre oss at så store reformer blir gjennomført på en slik måte at målet nås. Det er spesielt oppsiktsvekkende at skatteetaten ikke har grunnlagsdata hvor en kan vurdere i hvilken grad målet er nådd eller ikke – sjøl det er ikke på plass, jf. Riksrevisjonens rapport.

Det som ellers er viktig når det gjelder skatt, er at de kommunale skatteoppkreverne fortsatt beholdes. Det er store fordeler ved det. Nærhet og kjennskap til skattyter er sentralt.

Næringslivet står overfor en krevende situasjon, og dermed blir innovasjon Norge enda mer sentral enn den er i dag. Innovasjon Norge får lån fra statskassen til utlånsvirksomhet. Det er en overslagsbevilgning på total innlånsbe-

vilgning på 42,1 mrd. kr, og det er viktig at vi sikrer tilstrekkelig med penger til Innovasjon Norge, fordi den blir viktigere. Det som har vært noe av utfordringen, og som kommer til å bli utfordringen i enda større grad, er at vi vil erfare at en rekke framtidsrettede bedrifter som har likviditetsproblemer, sjøl innenfor Innovasjon Norge vil ha problemer med å få risikolån. Da må Innovasjon Norge i større grad ha et fokus på de realverdiene som ligger i bedriften, det potensialet den har for framtida, og bruke et skjønn, slik at ikke bedriften kommer i en prekær økonomisk situasjon. Det har enormt mye større samfunnsøkonomiske konsekvenser om bedriften ikke skal føres videre, enn om vi praktiserer regelverket til Innovasjon Norge, slik at disse bedriftene kan få nødvendig risikokapital. Slik som kredittmarkedet nå utvikler seg, er det heller slik at de private til de grader trekker seg tilbake, og da må Innovasjon Norge lene seg fram og ta det samfunnsansvar som her er nødvendig.

Til slutt Finanstilsynets retningslinjer om å øke egenkapitalen for boligsøkende fra 10 pst. til 15 pst. Det er et viktig tiltak. Det er et helt nødvendig tiltak for å sikre at de som kjøper bolig, ikke skal komme i vanskeligheter dersom boligmarkedet endrer seg. Det er viktig å kombinere dette med at vi fortsatt skal ha ordninga med startlån fra Husbanken. Det er fortsatt en svært viktig ordning som gjør at flere kommer inn i boligmarkedet.

Jeg vil bare helt til slutt si at den situasjonen vi nå er inne i, fordrer at sparekulturen fremmes i større grad i konkurranse med forbrukskulturen. Da håper jeg at regjeringa i neste runde kan se på BSU-ordninga, slik at ungdom gis bedre muligheter til å spare for å finansiere egen bolig.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [16:22:08]: Når det gjelder det siste som ble sagt, om Finanstilsynets forslag om å øke egenkapitalkravet til 15 pst., kan jeg være enige i mye av det som representanten Lundteigen sier, bortsett fra at det også er foreslått at startlån skal komme innunder den samme ordningen. Det vil jeg advare sterkt mot. Startlån er et lån som gis til ungdom og til mennesker som er vanskeligstilte, og ellers har store problemer med å komme inn på boligmarkedet. Dersom man kommer med det samme kravet om egenkapital, er jeg redd for at hele startlånordningen vil falle bort.

Jeg har også behov for å komme med en liten oppklaring: Representanten Sanner peker på et forslag der Høyre og «de andre borgerlige partiene» er med. Han henviser da til forslaget om å se på de dynamiske effektene på kort og lang sikt når det gjelder redusert skatt på arbeid og formue. Det forslaget er også Kristelig Folkeparti med på. Kristelig Folkeparti er et kristendemokratisk sentrumsparti. Jeg hadde bare lyst til å presisere det, sånn at det ikke blir noen misforståelser her.

Ellers er det slik at vi i Kristelig Folkeparti tok opp våre synspunkter og ga en grundig redegjørelse for synspunktene våre i finansdebatten, så jeg har ikke tenkt å bruke tid på å gjenta det her nå.

Men jeg vil gjerne ta opp de forslag som vi er med på i denne saken.

Presidenten: Da har representanten Geir Jørgen Bekkevold tatt opp de forslagene han refererte til, foruten å foreta en ideologisk opprydning.

Borghild Tenden (V) [16:24:29]: Jeg tar i første rekke ordet for å ta opp forslaget fra Venstre i innstillingen – så er det gjort.

Det hadde vært fristende å si noe om dynamisk skat-tepolitikk også fra min side, etter påstander i finansdebatten om at Venstre har forlatt sentrum, fordi vi foreslo en lettelse i aksjeverdsettelsen av formuesskatten på 10 pst. Også i andre sammenhenger har det kommet påstander om at Venstre har fått en tydeligere og tydeligere høyreprofil, nettopp fordi vi har foreslått disse lettelsene i formuesskatten. Jeg håper vi kan få en større debatt om dette på et senere tidspunkt, men jeg merket meg med interesse Senterpartiets leder i Dagsrevyen på tirsdag, noe representanten Lundteigen ikke kom inn på i sitt innlegg.

Så til enkelte konkrete saker i innstillingen vi nå behandler. For det første handelen med klimakvoter: Venstre er noe forundret over dette når det gjelder både kjøp og salg av klimakvoter. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2007, 2008, 2009, 2010 og 2011 har Venstre vært kritisk til regjeringens budsjettering når det gjelder kjøp av kvoter. Det har så langt kun vært kjøpt kvoter for en liten brøkdel av det som har vært avsatt i budsjettene. Av totale bevilgninger på 2,3 mrd. kr i denne perioden er bare 561,5 mill. kr, eller tilsvarende 24 pst., faktisk brukt. Jeg hadde håpet at finansministeren kunne si litt om dette hvis han tok ordet i denne debatten.

Også når det gjelder salg av klimakvoter, er det etter vårt syn en spesiell budsjettering. Regjeringen legger til grunn en gjennomsnittlig kvotepris på 110 kr for 2012, mens kursen i går var på 6,58 euro, eller tilsvarende 46 kr – altså langt under den verdien regjeringen har lagt til grunn. Det er derfor lite trolig at den budsjetterte inntekten på 1,1 mrd. kr er realistisk. Som følge av den økonomiske krisen i mange EU-land er det heller lite som tyder på at etterspørselen etter kvoter vil bli særlig stor i 2012, og prisnivået vil heller holde seg stabilt lavt enn å øke til det nivået regjeringen har lagt til grunn.

Det andre konkrete jeg vil ta opp, er forslaget om oppkapitalisering av Investinor. Dette fremstår dessverre utelukkende som symbolpolitikk, slik Venstre ser det. Investinor fikk tilført 2,2 mrd. kr i investeringskapital ved opprettelsen i 2008, mens det så langt ikke er investert mer enn 667,7 mill. kr. Venstre stiller seg derfor uforstående til forslaget om å øke investeringsrammen til Investinor med ytterligere 1,5 mrd. kr. Vi mener at det ville vært mye mer målrettet å avvikle hele Investinor og overføre dagens portefølje til et spisset Innovasjon Norge eller til et nytt investerings-selskap for klima- og miljøteknologi, Klimatek, slik Venstre foreslår i denne innstillingen, og som vi også snakket om under finansdebatten. Vi mener også at det ville vært mye mer målrettet i tillegg å styrke egenkapitalen i SIVA.

Presidenten: Representanten Borghild Tenden har tatt

opp de forslag hun refererte til, og som er inntatt i komiteens innstilling til sak nr. 8.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Jørund Rytman (FrP) [16:28:16]: Først av alt vil jeg rette opp en liten misforståelse. Det ble nevnt at Fremskrittspartiet ikke var med på en merknad om lærlinger. Det er for så vidt pussig nok, i og med at dette jo er en sak om Finansdepartementet og skatteetaten og sånt noe, at man har en merknad om lærlinger, og at vi må ha fokus på det. Det var nok en teknisk glipp. Men når det først er tatt opp, vil jeg minne om Fremskrittspartiets forslag i vårt alternative statsbudsjett som er blitt fremmet her i denne sal, om fjerning av arbeidsgiveravgift for lærlinger og å øke lærlingtilskuddet med 250 mill. kr – mener jeg det var. Hvis man først skal gjøre noe for det, synes jeg faktisk det er litt stusslig bare å skrive noen merknader om at det bør bli flere lærlinger. Man bør kanskje følge opp med tiltak.

I forbindelse med denne saken vil jeg rette oppmerksomheten mot det voksende byråkratiet i skatteetaten, Toll- og avgiftsdirektoratet og finansadministrasjonen for øvrig. Til tross for mer og mer elektronisk innlevering av selvangivelser, f.eks., og på andre områder er det ikke blitt færre ansatte i etaten. Det er ikke blitt raskere tilbakemelding når det gjelder f.eks. for mye innbetalt skatt.

Et eksempel jeg gjerne bruker, er vårt naboland i øst, Estland, der man faktisk leverer elektronisk selvangivelse, og to– tre dager etterpå får man eventuelt skattepenger tilbake igjen på konto. Her i Norge går jo dette i flere puljer, og det tar gjerne halvannen måneds tid. Enkelte – meg selv inkludert, og selv om det var en mer eller mindre forenklet selvangivelse – fikk skatteoppgjøret først i slutten av oktober. Man kan jo sette spørsmålstegn ved hvorfor det tar så lang tid, og hvorfor det ikke stilles større krav til effektivisering.

Så til disse to bøkene jeg tok med: Denne tykke boken her er Tolltariffen, og her har vi Lignings-ABC, som er ganske kompleks, og som illustrerer litt av det komplekse regelverket folk flest og næringslivet har å forholde seg til, og som jeg egentlig tviler på at den gjennomsnittlige skattebetaler har kjennskap til.

Vi har også en høy tollmur rundt Norge, med ulogiske regler som gjerne kunne vært et perfekt manus for en stand-up-komiker, men som får mange uheldige konsekvenser, ikke minst alle disse tollsatsene på f.eks. smør som har vært tema i de siste par ukene, men det er også mange andre morsomme eksempler når det gjelder både tekstiler og mange landbruksprodukter. Jeg håper enkelte partier kanskje støtter våre forenklingsforslag som vi i dag fremmer.

Per-Kristian Foss hadde her overtatt president-plassen.

Jan Tore Sanner (H) [16:31:42]: Bare noen få merknader til noen påstander som er fremsatt i løpet av debatten.

Først til representanten Inga Marte Thorkildsen: Høyre er opptatt av å ha en sterk og effektiv skatteetat for å bekjempe skattesnyteri. Når noen sniker seg unna å betale skatt, må andre betale mer skatt. Når Høyre har redusert noe på bevilgningen til skatteetaten, har det sin bakgrunn i at vi foreslår å fjerne arveavgiften. Da bygger vi på tall fra Finansdepartementet om hvor mye byråkrati man kan redusere ved å fjerne hele arveavgiften, slik at dette forslaget går ikke ut over noe når det gjelder bekjempelsen av skattesnyteri.

Vi er også sterk tilhenger av å ha et sterkt finanstillsyn. Derfor foreslår Høyre å styrke Finanstillsynet.

Så må jeg bare beklage overfor representanten Bekkevold at jeg brukte begrepet «borgerlige partier» på de tre partiene pluss et parti som står bak forslaget. Jeg er sterk tilhenger av mangfold. Så la oss da inkludere både ikke-sosialistiske, borgerlige, og kristelig-demokratiske sentrumpartier som står bak dette forslaget.

Så til Lundteigen, som startet med å si at det var synd at «høyrepartiene» eller «de borgerlige partiene» – jeg vet ikke hvilket begrep han brukte – ikke var opptatt av dynamiske effekter for deltidsansatte eller folk med lave inntekter. Det er akkurat det Høyre er opptatt av. I forslaget til statsbudsjett foreslår ikke Høyre skattereduksjoner for dem med høye lønnsinntekter. Hele Høyres forslag på inntektssiden er knyttet til lave og vanlige lønnsinntekter. Høyres største skattelettelse handler om å øke minstefradraget og øke prosentsatsen i minstefradraget, som nettopp knytter seg til å stimulere folk til å gå fra trygd til arbeid, fra halvtid til heltid, og at de med lave inntekter skal kunne jobbe mer. Det er poenget.

Jeg er derfor glad for at Lundteigen åpenbart er enig med partier på ikke-sosialistisk, borgerlig, side i denne saken, og representanten Lundteigen er også åpenbart enig når det gjelder det siste han tok opp om BSU, som er en viktig sak, og som kommer til å bli en enda viktigere sak nå som kravene til egenkapital øker.

Derfor inviterer jeg Lundteigen til å bli med i en debatt om det representantforslaget som er fremmet fra fire partier her i Stortinget, som ligger til behandling i finanskomiteen, og som kommer opp på nyåret. Da vil det være muligheter for et samlet storting å diskutere saken og legge føringer på kommende budsjetter.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [16:35:06]: Jeg må rydde opp i to åpenbare misforståelser.

For det første: Representanten Lundteigen argumenterer mot bedre vitende. Det er uryddig å hevde at Høyre og Fremskrittspartiet ikke har forstått hvor arbeidsincentivene ligger med størst effekt i en skattelettelse. Fremskrittspartiet foreslår 9 mrd. kr i redusert inntektsskatt fra privatpersoner – 1 mrd. kr var fra toppskatt og resten fra bunnskatt – nettopp fordi vi vet at om du skal stimulere arbeidskraften, er det de med lav og middels inntekt som responderer mest på skattelettelser.

For det andre: Representanten Thorkildsen vil jeg oppfordre til å lese Finansavisen fra dagen etter at Fremskrittspartiet fremmet sitt alternative statsbudsjett, og SSBs vurdering av de dynamiske effektene. Men la oss likevel ta

et tenkt tall og si at spareraten i Norge er mellom 5 og 10 pst – det er i hvert fall SSBs tall. Det betyr at 90–95 pst. av en skattelettelse vil gå ut i økonomien i form av forbruk eller investeringer. Forbruket vil primært være merverdibelagt. Folk kjøper nødvendigvis ikke mer mat med bedre inntekt, men de kjøper mer av andre ting. Dermed er ikke en halv matmoms et argument mot å bruke 25 pst. I tillegg stimulerer det arbeidstilbudet. Da vil du få en effekt både på avgiftsinntekter og på endringer i arbeidstilbudet i markedet. Da mener vi det er sannsynlig at vi kan si 25 pst. i en dynamisk effekt.

Jeg kan godt være med på en debatt der vi diskuterer om det skal være 22 pst., 27 pst., 18 pst. eller 32 pst., men først må de rød-grønne partiene være med på å diskutere om det i det hele tatt finnes dynamiske effekter, for det benekter jo statsministeren at finnes.

Jeg hadde håpet at finansministeren ville delta litt i denne debatten, men da jeg ikke fikk sjansen til replikkordskifte, skal jeg likevel utfordre han direkte. Finansministeren hevder at budsjettet var godt tilpasset. Norges Bank ser likevel behovet for å kutte renten med et halvt prosentpoeng, på grunn av frykt for nedkjøling. Da blir hele den debatten vi hadde om pluss/minus 1 mrd. kr og renter og kronekurs, ganske meningsløs.

Vi har stilt spørsmål til finansministeren to ganger for å spørre om sensitivitetene på det strukturelle oljekorrigerte oljeunderskuddet – hvordan påvirkes det tallet, krittstreken til regjeringen på hva som er ansvarlig pengebruk, hvis oljeinvesteringene øker med 20 mrd. kr eller reduseres med 20 mrd. kr i forhold til det en har forutsatt?

Vi så at oljeselskapene oppjusterte sine investeringer med 5 mrd. kr uten at noen ble bekymret for det. Vil en økning i planlagte oljeinvesteringer på norsk sokkel i 2012 på 20 mrd. kr medføre at en da må dempe utgiftssiden på statsbudsjettet med tilsvarende beløp for at presset i økonomien skal være identisk? Eller er det sånn, som finansministeren skrev i siste svar til undertegnede, at det betyr ingen ting?

Da er det i så fall ganske spesielt at hvis 1 mrd. kr mer eller mindre på statsbudsjettet kan ha kjempeeffekter på renter og kronekurs, mens 20 mrd. kr mer eller mindre på norsk sokkel ikke betyr noen ting i forhold til presset i norsk økonomi – da har jeg falt av lasset. Da skulle jeg gjerne sett at finansministeren oppklarte hvordan disse beregningene faktisk gjøres. Det kan ikke være sånn at penger brukt på fastlandet har stor effekt, mens penger brukt på sjøen ikke har effekt – så lenge begge deler skjer innenfor norsk territorium.

Inga Marte Thorkildsen (SV) [16:38:59]: Det er en veldig spennende diskusjon dette med de dynamiske effektene. Men da vil jeg også oppfordre til å gå en runde om velferdsstaten f.eks., den dynamiske effekten av barnehageplasser og dynamiske effekter av å ha en eldreomsorg som gjør at kvinner slipper å gå ned i deltidsstilling for å ta vare på sine syke eldre. Det er vel så interessant som å diskutere dynamiske effekter av skattelettelser.

Dynamiske effekter av kutt, som jeg var inne på her i

stad, er også høyst relevant å ha med inn i debatten. Men å diskutere det er nå én ting, å budsjettere med det er noe helt annet. Da krysser vi en linje. At Fremskrittspartiet gjør det, er ikke overraskende, men at Høyre er villig til å gjøre det, er særdeles overraskende.

Jeg mener at når vi ser rundt oss i Europa og ser hvordan land sliter fordi de nettopp har begynt på noen mer kreative løsninger for budsjettering, så burde vi i hvert fall ta et skritt tilbake og lære av de feilene som har blitt begått, og ikke begynne å ape etter de landene som har gjort gigantiske feil, som de angrrer på i dag. Da er også diskusjonen om dynamiske effekter, som blir spekulasjon fordi vi ikke vet nøyaktig hvor mye penger det dreier seg om, en farlig vei å bevege seg ut på, og vi vil advare på det sterkeste mot å gjøre det.

Presidenten: Jan Tore Sanner har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Jan Tore Sanner (H) [16:40:39]: I den grad Høyre aper etter noen, så aper Høyre etter regjeringen, etter Finansdepartementet, fordi Finansdepartementet har opplyst til Høyres stortingsgruppe at bl.a. en økning av innslagspunktet for toppskatt gir en dynamisk effekt for 2012.

Da regjeringen selv la fram budsjettet for 2011, inkluderte man en dynamisk effekt ved å endre pensjonistskatten. – Så Høyre følger opp det som Finansdepartementet foreslår.

Det som er problemet, og som har vært problemet i Europa, er ikke at man har lagt inn for store effekter av dynamisk skattepolitikk, men at man – i en del land – har hatt et så råttent skattesystem at mange ikke har betalt skatt. Det har vært problemet i en del land, bl.a. i Hellas.

Presidenten: Ketil Solvik-Olsen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [16:42:00]: Dette blir en ganske håpløs debatt.

Hvordan i alle dager kommer regjeringen fram til sine anslag for skatte- og avgiftsinntekter for et år? Hvordan i alle dager kommer regjeringen fram til sine anslag for selskatt på et år? Det er fordi en har antagelser. Jeg vil jo anta at regjeringen ikke bare sitter og viderefører fjorårets skatteinntekter og sier at da må det bli slik i år også. En ser litt på konjunkturer, ser litt på hvordan en tror ting vil skje og gjør noen anslag over hva det vil bety for skatteinntektene. – La meg i hvert fall håpe at det er sånn det skjer. Eller er det sånn som SV-representanten Bård Vegar Solhjell beskriver i sin bok, at alle sitter og tviholder på det de hadde i fjor i frykt for at hvis de gjør en endring, mister de en krone. Derfor blir det ikke gjort noen reformer i denne regjeringen. Det er fra sine egne man skal ha det åpenbart! Jeg synes Solhjell er åpen og ærlig, og det er veldig bra.

Å begynne å snakke om dynamiske effekter i Norge er som å begynne å budsjettere som Hellas – da har en ikke mange saklige argumenter på lager.

Presidenten: Inga Marte Thorkildsen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Presidenten vil for øvrig legge til mellom innleggene at det finnes også andre bøker som beskriver budsjettarbeidet i regjeringen, som kan anbefales.

Inga Marte Thorkildsen (SV) [16:43:13]: Blue notes f.eks.!

Det er to problemer med høyresidas resonnement her. Det ene er at vi ikke vet hvor store de dynamiske effektene er. Å begynne å forskuttere dem og legge dem inn i budsjettene på den måten som høyresida har valgt å gjøre, spesielt Fremskrittspartiet, er skummelt.

Det andre er selve troen på skattelette som universalvirkemiddel. Det er noe av det man nettopp har lent seg på rundt oss i verden. Det gjelder USA, og det gjelder også de fleste land i Vest-Europa, som har satset veldig mye på skattelette og da mest til dem som har aller mest fra før – nøyaktig sånn som høyresida har valgt å prioritere i denne salen. Det har betydd at man har fått en økt ulikhet som både har vært medvirkende til at man har fått en krise, fordi man bl.a. har fått en oppblåst finanssektor, og som i tillegg bidrar til at det er vanskelig å møte krisen med effektive virkemidler fordi folk ikke har tiltro til politikerne sine – de mangler legitimitet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet i sakene nr. 7 og 8.
(Votering, se side 1762)

Sak nr. 9 [16:44:26]

Stortingets vedtak til lov om endringer i straffeloven, straffeprosessloven, straffegjennomføringsloven, konfliktrådsloven m.fl. (barn og straff) (Lovvedtak 24 (2011–2012), jf. Innst. 83 L (2011–2012) og Prop. 135 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 10 [16:44:32]

Stortingets vedtak til lov om endringer i aksjeloven mv. (nedsettelse av kravet til minste aksjekapital mv.) (Lovvedtak 25 (2011–2012), jf. Innst. 57 L (2011–2012) og Prop. 148 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 11 [16:44:28]

Stortingets vedtak til lov om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven) (Lovvedtak 26 (2011–2012), jf. Innst. 97 L (2011–2012) og Prop. 9 L (2011–2012))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 12 [16:44:36]

Stortingets vedtak til lov om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesloven) (Lovvedtak 27 (2011–2012), jf. Innst. 89 L (2011–2012))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 13 [16:44:39]

Stortingets vedtak til lov om endringer i matrikkellova og tinglysningsloven mv. (Lovvedtak 28 (2011–2012), jf. Innst. 92 L (2011–2012) og Prop. 118 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 14 [16:44:43]

Stortingets vedtak til lov om endringer i svalbardmiljøloven (Lovvedtak 29 (2011–2012), jf. Innst. 75 L (2011–2012) og Prop. 147 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 15 [16:44:45]

Stortingets vedtak til lov om endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre) (Lovvedtak 30 (2011–2012), jf. Innst. 80 L (2011–2012) og Prop. 130 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 16 [16:44:49]

*Stortingets vedtak til lov om endringer i kontantstøtte-
loven (Lovvedtak 31 (2011–2012), jf. Innst. 103 L (2011–
2012) og Prop. 8 L (2011–2012))*

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Sak nr. 17 [16:44:55]

*Stortingets vedtak til lov om endringer i lov 20. desem-
ber 1985 nr. 108 om folkebibliotek (Lovvedtak 32 (2011–
2012), jf. Innst. 102 L (2011–2012) og Prop. 6 L (2011–
2012))*

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1772)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget skal da votere over sakene på
dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 22
forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 9, fra Solveig Horne på vegne av
Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 2, 3 og 10, fra Solveig Horne på vegne
av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 4–7 og nr. 11–22, fra Solveig Horne på
vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 8, fra Øyvind Håbrekke på vegne av Kris-
telig Folkeparti

Det votes først over forslag nr. 8, fra Kristelig
Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en
foreldrepermisjonsordning der 10 uker er forbeholdt
hver av foreldrene.»

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 100 mot 6
stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.53.25)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 7, fra Frem-
skrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om inn-
føring av et enklere regelverk og en nettbankløsning for
foreldrepermisjon.»

Venstre har varslet at de støtter forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 80 mot 26
stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.53.47)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 4–6, fra
Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om å opp-
rette et uavhengig tilsyn for barnehagene.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med
sak om rekruttering av førskolelærere til barnehagen i
likhet med satsingen GNIST for lærere.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om
avvikling av Ligestillings- og diskrimineringsombudet
og endring av likestillingsloven, slik at andre instanser,
herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave
å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 81 mot 25
stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.54.10)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 11–22, fra
Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å
opprette en tilskudsordning for frivillig virksomhet,
hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og
ungdom.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om vur-
dering av fremtidige driftsformer for nasjonale kul-
turinstitusjoner, med sikte på en ytterligere bedring
av disses publikumstilgang, markedsretting, effektivitet
m.m.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en forplik-
tende vedlikeholdsplan for nasjonale kulturinstitusjo-
ner.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med
statsstipendiater innen kunst.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med stipend til kunstnere.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med garantiinntekter.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om re- vurdering av fremtidige driftsplaner for Den Norske Opera & Ballett, med sikte på reduksjon av det offentliges bidrag.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i neste års statsbud- sjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om av- vikling og utfasing av ordningen med fjernsynslisens.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om opp- splitting og nedslag av NRK på en slik måte at virksom konkurranse oppnås og kulturpolitiske mål ivaretas.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å til- late utenlandske og andre spillere å etablere seg i Norge.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 81 mot 25 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.54.31)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 2, fra Frem- skrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen åpne for pilotprosjek- ter hvor kommuner kan ta et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten.»

Venstre har varslet at de støtter forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 61 mot 44 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.54.53)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 3, fra Frem- skrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til ny foreldrepermisjonsordning som likestiller mors og fars rettigheter og sikrer den enkelte familiers rett å bestemme fordelingen av permisjonen.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 62 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.55.14)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 10, fra Frem- skrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av merverdiordningen for digitalt materiale som brukes i bibliotekene.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 61 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.55.34)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Frem- skrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen påse at tilsynsordningen i barnevernet blir styrket, og at barna får det tilsynet som de har krav på.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 55 mot 50 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.55.56)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 9, fra Frem- skrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede en tilskuddsord- ning for operasatsinger i regi av kor og orkestre, gjerne lagt til «Opera Norge.»»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 55 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.56.18)

Komiteen hadde innstilt:

A
Rammeområde 2
(Familie og forbruker)

I

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	131 799 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	14 179 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 750 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	47 000 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetspråklige barn i førskolealder	122 108 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	9 400 000	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	148 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	14 591 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 719 000	
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	31 518 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	14 261 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	4 861 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 637 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 479 000	
	71	Tiltak etter samlivsbrudd for barn i konfliktfylte familier	2 941 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	206 913 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 130 000	
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	134 983 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	3 409 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 223 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
845	70	Barnetrygd Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	15 030 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	28 435 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 702 000	
	70	Tilskudd	14 501 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	9 350 000	
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 638 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	7 712 000	
849	50	Likestillings- og diskrimineringsombudet Basisbevilgning	54 347 000	
850	1	Barneombudet Driftsutgifter	13 672 000	
852	70	Adopsjonsstøtte Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	15 358 000	
853	1	Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker Driftsutgifter	137 448 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	79 048 000	
	50	Forskning	5 155 000	
	60	Kommunalt barnevern	290 460 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	539 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	24 535 000	
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	50 575 000	
855	1	Statlig forvaltning av barnevernet Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 433 510 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	27 118 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 612 824 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	67 955 000	
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	180 297 000	
856	1	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere Driftsutgifter	243 214 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> .	7 847 000	
	50	Forskning	4 433 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	57 493 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	108 740 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 124 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 397 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i> ...	209 063 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	28 472 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	31 035 000	
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 422 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	102 278 000	
	51	Markedsportaler	11 853 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 002 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	9 188 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 660 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	27 879 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	7 913 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	21 927 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> ..	15 575 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	354 700 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	115 000 000	
		Totale utgifter		41 249 844 000
Inntekter				
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	595 000	
3846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	1	Prosjektinntekter	500 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	27 497 000	
	2	Barnetrygd	3 585 000	
	60	Kommunale egenandeler	899 357 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	173 160 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000	
		Totale inntekter		1 107 427 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehage tilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år frå 1. januar 2012, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2012 kan:

Overskride bevilgningen på	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år. Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger. For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barne-

trygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget. Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene. For stønadsmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte til og med 31. juli 2012

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, fram til og med 31. juli 2012 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn per år
Ikke bruk av barnehageplass	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9-16 timer	60	23 784
17-24 timer	40	15 852
25-32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for kontantstøtte fra og med 1. august 2012

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet fra og med 1. august 2012 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn i alderen 13-18 måneder per måned	Kontantstøtte i kroner per barn i alderen 19-23 måneder per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	5 000	3 303
Til og med 19 timer	50	2 500	1 652
20 timer eller mer	0	0	0

VII

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens § 14-17	35 263 kroner per barn
--	------------------------

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ønsker å stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 57 mot 48 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.56.49)

Videre var innstilt:

B

**Rammeområde 3
(Kultur)**

I

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	111 350 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 712 000	
314		Kultur og samfunn		
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 033 000	
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 567 000	
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 485 000	
	79	Ymse kultur og samfunnsformål	10 768 000	
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	627 500 000	
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	110 811 000	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge ..	50 952 000	
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	4 394 000	
	74	Frivillighetsregister, kan overføres	3 329 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	7 073 000	
	79	Ymse frivillighetsformål	5 414 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	61 850 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	112 471 000	
	21	Forskning og utredning	5 500 000	
	51	Fond for lyd og bilde	30 530 000	
	52	Norges forskningsråd	4 910 000	
	53	Sametinget	70 379 000	
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	45 906 000	
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	22 854 000	
	60	Den kulturelle spaserstokken og kulturkort for ungdom	19 250 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	168 500 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	218 743 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	10 977 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, <i>kan nyttes under post 1</i>	35 360 000	
	78	Ymse faste tiltak	29 714 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	7 283 000	
	82	Nobels fredssenter	26 949 000	
	84	Pilegrimssatsing	5 315 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	14 801 000	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	16 335 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	124 051 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	108 986 000	
	75	Vederlagsordninger	147 832 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	14 791 000	
	50	Kunst i offentlige rom	18 860 000	
	55	Norsk kulturfond	29 220 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 525 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	260 239 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	33 139 000	
	78	Ymse faste tiltak	40 108 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	158 315 000	
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	144 490 000	
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	20 261 000	
	70	Nasjonale institusjoner	242 304 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	257 203 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	72 344 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 244 000	
	78	Ymse faste tiltak	105 656 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	63 634 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 350 000	
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	90 417 000	
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	16 013 000	
	70	Nasjonale institusjoner	927 653 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	349 655 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 733 000	
	73	Region- og distriktsopera	50 858 000	
	78	Ymse faste tiltak	144 817 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	494 778 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	24 154 000	
	55	Norsk kulturfond	160 672 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 628 000	
	73	Noregs Mållag	3 738 000	
	74	Det Norske Samlaget	14 360 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	19 819 000	
	76	Ibsenpris m.m.	5 230 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	12 527 000	
	78	Ymse faste tiltak	103 339 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	55	Norsk kulturfond	10 121 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	908 021 000	
	78	Ymse faste tiltak	30 873 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	297 915 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 834 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 875 000	
	78	Ymse faste tiltak	8 501 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	141 682 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 017 000	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	412 931 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	10 130 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	30 532 000	
	73	Regional filmsatsing	51 743 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	24 615 000	
	78	Ymse faste tiltak	25 964 000	
	79	Til disposisjon	1 185 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	287 944 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 924 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	23 367 000	
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	818 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 855 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
337	70	Kompensasjon for kopiering til privat bruk Kompensasjon	42 423 000	
339	1	Lotteri- og stiftelsestilsynet Driftsutgifter	63 315 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 153 000	
		Totale utgifter		8 645 696 000
I n n t e k t e r				
3300	1	Kulturdepartementet Ymse inntekter	70 000	
3320	1	Allmenne kulturformål Ymse inntekter	1 371 000	
3322	1	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom Ymse inntekter	109 000	
3323	1	Musikkformål Ymse inntekter	29 312 000	
3324	1	Scenekunstformål Ymse inntekter	109 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	27 531 000	
3326	1	Språk-, litteratur- og bibliotekformål Ymse inntekter	8 354 000	
3329	1	Arkivformål Ymse inntekter	5 368 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 834 000	
3334	1	Film- og medieformål Ymse inntekter	9 793 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 017 000	
	70	Gebyr	15 500 000	
3339	1	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	770 133 000	
	2	Gebyr – lotterier	6 720 000	
	4	Gebyr – stiftelser	260 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	7 153 000	
		Totale inntekter		897 634 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2012 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 73

2. overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324, post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.

3. overskride bevilgningene under post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 329, kap. 334, og kap. 339 med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på hhv. kap. 3329, post 2 Inntekter ved oppdrag, kap. 3334,

post 2 Inntekter ved oppdrag og kap. 3339, post 7 Inntekter ved oppdrag. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	470,3 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	23,0 mill. kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	78	Ymse faste tiltak	17,3 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2012 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2012:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/ landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/ landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/ landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktsoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2012 skal:

1. gebyret for merking og registrering av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 389 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet ønsker å stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 77 mot 26 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.57.18)

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2011 blir det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
840		Krisetiltak	
	61	Tilskot til incest- og valdtektssenter, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 63 659 000 til kr 66 859 000	3 200 000
	70	Tilskot til valdsførebyggjande tiltak mv., <i>kan nyttast under kap. 858 post 1</i> , blir redusert med frå kr 29 794 000 til kr 26 794 000	3 000 000
841		Samliv og konfliktløsning	
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjersle, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 13 832 000 til kr 12 882 000	950 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 1 355 000 000 til kr 1 340 000 000	15 000 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 14 920 000 000 til kr 14 870 000 000	50 000 000
846		Forsknings- og utgreiingsverksemd, tilskot mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttast under post 50</i> , blir auka med frå kr 25 967 000 til kr 26 997 000	1 030 000
	79	Tilskot til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 7 965 000 til kr 6 935 000	1 030 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knytte til einslege mindreårige asylsøklarar og flyktningar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 457 400 000 til kr 700 000 000	242 600 000
855		Statleg forvaltning av barnevernet	
	22	Kjøp av private barnevernstenester, <i>kan nyttast under post 1</i> , blir auka med frå kr 1 564 330 000 til kr 1 674 330 000	110 000 000
	45	Større nyanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 66 427 000 til kr 31 427 000	35 000 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskassar, blir auka med frå kr 30 102 000 til kr 45 102 000	15 000 000
2530		Foreldrepenigar	
	70	Foreldrepenigar ved fødsel, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 14 390 000 000 til kr 14 900 000 000	510 000 000
	71	Eingongsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 405 000 000 til kr 360 000 000	45 000 000
	72	Feriepenigar av foreldrepenigar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 410 000 000 til kr 397 000 000	13 000 000
	73	Foreldrepenigar ved adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 105 000 000 til kr 100 000 000	5 000 000
Inntekter			
3855		Statleg forvaltning av barnevernet	
	1	Diverse inntekter, blir redusert med frå kr 26 670 000 til kr 18 670 000	8 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3856	4	Barnevernets omsorgssenter for einsleige mindreårige asylsøkjara Refusjon av ODA-godkjende utgifter, blir redusert med frå kr 206 830 000 til kr 178 858 000	27 972 000

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Under debatten har Solveig Horne satt frem et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om innføring av en lovbestemt ordning for kontinuerlig opptak ved barnehager i Norge. Rett til barnehageplass skal slå inn tidligst fra den tid barnet fyller ett – 1 – år, eller fra foreldrepermisjonens slutt dersom denne tas ut i lengre tid.»

Det voteres alternativt mellom dette forslaget og komiteens innstilling.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:168 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg om å innføre løpende barnehageopptak – bifalles ikke.

Votering:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet ble innstillingen bifalt med 77 mot 28 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.58.24)

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
231	60	Barnehager Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 83 275 000 til kr 61 275 000	22 000 000
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 30 400 000 til kr 18 400 000	12 000 000

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Under debatten har Linda C. Hofstad Helleland satt frem et forslag på vegne av Høyre. Forslaget lyder:

«På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315	79	Frivillighetsformål Ymse frivillighetsformål	15 000 000

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 86 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.59.10)

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
300	1	Kulturdepartementet Spesielle driftsutgifter, øk es med fra kr 110 408 000 til kr 110 840 000	432 000
320	1	Allmenne kulturformål Driftsutgifter, kan nyttes under post 77, øk es med fra kr 110 438 000 til kr 113 738 000	3 300 000
	21	Forskning og utredning, reduseres med fra kr 3 500 000 til kr 2 700 000	800 000
321	1	Kunstnerformål Driftsutgifter, reduseres med fra kr 17 179 000 til kr 13 179 000	4 000 000
322	1	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom Driftsutgifter, øk es med fra kr 14 587 000 til kr 15 587 000	1 000 000
323	78	Musikkformål Ymse faste tiltak, øk es med fra kr 92 091 000 til kr 92 591 000	500 000
324	1	Scenekunstformål Driftsutgifter, øk es med fra kr 61 742 000 til kr 69 800 000	8 058 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, reduseres med fra kr 69 190 000 til kr 61 132 000	8 058 000
326	21	Språk-, litteratur- og bibliotekformål Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 943 000 til kr 200 000	743 000
329	1	Arkivformål Driftsutgifter, øk es med fra kr 282 568 000 til kr 285 961 000	3 393 000
	21	Spesielle driftsutgifter, øk es med fra kr 7 598 000 til kr 15 300 000	7 702 000
339	21	Lotteri- og stiftelsestilsynet Spesielle driftsutgifter, øk es med fra kr 5 968 000 til kr 10 300 000	4 332 000
Inntekter			
3300	1	Kulturdepartementet Ymse inntekter, øk es med fra kr 68 000 til kr 500 000	432 000
3326	2	Språk-, litteratur- og bibliotekformål Inntekter ved oppdrag, reduseres med fra kr 943 000 til kr 200 000	743 000
3329	1	Arkivformål Ymse inntekter, øk es med fra kr 5 207 000 til kr 8 600 000	3 393 000
	2	Inntekter ved oppdrag, øk es med fra kr 7 598 000 til kr 15 300 000	7 702 000
3339	7	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser Inntekter ved oppdrag, øk es med fra kr 5 968 000 til kr 10 300 000	4 332 000

Votering i sak nr. 6

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Under debatten er det satt frem seks forslag. Det er

- forslagene nr. 1–3, fra Linda C. Hofstad Helleland på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
 - forslagene nr. 4–6, fra Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti
- Det votes over forslagene nr. 4–6, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å utvikle et nytt profesjonelt kor som har institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen bidra til styrket kompetanseutvikling i kor- og vokalensembler ved å øke satsingen på voksenopplæringsmidler til kor kanalisert gjennom studieforbund.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen opprette en ordning med etableringsstøtte for kor.»

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 96 mot 9 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.00.04)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1–3, fra Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen bidra til at eksport av utøvende kormusikk får en naturlig plass i den internasjonale kultursatsingen.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke og videreutvikle ordninger som gir økt breddeaktivitet i kor og vokalensembler, herunder Norsk kulturråds ordning med aktivitetsmidler for kor.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen etablere en støtteordning for kordirigenter med formål å bidra til økt kompetanseutvikling.»

Votering:

Forslagene fra Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 80 mot 25 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.00.29)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:2 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Håbrekke, Knut Arild Hareide, Dagrun Eriksen og Rigmor Andersen Eide om

profesjonalisering og utvikling av kor- og vokalmusikken i Norge – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 7

Komiteen hadde innstilt:

I

Finansdepartementet får fullmakt til å ta opp nye langsiktige innanlandske statslån i 2012 til eit beløp av 70 000 mill. kroner.

II

Finansdepartementet får fullmakt til å ha utestående kortsiktige marknadslån til eit beløp av 250 000 mill. kroner i 2012.

III

Finansdepartementet får fullmakt i 2012 til å ta imot innskot i form av kontolån frå statsinstitusjonar og statlege fond, og frå institusjonar som ved særlege høve kan bli pålagde å plassere likviditet som kontolån til staten.

IV

Finansdepartementet får fullmakt til å inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler i 2012.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 21 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
 - forslagene nr. 2–17, fra Ketil Solvik Olsen på vegne av Fremskrittspartiet
 - forslag nr. 18, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre
 - forslag nr. 19, fra Geir Jørgen Bekkevold på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre
 - forslag nr. 20, fra Geir Jørgen Bekkevold på vegne av Kristelig Folkeparti
 - forslag nr. 21, fra Borghild Tenden på vegne av Venstre
- Det votes først over forslag nr. 21, fra Venstre.

Forslaget lyder:

«På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1432	90	Norsk kulturminnefond Kapitalinnskudd Norsk kulturminnefond	200 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410	90	Statens lånekasse for utdanning Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	19 961 167 000
2425	91	Klimatek Investeringskapital	500 000 000
2426	95	SIVA SF Egenkapital	150 000 000
5999	90	Statslånemidler Lån	-53 247 172 000»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 102 mot 2 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.02.03)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 20, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:
«På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1432	90	Norsk kulturminnefond Kapitalinnskudd Norsk kulturminnefond	200 000 000
2412	90	Husbanken Utbetaling av lån	18 449 000 000
5312	90	Husbanken Avdrag	9 728 000 000»

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 99 mot 6 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.02.25)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 19, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:
«På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1825	95	Omlegging av energibruk og energiproduksjon Kapitalinnskudd	5 000 000 000»

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 98 mot 7 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.02.45)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 18, fra Høyre. Forslaget lyder:
«På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1432	90	Norsk kulturminnefond Kapitalinnskudd Norsk kulturminnefond	100 000 000
1833	95	CO ₂ -håndtering Kapitalinnskudd CLIMIT	1 000 000 000
2421	91	Innovasjon Norge Lån til såkornkapitalfond	500 000 000»

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 87 mot 18 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.03.03)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2–17, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gå igjennom skatteregelverket, herunder retningslinjene i Lignings-ABC og skattemyndighetenes praktisering av disse med sikte på å forenkle «småregler», som eksempelvis innrapportering av mobiltjenester, der privat bruk av servicenummer (som opplysningsnummer) nå må innrapporteres for særskilt beskatning utenom sjablongreglene for mobil- og Internett-tjenester. Gjennomgangen skal ta sikte på å gjøre håndteringen av regelverket lettere for skattytere, både lønnstakere og næringsdrivende. Gjennomgangen skal ta sikte på å gjøre forenklingene gjeldende fra 2013 eller tidligere.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om hvordan tollmyndighetenes ressurser bedre kan utnyttes for å stoppe organisert kriminalitet og organisert smugling ved grensen.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå beløpsgrenser og innførselsrestriksjoner ved grensepassering med sikte på å redusere unødige restriksjoner, harmonisere med naboland og forenkle regelverket.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke beløpet for forenklet tollbehandling fra 1 000 kroner til 5 000 kroner.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak for Stortinget om reduksjon i tollregimet og unødig byråkrati i tilknytning til varer som kommer inn til Norge.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gi tollere adgang til å bruke blålys.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Finanstilsynets retningslinjer for utlån ikke strammes inn og beholdes på 90 pst. egenkapitalandel ved kjøp av bolig.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om at periodiseringsprinsippet legges til grunn i statsbudsjettet og statsregnskapet, slik at man skiller mellom kostnader og investeringer, samt opererer med en balanse.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et statsbudsjettssystem der Stortinget kan vedta budsjettets poster for flere år av gangen.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å sette ned et faglig basert utvalg som vurderer hvordan dynamiske effektene av endringer i skatt på arbeid og formue, samt avgifter bedre kan innarbeides i statsbudsjettet, slik at man får en beste praksis på dette som er realistisk og basert på beste estimat. Utvalget skal se både på nasjonale og internasjonale erfaringer. Konklusjonene legges frem for Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2013. Arbeidet må også gjøres med sikte på at resultatene skal kunne brukes i flerårig budsjettering.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere andre områder i statsbudsjettet hvor det er hensiktsmessig å justere tallene slik at dynamiske effekter hensyntas, som for eksempel innenfor veiinvesteringer, sykehusbehandlinger, tiltak som fremmer arbeidstilbudet, eller andre endringer som kan gi positive effekter for norsk økonomi og inntekter eller kostnadsbesparelser for staten.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå kalkulasjonsrentene og parametrene det offentlige benytter for infrastrukturinvesteringer, med sikte på å gjøre disse så realistiske som mulig.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen nedsette en arbeidsgruppe som gjennomgår reglene for reiseregninger med sikte på forenklinger.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere inkludering av kostnader til bompenger, piggdekkavgift og fergeutgifter i sjablongreglene for firmabil dekket av arbeidsgiver.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring av regelverket slik at reisende ikke behøver å ta ut transittbagasje for ny innsjekking på videre reise innenlands. Innsjekket bagasje skal kunne tollbehandles/kontrolleres uten nødvendigvis fysisk kobling mellom passasjer og innsjekket bagasje.»

Forslag nr. 17 lyder:

«På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner
286		Forskningsfond	
	95 (Ny)	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping (Forskningsfondet)	20 000 000 000
967 (Nytt)		Såkorfond	
	90 (Ny)	Kapitalinnskudd	600 000 000
1321 (Nytt)		Veifond	
	95 (Ny)	Kapitalinnskudd	300 000 000 000
1322 (Nytt)		Jernbanefond	
	95 (Ny)	Kapitalinnskudd	100 000 000 000
1323 (Nytt)		Storbyfond	
	95 (Ny)	Kapitalinnskudd	100 000 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1324 (Nytt)		Riksvei SF	
	95 (Ny)	Kapitalinnskudd	11 600 000 000
1325 (Nytt)		Jernbane SF	
	95 (Ny)	Kapitalinnskudd	3 400 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	90	Økt lån og rentegjeld	153 251 000
4533		Sametinget	
	90 (Ny)	Avvikling av samefolkets fond	80 000 000
4540		Nasjonale minoriteter	
	90 (Ny)	Avvikling av Romanifolkets fond	88 000 000
5999		Statslånemidler	
	90	Lån	563 122 479 000»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 25 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.03.24)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:
«Stortinget ber regjeringen sette ned et faglig basert utvalg som vurderer de dynamiske effektene på kort og lang sikt ved redusert skatt på arbeid og formue. Utvalget skal se både på nasjonale og inter-

nasjonale erfaringer. Konklusjonene legges frem for Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2013.»

Votering:

Forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 79 mot 26 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.03.47)

Komiteen hadde innstilt:

A. Rammeområde 20 (Garanti-instituttet for eksportkreditt)

I

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-120 000 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> .	120 000 000	
		Totale utgifter		0
Inntekter				
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	15 700 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	2 800 000	
5614		Renter fra Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	80	Renter	100 000	
		Totale inntekter		18 600 000

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2012 kan gi:

1. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 120 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
2. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid inntående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og handelsdepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
3. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
4. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

**B. Rammeområde 21
(Finansadministrasjon mv.)**

I

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1600		Finansdepartementet		
	1	Driftsutgifter	303 400 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	43 700 000	
	70	Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet	11 800 000	
1602		Finanstilsynet		
	1	Driftsutgifter	311 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	11 700 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	313 600 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	21 400 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	29 500 000	
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 600 000	
1610		Toll- og avgiftsetaten		
	1	Driftsutgifter	1 399 600 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	76 200 000	
1618		Skatteetaten		
	1	Driftsutgifter	4 355 900 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	131 500 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	163 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	86 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1620		Statistisk sentralbyrå		
	1	Driftsutgifter	502 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	194 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 800 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift		
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i>	15 400 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 550 000 000	
1634		Statens innkrevingsentral		
	1	Driftsutgifter	268 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	21 600 000	
1637		EU-opplysning		
	70	Tilskudd til frivillige organisasjoner	5 000 000	
1638		Kjøp av klimavoter		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 500 000	
	21	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	500 000 000	
	22	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
1645		Statens finansfond		
	70	Tilskudd til drift	10 300 000	
1650		Statsgjeld, renter mv.		
	1	Driftsutgifter	35 900 000	
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	14 888 300 000	
		Totale utgifter		40 675 600 000
Inntekter				
4600		Finansdepartementet		
	2	Diverse refusjoner	500 000	
	85	Avkastning fra Finansmarkedsfondet	11 800 000	
4602		Finanstilsynet		
	3	Prospektkontrollgebyrer	10 000 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring		
	1	Økonomitjenester	38 000 000	
4610		Toll- og avgiftsetaten		
	1	Særskilt vederlag for tolltjenester	6 600 000	
	2	Andre inntekter	2 900 000	
	3	Refunderte pante- og tinglysingsgebyr	2 000 000	
	4	Diverse refusjoner	2 800 000	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	175 000 000	
	85	Overtredelsesgeby – valutadeklarerer	5 000 000	
4618		Skatteetaten		
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	63 000 000	
	2	Andre inntekter	6 400 000	

5	Gebyr for utleggsforretninger	23 000 000
7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	1 500 000
4620	Statistisk sentralbyrå	
1	Salgsinntekter	300 000
2	Oppdragsinntekter	194 800 000
85	Tvangsmulkt	10 000 000
4634	Statens innkrevingsentral	
2	Refusjoner	34 500 000
85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning	240 000 000
86	Bøter, inndragninger mv.	1 225 000 000
87	Trafikantsanksjoner	70 000 000
88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret	200 000 000
4638	Salg av klimakvoter	
1	Salgsinntekter	1 100 000 000
5491	Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
30	Avskrivninger	846 337 000
5603	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	
80	Renter av statens faste kapital	83 940 000
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	
80	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	705 300 000
81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	1 000 000
82	Av innenlandske verdipapirer	1 595 500 000
83	Av alminnelige fordringer	79 600 000
84	Av driftskreditt til statsbedrifter	214 400 000
85	Renteinntekter fra byteavtaler mv.	4 731 400 000
86	Renter av lån til andre stater	400 000
87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond	65 000 000
89	Garantiprovisjon	96 000 000
	Totale inntekter	11 841 977 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2012 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1600 post 21	kap. 4600 post 2
kap. 1602 post 1	kap. 4602 post 3
kap. 1605 post 1	kap. 4605 post 1
kap. 1610 post 1	kap. 4610 postene 1 og 4
kap. 1618 post 1	kap. 4618 post 2
kap. 1634 post 1	kap. 4634 post 2

III

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at:

2. overskride bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter, med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 2 Oppdragsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på posten.
1. Finansdepartementet i 2012 kan overskride bevilgningen på kap. 1638 Kjøp av klimakvoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorarer, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimakvoter.

2. Finansdepartementet i 2012 kan overskride bevilgningen på kap. 1638 Kjøp av klimavoter, post 21 Kvotekjøp, generell ordning, med et beløp som tilsvarer inntekter fra salg av klimavoter som er regnskapsført på kap. 4638 Salg av klimavoter, post 2 Salg av innkjøpte kvoter.

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2012 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1602	45	Finanstilsynet	
		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	10 mill. kroner
1610	45	Toll- og avgiftsetaten	
		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	40 mill. kroner
1618	45	Skatteetaten	
		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	30 mill. kroner
1634	45	Statens innkrevingsentral	
		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	5 mill. kroner

V

Kjøp av klimavoter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2012 kan inngå avtaler om kjøp av klimavoter ved bruk av Kyoto-mekanismene innenfor en samlet ramme på 2 800 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1638 Kjøp av klimavoter, post 21 Kvotekjøp, generell ordning.

VI

Fullmakt til å inngå avtaler om

investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at:

1. Finansdepartementet i 2012 kan gjennomføre de investeringsprosjektene som er omtalt i Prop. 1 S (2011–2012) under kap. 1618 Skatteetaten, post 22 Større IT-prosjekter, innenfor de kostnadsrammer som der er angitt.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2012 kan gi garantier for:

1. Grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 1 243 659 651 euro.
2. Lån fra Den nordiske investeringsbank vedrørende ordningen med prosjektinvesteringsslån innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 340 991 000 euro.
3. Miljølån gjennom Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 63 500 000 euro.

VIII

Fullmakt til fortsatt bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for 2012 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging

av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 23,3 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningene under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 1 Driftsutgifter, og kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter.

IX

Fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser og feilposter i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2012 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposter i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

X

Nettobudsjetteringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2012 kan:

1. Trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten, post 2 Andre inntekter.
2. Nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1618 Skatteetaten, post 1 Driftsutgifter, refusjoner av fellesutgifter og liknende der skatteetaten framleier lokaler.

XI

Stortinget samtykker i at statstilskudd til finansiering av folketrygden, jf. folketrygdloven § 23-10, gis med 100 839 600 000 kroner, hvorav 16 726 200 000 kroner gis til dekning av utgifter som fullt ut skal dekkes ved tilskudd fra staten, jf. § 23-10 tredje ledd.

C. Vedtak utenfor rammeområdene**a.****Statens pensjonsfond utland****I**

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring til fondet	351 690 700 000	
		Totale utgifter		351 690 700 000
Inntekter				
5800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring fra fondet	120 247 468 000	
		Totale inntekter		120 247 468 000

b.**Låntransaksjoner mv.****I**

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
100		Utenriksdepartementet		
	90	Lån til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn	360 000	
161		Næringsutvikling		
	95	NORFUND - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	787 500 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i>	15 200 000 000	
732		Regionale helseforetak		
	91	Opptrekksrenter for lån tom. 2007, <i>overslagsbevilgning</i>	9 000 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning		
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	19 695 084 000	
2412		Husbanken		
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i>	16 192 000 000	
2421		Innovasjon Norge		
	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i>	42 100 000 000	
	96	Egenkapital, Investinor AS	1 500 000 000	
2426		SIVA SF		
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	55 000 000	
		Totale utgifter		95 538 944 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3100		Utenriksdepartementet		
	90	Tilbakebetaling av nødlån fra utlandet	318 000	
3286		Forskningsfond		
	95	Fondskapital	80 000 000 000	
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak		
	90	Fondskapital - Niels Henrik Abels minnefond	200 000 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	90	Tilbakebetaling av lån	7 200 000 000	
3732		Regionale helseforetak		
	90	Avdrag på investeringslån tom. 2007	677 000 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap		
	96	Salg av aksjer	25 000 000	
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU		
	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima	4 284 000	
4162		Statskog SF - Forvaltning av statlig eierskap		
	90	Avdrag på lån	10 000 000	
4312		Oslo Lufthavn AS		
	90	Avdrag på lån	444 400 000	
4322		Svinesundsforbindelsen AS		
	90	Avdrag på lån	20 000 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben		
	90	Lån til boligformål	648 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning		
	90	Redusert lån og rentegjeld	8 235 800 000	
	93	Omgjøring av studielån til stipend	4 915 449 000	
5312		Husbanken		
	90	Avdrag	9 714 000 000	
5325		Innovasjon Norge		
	90	Avdrag på utestående fordringer	41 900 000 000	
5326		SIVA SF		
	90	Avdrag på utestående fordringer	55 000 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer		
	95	Avdrag på lån til andre stater	200 000	
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	91	Avdrag på lån til byggelånsgarantiordningen	100 000	
5999		Statslånemidler		
	90	Lån	-57 863 255 000	
		Totale inntekter		95 538 944 000

II

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2012 kan overskride bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 90 Lån til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn, ved behov for bistand fra aktuelle transportselskaper ved evakuering av norske borgere i kriserammede land. Fullmakten gjelder i de tilfeller og på de betingelser som gjelder for denne typen bistand.

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i statsbudsjettet for 2012 kan utgiftsføre uten bevilgning:

1. Inntil 350 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2013 til kommuner.
2. Inntil 50 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2013 til fylkeskommuner.

IV

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2012 kan gi tilsagn om lån for 15 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2012 og senere år.

V

Utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2012 kan foreta utbetalinger til Garanti-instituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under byggelånsgarantiordningen overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garanti-instituttet for eksportkreditt, post 91 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning.

VI

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2012 kan:

1. Utgiftsføre kjøp av aksjer i Norsk Hydro ASA uten bevilgning under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer. Fullmakten gjelder inntil statens eierandel er kommet opp i 39,9 prosent.

VII

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2012 kan:

1. Utgiftsføre uten bevilgning utlån til Norpipe Oil AS på inntil 25 mill. kroner under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 90 Lån til Norpipe Oil AS.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sakene nr. 9–17

Presidenten: Når det gjelder de sakene som nå følger, fra og med sak nr. 9 til og med sak nr. 17, er de alle annen gangs behandling av lovsaker.

Siden det ikke foreligger merknader til noen av lovvedtakene, foreslår presidenten at vi behandler dem under ett. – Det anses vedtatt.

Det foreligger ingen forslag til anmerkninger til noen av lovvedtakene. Stortingets lovvedtak er dermed bifalt ved annen gangs behandling og blir å sende Kongen i overensstemmelse med Grunnloven.

Sak nr. 18 [17:04:42]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet før møtet heves? Møtet er hevet

Møtet hevet kl. 17.05.